



Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra pedagogiky a psychologie

Bakalářská práce

ŽIVOTNÍ ZKUŠENOSTI A NÁZORY MLADÝCH HOMOSEXUÁLŮ

Vypracovala: Nela Hanischová

Vedoucí práce: Mgr. Veronika Plachá

České Budějovice 2015

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce.

Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce.

Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 29. 4. 2015

Podpis studenta

„Lidé se obávají neznáma. Jest pravda, že každé opuštění starého znamená nejistotu – skok do tmy. Avšak kdo chce pomoci sobě a jiným, musí opustit dobré, aby mohl vybojovat lepší...“

Tomáš Baťa

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé práce Mgr. Veronice Plaché, která mě s ochotou vedla po celou dobu psaní této práce. Zejména děkuji za její celkový přístup, pozitivní energii a za poskytování rad a podnětů.

Velké poděkování patří i všem respondentům za jejich věnovaný čas, potřebný pro uskutečnění rozhovorů a za jejich upřímné odpovědi. Dále pak děkuji svým dalším homosexuálním přátelům, kteří také byli velkou inspirací při vzniku této práce.

V neposlední řadě děkuji mé skvělé rodině za jejich podporu a důvěru, kterou mně projevovali po celou dobu vysokoškolského studia.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá mladými lidmi s homosexuální orientací. Cílem práce je zachytit a popsat klíčové životní zkušenosti mladých homosexuálů tak, jak je reflektují ve vztahu ke své sexuální orientaci. Práce je členěna do dvou částí. První část je teoretickým východiskem pro část praktickou. Seznamuje čtenáře s informacemi, které úzce souvisí s problematikou homosexuality. Obsahuje například druhy sexuální orientace, možné příčiny homosexuality, dále nastiňuje problematiku coming outu, homofobie a registrovaného partnerství. Praktická část práce je tvořena kvalitativním výzkumem. Výzkumný soubor se skládal ze tří gayů a čtyř leseb ve věku 19–26 let. Metodou sběru dat byly hloubkové polostrukturované rozhovory. Následovalo zpracování dat. Data byla podle společných znaků zařazena do kategorií, které jsou v praktické části interpretovány.

Klíčová slova: sexuální orientace, homosexualita, LGBT, homoparentalita, coming out, registrované partnerství, životní zkušenosti

ANNOTATION

This bachelor thesis's occupation analyses matters of young homosexual people. The aim of this work is to describe experineces and opinions which relate to their different sexual orientation. The first part of the thesis is the base for the next practical part. It defines kinds of sexual orientation, possible causes of homosexuality and it furthermore outlines the issues of coming out, homophobia and registrated partnership. The practical part is represented by qualitative research. The researched group consists of three gays and four lesbians aged from 19 to 26. The method of data collecting were depth focusing semi-structured interviews. The data were divided in categories which are interpreted in the second part.

Key words: sexual orientation, homosexuality, LGBT community, homoparentality, coming out, registered partnership, life experiences

OBSAH

ÚVOD.....	8
TEORETICKÁ ČÁST	9
1 Sexuální orientace a její základní pojmy	9
1.1. Sexuální orientace a chování.....	9
1.2. Heterosexualita.....	10
1.3. Homosexualita.....	10
1.3.1. Definice homosexuality	10
1.3.2. Vývoj názvu pro stejnopohlavní sexuální orientaci.....	11
1.3.3. Mužská homosexualita a její specifika	12
1.3.4. Ženská homosexualita a její specifika	13
1.4. Bisexualita.....	13
1.5. Transsexualita	14
1.6. Gender	15
2 Změny postojů k homosexualitě v českých zemích v průběhu 20. století.....	15
3 Etiologie homosexuality	18
3.1. Teorie s důrazem na biologické příčiny	19
3.2. Teorie zdůrazňující psychosociální vlivy.....	20
3.3. Kombinace genetických a psychosociálních činitelů.....	21
3.4. Pokusy o léčbu homosexuality	21
4 Jsou homosexuálové v dětství „jiní“?	22
5 Témata spojená s homosexuální problematikou	24
5.1. Coming out.....	24
5.2. Homofobie.....	26
5.3. Partnerské vztahy	27
5.3.1. Registrované partnerství – těžce vybojovaná forma soužití	28
5.4. Homosexuálové jako rodiče	30
5.4.1. Homoparentální rodiny z hlediska práva	31
PRAKTICKÁ ČÁST	33
6 Cíle výzkumu a výzkumné otázky.....	33
6.1. Výzkumné cíle	33

6.2.	Výzkumné otázky.....	33
7	Popis zvoleného metodologického rámce a metod.....	34
7.1.	Typ výzkumu – kvalitativní přístup.....	34
7.2.	Metody tvorby dat.....	35
7.3.	Metody zpracování a analýzy dat.....	37
7.4.	Etické otázky výzkumu a způsoby řešení.....	39
8	Výzkumný soubor.....	40
8.1.	Strategie výběru výzkumného souboru.....	40
8.2.	Charakteristika výzkumného souboru.....	41
9	Výsledky analýzy dat.....	42
9.1.	Rodina a zásadní zmiňované zážitky do období dospělosti.....	43
9.2.	Vztahy a sexuální kontakty s opačným pohlavím.....	47
9.3.	První uvědomění homosexuality, osobní pocity a reakce.....	50
9.4.	Svěření přátelům, známým a jejich reakce.....	54
9.5.	Coming out a reakce nejbližší rodiny.....	56
9.6.	Navazování vztahů se stejným pohlavím.....	59
10	Zodpovězení výzkumných otázek.....	63
11	Diskuze.....	65
	ZÁVĚR.....	67
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ A LITERATURY.....	68
	SEZNAM TABULEK	
	PŘÍLOHY	

ÚVOD

Pohled na homosexuální orientaci nabyl výraznějšího posunu v 90. letech 20. století, kdy oficiálně přestala být považována za nemoc, kterou je třeba léčit a byla vyškrtnuta z Mezinárodní klasifikace nemocí. Také samotní homosexuálové již nemuseli skrývat svou orientaci, neboť došlo i k úpravám v českém právním řádu. I v současné době zůstává odlišná sexuální orientace aktuálním tématem, zejména proto, že homosexuálům dosud nejsou přiznána totožná práva jako heterosexuálům. Já osobně tyto právní rozdíly vnímám jako nespravedlivé, neboť nevidím důvod, proč by gayové a lesby neměli mít stejné pravomoce. Jsou plnohodnotnými členy naší společnosti se stejnými právy a povinnostmi, a přesto stále zažívají i diskriminaci. Proto je třeba nevidět tuto problematiku jen černobíle, ale posuzovat ji z více úhlů pohledu.

Pro svou práci jsem si tedy zvolila téma týkající se homosexuality ze dvou důvodů. Prvním důvodem je výše zmíněná aktuálnost tématu, druhý důvod má pro mě osobní význam. V okruhu svých známých mám několik homosexuálů, od kterých často slýchám spíše obavy, než hezké myšlenky. Proto bych tuto práci chtěla věnovat všem mým přátelům, jako výraz mé podpory a pochopení. Tato práce je adresována také čtenářům, kteří chtějí sebe samotné obohatit o nové informace, díky kterým lépe porozumí svým homosexuálním blízkým a přátelům.

Bakalářskou práci jsem koncipovala do dvou částí. Teoretická část obsahuje informace o sexuální orientaci, proměně pohledu společnosti na homosexualitu, etiologii homosexuality, možných náznacích budoucí sexuální odlišnosti. Poslední kapitola se věnuje coming outu, homofobii, homosexuálům jako rodičům a partnerským stejnopohlavním vztahům.

Hlavním cílem druhé části práce, která se zabývá výzkumem, je zachytit a popsat klíčové zkušenosti mladých gayů a leseb tak, jak je reflektují ve vztahu ke své sexuální orientaci. Vytyčeného záměru jsem se snažila dosáhnout pomocí hloubkových rozhovorů se sedmi respondenty, kteří mně svěřili své niterné zkušenosti, zážitky a názory.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Sexuální orientace a její základní pojmy

V první kapitole představím klíčový pojem *sexuální orientace* a rozdíl mezi sexuální orientací a chováním.

Následují tři základní *druhy sexuální orientace*, které jsou řazeny podle procentuálního výskytu v populaci dle Zvěřiny (2003). Vzhledem k zaměření práce věnuji největší pozornost podkapitole o homosexualitě.

Kapitola končí vysvětlením pojmů *transsexualita* a *gender*, které úzce souvisí s problematikou sexuální orientace.

1.1. Sexuální orientace a chování

„*Sexuální orientace je celoživotní, neměnný a nositelem nezapříčiněný stav*“ (Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992, s. 19).

Sexuálním chováním se rozumí vyhledávání sexuálního objektu. Mezi lidmi převládá motivace být v páru (Zvěřina, 2003).

Podle Brzka a Pondělíčkové-Mašlové (1992) je rozdíl mezi sexuální orientací a odpovídajícím chováním komplikován v případě, když orientace jedince není stoprocentně vymezena. Někteří jedinci mohou upřednostňovat jedno pohlaví, ale zároveň může být přítomna slabší touha a vzrušivost po jedinci nepreferovaného pohlaví. Právě tyto nevyhranění lidé mohou inklinovat k chování, které se plně neshoduje s jejich sexuálním zaměřením.

Rovněž další autoři upozorňují na důležitost rozlišovat sexuální orientaci a sexuální chování. Zvěřina (2003) poukazuje na fakt, že lze najít mnoho homosexuálů, kteří se chovají heterosexuálně, například pod tlakem společnosti. Samozřejmě i naopak heterosexuálně orientovaní jedinci se v určitých situacích mohou chovat homosexuálně. Jako příklad Zvěřina (2003) uvádí homosexuální styky heterosexuálních vězňů, které lze považovat za náhradní sexuální chování.

Janošová (2000) k výše uvedenému substitučnímu sexuálnímu chování dodává upřesňující informace. Pokud jsou skutečně tito vězni heterosexuálně zaměřeni, očekává se, že se při vhodné příležitosti vrátí k heterosexuálním stykům. Dále uvádí, že preference homosexuálních styků někdy může být ovlivněna předchozí špatnou zkušeností se stykem s opačným pohlavím. Kromě toho některé heterosexuálně orientované osoby mohou mít jednorázovou erotickou zkušenost s opačným pohlavím, aniž by to vypovídalo blíže o jejich orientaci. Tyto zkušenosti se nejčastěji objevují v období adolescence a souvisí s citovým zmatkem.

1.2. Heterosexualita

Jedná se o stav, kdy je člověk „*pohlavně přitahován a vzrušován osobami opačného pohlaví*“ (Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992, s. 19). Název *heterosexualita* se poprvé objevil v roce 1923 a zahrnoval nejen rozmnožovací stránku sexuality, ale i její rekreační význam (Weiss a kol., 2010).

Fafejta (2004) uvádí, že heterosexualita je převládající sexuální orientací v mnoha společnostech. Tento fakt výborně vystihuje pojem *heterosexualismus*. Heterosexualita je společností považována za normu, u každého jedince se tedy automaticky předpokládá heterosexuální orientace. Norma heterosexualismu ovlivňuje chování obou pohlaví, ale je striktnější vůči mužům. Pokud si muži veřejně projeví vzájemnou fyzickou náklonnost, u společnosti se toto chování setká s nevolí častěji, než když si před zraky ostatních lidí vyznávají fyzické sympatie dvě ženy. Protože heterosexualitu jako normu vytvořila společnost, liší se její chápání napříč společnostmi. Například v muslimském státu je na dotyk dvou mužů nahlíženo jako na náznak dobrého přátelství.

1.3. Homosexualita

1.3.1. Definice homosexuality

V průběhu let vzniklo mnoho definic homosexuality. Starší definice jsou ovlivněny pohledem lékařů na tuto problematiku, naopak novější formulace zdůrazňují sociální aspekt této orientace (Janošová, 2000).

Z velkého množství definic jsem zvolila dvě, které byly formulovány s rozestupem deseti let, během nichž došlo ve společnosti ke změně postojů k homosexualitě (viz 2. kapitola této bakalářské práce).

„Homosexualitou rozumíme sexuální orientaci na osoby stejného pohlaví. Je to celoživotní, neměnný a nositelem nezapříčiněný a nezvolený, tedy také nezaviněný stav, jenž je charakterizován tím, že nositel tohoto stavu je pohlavně přitahován a vzrušován osobami stejného pohlaví“ (Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992, s. 19).

Procházka (2002, s. 26) homosexualitu formuluje o poznání stručněji jako *„...převažující nebo výlučnou erotickou a citovou náklonnost k osobám stejného pohlaví“*.

1.3.2. Vývoj názvu pro stejnopohlavní sexuální orientaci

Současný termín *„homosexualita“* se zrodil až v roce 1869, kdy jej poprvé použil maďarský aktivista a spisovatel Karl Maria Kertbeny. Toto pojmenování se objevilo v dopise pro tehdejšího ministra, spolu se žádostí o odrestnění homosexuality v Severoněmeckém spolku (Seidl a kol., 2012).

Německý právník Carl Heinrich Ulrichs (1825-1895), současník Kertbeneyho, používá pro označení homosexuality název *„třetí pohlaví“*, který chápe jako určitý přechod mezi mužským a ženským pohlavím (Janošová, 2000). Seidl a kol. (2012) dále doplňuje, že právě Ulrichs byl první průkopník za práva homosexuálů. Svým nadšením povzbudil pozdější aktivisty v řadě dalších zemí. V rámci svých prací koncipuje vlastní teorii homosexuality a zavádí termín *„uranismus“*. Uranismus neztotožňuje s nemocí, proto prosazuje rovněž odrestnění homosexuality.

Kertbeney a Ulrichs měli společný cíl, kterým bylo odrestnění homosexuality. Přesto mezi nimi najdeme několik rozdílů. Ulrichs upřímně hovoří o své homosexualitě, kdežto Kertbeney ji nepřiznává, proto za zlepšení práv homosexuálů usiluje pod rouškou anonymity. Bohužel jejich smělý cíl nebyl v průběhu 19. století naplněn (Seidl a kol., 2012).

Zvěřina (2003, s. 120) připojuje některé další zastaralé názvy pro homosexuální orientaci, jako například *„sodomie“*, *„pederastie“* nebo *„sexuální inverze“*.

V dnešní době je označení *„homosexuál“* na ústupu. Pro homosexuálně orientované muže se vžilo slovo *„gay“*, homosexuální žena je označována jako *„lesba“*. Slovo *„homosexuál“* bylo často špatně interpretováno, protože se společnost domnívala, že

se jedná o synonymum pouze pro muže, tedy výhradně pro gaye. Ve skutečnosti ale tento pojem obsahuje všechny osoby, které upřednostňují partnera stejného pohlaví. (SBarvouVen.cz) Shodného názoru je i Putna a kol. (2011, s. 19): „*Homosexuálové používají jako etnonym slovo gay, které vehementně prosazují, odmítajíce jiná označení – zvláště pak homosexuál – jakožto neautentická, zvnějšku oktrojovaná či vůbec homofobní*“.

Mezi nejmodernější pojmenování patří dále slova „*queer*“ a „*LGBT*“. Tyto výrazy zahrnují nejen osoby s neobvyklými formami sexuální orientace, ale odkazují i na celé organizace a kultury (SBarvouVen.cz).

1.3.3. Mužská homosexualita a její specifika

Homosexuálně orientovaných mužů je patrně podstatně více než homosexuálně orientovaných žen. V populaci mužů byl stanoven výskyt homosexuality nejméně na 2 % (Zvěřina, 2003). Jiný názor zastává Janošová (2000), která uvádí rozdílný procentuální výskyt mužské homosexuality. Nečastěji se uvádí výskyt u mužů 4 % až 10 %. Zdůrazňuje ale fakt, že se výsledky jednotlivých průzkumů značně liší. Americký sexuolog Kinsey v roce 1987 (in Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992) našel v rámci svého výzkumného souboru 4 % mužů, kteří se celoživotně chovali výhradně homosexuálně.

Specifikem mužské homosexuality je vysoká sexuální promiskuita, kterou je možné vysvětlit dvěma důvody – biologickou podmíněností a ztíženou možností stálého homosexuálního partnerství, neboť tento typ svazku může narážet na sociální problémy a odsuzování ze strany společnosti. Co se týče prvního důvodu promiskuity, muži jsou předurčení k vyšší sexuální aktivitě než ženy. V případě, že dva muži utvoří homosexuální pár, je důležité mít tuto biologickou podmíněnost na paměti. Dalším problémem je častější výskyt pohlavně přenosných chorob, zejména syfilidy, kapavky a nemoci AIDS. Zvýšené riziko pohlavních nemocí úzce souvisí s pestrými sexuálními praktikami gayů, při kterých často dochází k mechanickému poškození anální sliznice a tím je velmi usnadněn vstup virů a bakterií do těla (Zvěřina, 2003).

Mužská homosexualita je ve společnosti více nápadná, než homosexualita ženská. Muži jsou od dávných dob spolkaři, zakládají různé fankluby, sbírají různé předměty a skupinově se socializují (Uzel, 1992).

1.3.4. Ženská homosexualita a její specifika

Určit výskyt homosexuality v ženské populaci je nelehký úkol, protože sexualita žen je více komplikovaná a obtížněji interpretovatelná než mužská. V Kinseyově výzkumu z roku 1987 (in Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992) uvedlo 1 % žen své homosexuální zaměření. Stejně procento lesbických žen v populaci uvádí ve své knize i Zvěřina (2003). Naopak Uzel (1992) se domnívá, že ženy na svou sexuální orientaci nahlíží jako na věc soukromou, neveřejnou. Z tohoto důvodu může být obtížné odhadnout jejich počet v populaci.

Zajímavá je potřeba Američanů rozlišovat lesbičky podle vzhledu do několika skupin: *ultra-fem*, *fem*, *tommy boy*, *soft butch*, *butch*, *dyke* a *bull-dyke*. Nejvíce žensky vypadající je *ultra-fem* lesba, na opačném konci se nachází *bull-dyke* lesba, vysoce maskulinní (Pekárková, 2005, in Vaculíková, 2011).

Lesbické ženy se většinou dokážou lépe přizpůsobit majoritní společnosti než muži. Sexuální život zahajují v 56 % jako heterosexuálky, protože ani nízké sexuální vzrušení nebrání ženám uskutečnit s partnerem pohlavní styk. V tomto směru mají ženy oproti mužům výhodnější postavení. Pokud u mužů nenastane erekce, pohlavní styk se ženou je znemožněn. Žena se navíc vyznačuje silnější touhou po dítěti, proto lépe snáší částečné sexuální uspokojení od heterosexuálního partnera. Případné narození dítěte tak může přispět k potlačení homosexuálních potřeb (Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992).

1.4. Bisexualita

Původní význam tohoto termínu byl zcela odlišný od stávajícího pojetí. Bisexualita byla dříve synonymem pro hermafroditismus. Charles Darwin takto označoval rostliny a organismy, které měly současně obě pohlaví (Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Otázka existence bisuality podněcuje mezi odborníky diskuzi. Protikladný názor zastávají přední čeští sexuologové Petr Weiss a Jaroslava Pondělíčková-Mašlová. Weiss (in Koucká, 2006) uznává existenci pouze bisexuálního chování, nikoliv bisuality jako samostatné orientace. Odvolává se na homosexuály, kteří nejsou smířeni se svou orientací a mluví o sobě jako o bisexuálech. Naopak Pondělíčková-Mašlová (in Koucká, 2006) se ve své dlouholeté praxi setkala se třemi skutečnými bisexuály, kteří si vybírali jedince podle celkové atraktivity a pohlaví nebrali v potaz (Koucká, 2006).

Dnes jsou za bisexuální jedince označováni ti, kteří navazují partnerské a erotické vztahy s osobami shodného i opačného pohlaví (Smetáčková & Braun, 2009).

Stejného názoru je i Zvěřina (2003). Bisexuální jedinci nejsou schopni přesně určit, které pohlaví je více sexuálně přitahuje. Zároveň ale dodává, že výskyt skutečných bisexuálů je extrémně nízký. Někteří homosexuálové se označují jako bisexuální jedinci, aby na ně společnost nahlížela pozitivněji.

Skuteční bisexuálové se v podmínkách české společnosti chovají většinou heterosexuálně. K tomuto chování jsou nuceni normami společnosti. Výjimku tvoří bisexuálové s hůře strukturovanou osobností, kteří se necítí svázáni sexuálními pravidly, které většinová společnost považuje za morální. Bisexuál má ve společnosti složité postavení, neboť mu chybí identifikační vzor, protože skutečných bisexuálů je extrémně málo (Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992).

1.5. Transsexualita

„Transsexualita je stav dlouhodobého nesouladu mezi vlastním biologickým pohlavím a pocity příslušnosti k pohlaví, který vede k nespokojenosti a často ústí ve snahu změnit své biologické pohlaví“ (Smetáčková & Braun, 2009, s. 9).

Zvěřina (2003) transsexualitu řadí mezi celoživotní sexuální odchylky, neboť se jedná o převrácenou sexuální identitu. Žena se tedy identifikuje s pohlavím mužským, transsexuální muž se naopak cítí být ženou. Toto cítění má často za následek řadu neblahých dopadů na psychiku jedince. Transsexualita je v populaci velmi vzácná. Odhaduje se výskyt pouze u tří ze 100 000 žen a u osmi ze 100 000 mužů.

Podle Brzka a Pondělíčkové-Mašlové (1992) mají negativní pocity transsexuálů původ již v dětství. Podle vnějších genitálií je člověk jednoznačně považován za muže, nebo ženu. Okolí od jedince tedy očekává chování a prožívání v souladu s jeho biologickým pohlavím.

Zvěřina (2003) dále zdůrazňuje nutnost diferencovat transsexuála od homosexuála, který má pouze sklon k opačné sexuální roli. Takže i feminně působící homosexuál je spokojen se svým genitálem a neusiluje o změnu svého pohlaví. I Janošová (2000) potvrzuje, že transsexuálové jsou nespokojeni se svým tělem. Nejvíce záporných pocitů vzbuzují zejména pohlavní znaky vlastního těla. Jejich touha stát se opačným pohlavím

může pokračovat nasazením hormonální terapie, po které může následovat chirurgická změna vlastního pohlaví na pohlaví opačné.

„V cílovém opačném pohlaví se většina transsexuálů chová heterosexuálně“ (Zvěřina, 2003, s. 135). Například transsexuální ženu, která se cítí mužem, přitahují ženy.

1.6. Gender

Moderní kultura si vyžádala rozlišení mezi pohlavím a rodem. Pohlavím (anglicky sex) se rozumí biologická danost. Rod (anglicky gender) znamená výsledek tlaků společnosti, jejích uvědomovaných i neuvědomovaných pravidel a norem (Vatulíková, 2011).

Odlišnosti mezi mužským a ženským rodem souvisí s historickým a společensko-kulturním kontextem. Změny v ženské a mužské roli jsou pomalejší u přírodních národů, které lpí na tradici (Beal, 1995, in Janošová, 2008).

Informaci, že pojem „gender“ úzce souvisí s homosexualitou, dodává Smetáčková a Braun (2009, s. 10). „Součástí genderového řádu je heteronormativita (tj. představa, že „správní“ muži a ženy jsou heterosexuální)“. Tento fakt může být jednou z příčin homofobie.

2 Změny postojů k homosexualitě v českých zemích v průběhu 20. století

Minulé století bylo bohaté na emancipační změny. Většinu lidí, kteří bojovali za práva homosexuálů, lze zařadit do dvou skupin. První skupinu představovali odborníci, nejčastěji lékaři a právníci. Druhou skupinou aktivistů byli samotní homosexuálové. Obě skupiny měly společný cíl, kterým bylo změnit postavení homosexuálně orientovaných osob v naší společnosti. Zatímco odborníci byli k prosazování změn motivováni spíše profesním zájmem, pro homosexuály by měla emancipace osobní význam (Seidl a kol., 2012).

Na začátku dvacátého století se homosexualita ocitla v hledáčku medicíny. Lékaři definovali dva odlišné druhy homosexuality, což se promítlo i do trestního práva. Konstituční homosexualita byla považována za vrozenou deviaci, psychickou poruchu,

kteřou bylo účinnější léčit, než trestat. Mnohem častější variantou podle tehdejšího medicínského názoru ale byla homosexualita získaná, ke které bylo trestní právo podstatně méně shovívavé (Procházka & Graupner, 1997).

V roce 1918 došlo k rozpadu Rakouska-Uherska. Vzniklo samostatné Československo a nastalo prvorepublikové období, které trvalo až do roku 1938. Nově vzniklý stát si ponechal původní rakousko-uherský trestní zákoník z roku 1852, byly provedeny pouze drobné úpravy. Za homosexualitu a chování z ní plynoucí následovalo tvrdé vězení po dobu jednoho až pěti let, ve výjimečných případech až deseti let. Trestala se nejen soulož dvou homosexuálních osob, ale i vzájemné onanování. Potrestání se vztahovalo na obě sexuálně aktivní osoby, neboť na ně bylo nahlíženo jako na spolupachatele. Dřívější zákony v Rakousku-Uhersku nezmiňují žádné informace o sexuálních aktivitách dvou žen (Poláček, 1947, in Procházka & Graupner).

V období první republiky se objevují dvě významné osobnosti, které usilují o dekriminální homosexualitu – František Čeřovský a Hugo Bondy. Čeřovský během své dlouholeté právnícké praxe obhajoval několik homosexuálů. Ačkoliv byl sám heterosexuální, měl k této problematice blízko. Bondy byl psychiatr a sexuolog židovského původu. Židé byli náboženskou menšinou, proto i Bondy se setkával s diskriminací a omezujícími zákony, zažíval tedy obdobné situace, jako homosexuálové. Oba muži poukazovali na vrozenost sexuální orientace a veřejně se snažili o její odtrestnění, i když po čtyři desetiletí neúspěšně (Seidl a kol., 2012).

Trestní postihy homosexualitu se dále zpřísnily vlivem německé okupace v období druhé světové války. Homosexuálové byli posíláni do koncentračních táborů. Gayové byli označeni růžovým trojúhelníkem (Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992). Lesby nosily černé trojúhelníky, stejně jako prostitutky (Bass & Kaufman, 2003). Janošová (2000) dále doplňuje, že nacisté začali ve 30. letech sepisovat tzv. růžové seznamy se jmény homosexuálních osob. Adolf Hitler chtěl homosexuální chování trestat kastrací. Několik let si homosexuálové mohli vybrat mezi kastrací a transportem. V koncentračních táborech skončilo zhruba 10 000 gayů.

Po druhé světové válce se stala společnost ještě více konzervativní, homosexuálové pokračovali v zastírání své orientace a sexuologie se ocitla na pozadí medicíny. V roce 1950 vstoupil v platnost nový, dlouho připravovaný trestní zákoník. Aktivisté

a homosexuálové doufali, že konečně dojde k dekriminálnímu chování, ale nestalo se tak (Schindler, 2013).

I nadále zůstala všeobecná trestnost homosexuálního chování, pouze došlo ke zmírnění trestního postihu. V případě, že byly sexuální aktivity zletilých osob stejného pohlaví dobrovolné, hrozil až jeden rok odnětí svobody. Pokud proběhl pohlavní styk s osobou nezletilou, nebo se jednalo o pohlavní styk za úplatu, mohl být člověk odsouzen až k pěti letům odnětí svobody (Seidl a kol., 2012).

Až rok 1961 přinesl první výraznější změnu. Homosexuální činy mezi dospělými byly odtrestněny. O tento ústupek se zasloužil sexuolog Kurt Freund, homosexualitu ale chápe jako podřadnou orientaci, která by mohla obtěžovat majoritní společnost (Schindler, 2013). Nový § 244 trestního zákona byl formulován takto:

1. Kdo se po dovršení osmnáctého roku svého věku pohlavně stýká s osobou téhož pohlaví mladší než osmnácti let, nebo kdo se pohlavně stýká s osobou téhož pohlaví, zneužívaje její závislosti, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

2. Stejně bude potrestán, kdo a) za pohlavní styk s osobou téhož pohlaví přijme nebo poskytne úplatu, nebo b) pohlavním stykem s osobou téhož pohlaví budí veřejné pohoršení.

(Schindler, 2013, s. 287)

Z výše uvedeného znění zákona je jasné, že o skutečné rovnoprávnosti homosexuality a heterosexuality mluvit nelze. Pohlavní styk mezi heterosexuálními osobami nebyl trestný již od dovršení patnácti let věku (Schindler, 2013).

Stejného názoru je i Janošová (2000). Homosexuálové zůstali i nadále nesvobodní ve svém projevu orientace. Stát neumožňoval vznik oficiálních organizací, kde by se mohli sdružovat. Homosexuálové často vyhledávali potupná prostředí veřejných záchodů, kde se snažili seznamovat, nejčastěji za účelem sexuálních aktivit. Dále platil zákaz otiskovat seznamovací inzeráty pro osoby stejného pohlaví. Veřejnost neměla dostatek informací o problematice homosexuality.

Podle Brzka a Pondělíčkové (1992) přinášel výše uvedený paragraf zákona několik absurdních situací. Dokládají to na příkladu dvou mladých partnerů, kterým ještě nebylo osmnáct let. Pokud spolu tito dva mladíci měli pohlavní styk a nebyli plnoletí, nehrozil jim žádný trestní postih. V momentě, kdy by jeden z partnerů dosáhl osmnácti let a druhý by byl stále mladší osmnácti let, pohlavní styk by spolu realizovat neměli. Podle paragrafu by se totiž jednalo o trestný čin, protože jeden partner by byl ještě nezletilý.

V průběhu 80. let 20. století začalo docházet k dalšímu odtabuizování homosexuality. O odlišné sexuální orientaci se začalo hovořit v souvislosti s nemocí AIDS,

kteřá se považovala za nemoc homosexuálů. Lidé získávali nové informace o této nemoci a seznamovali se tak i s problematikou homosexuality (Schindler, 2013).

Roku 1990 proběhla poslední právní úprava homosexuálního chování. Byl definitivně zrušen §244 a homosexualita byla po několikaletém snažení zrovnoprávněna s heterosexualitou. Zákon dále stanovil stejnou věkovou hranici pro heterosexuální a homosexuální pohlavní styk. Tato hranice se ustálila na patnácti letech věku (Procházka & Graupner, 1997).

Po sametové revoluci díky uvolněnější atmosféře začalo vznikat několik organizací sdružujících homosexuály, aby i nadále zlepšovaly postoje společnosti k jejich odlišné sexualitě. V červnu roku 1990 se v Brně spojily čtyři zakládající organizace gay hnutí a založily tak SOHO – Sdružení organizací homosexuálních občanů v ČR (Procházka, Janík & Hromada, 2003). Postupem času se k SOHO připojilo i mnoho regionálních organizací s obdobnými cíly. V roce 2001 se SOHO přeměnilo na sdružení fyzických osob s novým výstižnějším názvem Gay iniciativa. Iniciativa svou činnost oficiálně ukončila v roce 2006, kdy byl přijat zákon o registrovaném partnerství (Seidl a kol., 2012).

Dalším důležitým mezníkem byl rok 1994, kdy v ČR vstoupila v platnost 10. revize Mezinárodní klasifikace nemocí. Z MKN-10 byla vyřazena egosyntonní homosexuální orientace, protože není zdrojem psychických obtíží a nositel tuto svou sexuální orientaci akceptuje. V klasifikaci byla ponechána pouze položka týkající se egodystonní sexuální orientace. S egodystonní orientací není nositel vyrovnán a způsobuje mu psychické potíže (Janošová, 2000). Pro srovnání lze uvést rok 1973, ve kterém byla homosexualita vyjmuta z DSM, z obdobného seznamu duševních poruch, který se používá v USA (Weiss a kol., 2010).

3 Etiologie homosexuality

Existuje mnoho teorií, které se snaží vysvětlit, proč jsou někteří lidé homosexuální. Některé teorie kladou důraz na přírodu, tedy na biologickou podmíněnost. Jiná skupina teorií zdůrazňuje vlivy výchovy a životních zkušeností. Poslední skupinu teorií pak tvoří kombinace genetických příčin a výchovy (Bass & Kaufman, 2003). Podle Janošové (2000) není homosexualita natolik probádaná, aby bylo možné jasně určit příčiny jejího vzniku. Teorie vzniku jsou rozličné, protože každý odborník na problematiku sexuální orientace nazírá z jiného úhlu pohledu. Bass a Kaufman (2003) dodávají, že dokonce ani zkoumání

příčin heterosexuální orientace nebudí u vědců zvláštní zájem. Heterosexualita je totiž považována za normu, oproti homosexualitě, jejíž výskyt je stále menšinový.

3.1. Teorie s důrazem na biologické příčiny

Na geneticky podmíněnou příčinu homosexuality poukazují výzkumy monozygotních, tedy jednovaječných dvojčat. Jako první se dvojčaty významněji zabýval americký psychiatr Kallman v 50. letech minulého století. Podle jeho výzkumů byla obě jednovaječná dvojčata shodně sexuálně orientovaná. Jeden bratr gay tedy znamenal 100% jistotu, že dvojče je na tom s orientací stejně (Weiss a kol., 2010). Dnes už díky novějším studiím víme, že shoda homosexuality mezi monozygotními dvojčaty není určitě absolutní, ale odpovídá zhruba 50% shodě (Ridley, 2007). Začátkem 90. let 20. století zkoumali Whitam a Diamond jednovaječná ženská dvojčata. Na základě svých výzkumů určili 75% shodu homosexuality v rámci menšího souboru monozygotních sester (Brzek, Křížková & Procházka, 2005). Sexuální orientaci sester také v 90. letech zkoumali Bailey a Pillard. Výsledek je ale odlišný od výše uvedeného Whitama a Diamonda. Jestliže je jedna ze sester lesba, její jednovaječné dvojče bude se 48% pravděpodobností také homosexuální (Garnets & Kimmel, 2003).

Dále se zkoumal vztah sexuální orientace a žláz s vnitřní sekrecí. Pozornost se zaměřila na vliv mužského pohlavního hormonu testosteronu na vývoj mozku. Německý lékař Dörner začíná v 60. letech 20. století provádět pokusy s krysami. V odlišných stupních vývoje kastruje krysí samce a aplikuje jim do krevního oběhu samičí hormony. Čím dříve zbavil krys samčích pohlavních orgánů, o to častěji se pokoušely o sex s jinými samci. Následovaly další výzkumy, které potvrdily, že nízká hladina testosteronu na počátku nitroděložního vývoje zřejmě opravdu souvisí s vyšší pravděpodobností pozdější homosexuální orientace (Ridley, 2007).

Kaplan (1990, in Janošová, 2000) sledoval hladinu testosteronu u lidského plodu ve 13. až 15. těhotenském týdnu matky. Muži, kteří byli později heterosexuální, vykazovali v zárodečném období průměrně téměř dvojnásobnou hladinu testosteronu než muži v dospělosti homosexuální. Výzkum, zjišťující hladinu testosteronu u lidského plodu, aplikuje i na ženy. Budoucí heterosexuální ženy měly v zárodečném období dvakrát nižší hladinu mužského pohlavního hormonu než lesbické ženy.

Další studie se zaměřily na matky homosexuálních synů. Ukázalo se, že mužští příbuzní z matčiny strany jsou 3x častěji gayové, než mužští příslušníci ze strany otce (Weiss a kol., 2010).

Jedním ze zásadních převratů bylo zjištění, o které se zasloužili roku 1993 vědci pod vedením amerického genetika Hamera. Ti zkoumali pohlavní chromozomy mužů a učinili zajímavý objev. Větší část zkoumaných gayů měla odlišnou genovou stavbu na dlouhém raménku chromozomu X. U kontrolně vyšetřených heterosexuálních mužů se tato anomálie na chromozomu X neobjevovala. Chromozom X získávají matky. Lze tedy usoudit, že na mužské homosexualitě má důležitý podíl matčina genetická výbava (Janošová, 2008).

3.2. Teorie zdůrazňující psychosociální vlivy

Podle některých odborníků je podstatné nepodceňovat vlivy prostředí, které se také mohou spolupodílet na vzniku homosexuality. Vědci se převážně shodují v názoru, že vlivy výchovy a chování rodičů k dítěti, působí nejvýše po první tři roky života dítěte. Poté již nelze sexuální preference změnit, proto snaha pomocí psychoterapie ovlivnit sexuální zaměření na stejné pohlaví je již bezúčelná (Janošová, 2008).

Sociolog Lewis Yablonsky se domníval, že za vznikem mužské homosexuality mohou stát nevyvážené rodinné vztahy. Typickým příkladem je vůdcovská matka a pasivní otec. Tento nevyrovnaný vztah mezi rodiči může neblaze ovlivnit sexualitu v průběhu dospívání. Ostatní výzkumníci si povšimli fenoménu silné citové závislosti chlapců na matce. Z této rodinné konstelace vyplývá, že syn tímto přestal vidět otce jako svůj vzor. V protikladu se dá uvést, že v takovéto rodinné disharmonii vyrostla i určitá část heterosexuálně zaměřených chlapců (Janošová, 2000).

Zajímavý pohled nabízí Bass a Kaufman (2003). Přemýšlí nad otázkou, zda může být homosexuální orientace svobodnou volbou. Stejně jako heterosexuální jedinci, ani lesby a gayové si nevybírají, kterým pohlavím budou později přitahováni.

Homosexuální založení u dívek se snažil v polovině 90. let minulého století osvětlit V. Tůma. Domníval se, že sexuálně zneužitá dívky se kvůli nepříjemnému zážitku staly lesbickými (Janošová, 2000).

3.3. Kombinace genetických a psychosociálních činitelů

V současné době většina odborníků předpokládá spolupůsobení více příčin. Stěžejní role se přisuzuje biologickým činitelům, ať už genetickým, nebo hormonálním. Psychologické faktory nemohou samy o sobě zapříčinit odlišnou sexuální orientaci. Tyto okolnostní vlivy tak pouze podpoří vznik homosexuality u osob k tomu disponovaných (Procházka, 2002).

3.4. Pokusy o léčbu homosexuality

Snaha „vyléčit“ jedince z homosexuality se nejvíce vyskytovala po druhé světové válce a přetrvávala po značnou část 20. století. Toto úsilí ustalo až vyjmutím homosexuality z mezinárodní klasifikace nemocí (Janošová, 2000).

Starou metodou léčby byla kastrace. Odstraněním varlat poklesla potřeba sexu, nastala snadnější regulace pohlavního pudu, ale nedošlo ke změně sexuální preference (Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992).

U nás v 50. letech působil sexuolog Kurt Freund se svou averzivní terapií. Terapie vycházela z koncepce behaviorismu. Léčba předpokládala, že co je naučené, lze odnaučit. Gayům ukazoval obrázky mužů a současně dodával chemickou látku, která vyvolávala zvracení. Ve druhé části sezení pak promítal obrázky žen, mužům aplikoval testosteron. Freund předpokládal, že si muži zvracení zafixují s obrázky mužů a homosexuální chování postupně vyhasne. Z gayů se ale heterosexuálové nestávali (Schindler, 2013).

Brzek a Pondělíčková-Mašlová (1992) představují další možnosti změny orientace. Za svébytnou metodu 60. a 70. let se dá považovat intoxikace LSD. Droga narušila chod mozku a mělo nastat snadnější odstranění špatných zkušeností z dětského období. Lidé provádějící LSD sezení tak uplatňovali prvky psychoanalýzy.

Další snažení přinesl rozmach neurochirurgie. Lékaři se snažili upravit část mozku, o níž předpokládali, že má souvislost s odlišnou sexualitou. V několika případech skutečně nastala změna sexuální orientace, ale utrpěla celková funkčnost mozku (Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Janošová (2000) zmiňuje adaptační pokusy. Někteří gayové a lesby se snaží začlenit mezi heterosexuální většinu a upustit od společného života a sexu s upřednostňovaným pohlavím. Zdařilá adaptace se povede jen malému procentu osob.

Nejpříznivější vyhlídky přizpůsobit se mají bisexuální lidé s hlubokou motivací a pevnou vůlí. Neúspěšná adaptace se pokaždé nějakým způsobem negativně odrazí v duševním zdraví.

4 Jsou homosexuálové v dětství „jiní“?

Tato otázka jistě napadá mnohé rodiče, i samotné homosexuály, proto jsem do bakalářské práce zařadila tuto kapitolu. Nahlédneme do ní pouze okrajově, neboť téma homosexuální identity je velmi široké a zasloužilo by celou samostatnou práci.

Zvěřina (2003) představuje cizojazyčné pojmy „*sissy boys*“ a „*tomboy girls*“, které se v anglosaských zemích používají k označování dětí, u kterých lze občas postřehnout (např. v chování) určité zvláštnosti, které nejsou typické pro jejich pohlaví. Weiss a kol. (2010) užívá pojem „*prehomosexuální dítě*“. Podle něj je pro tyto budoucí homosexuály typické odmítání zájmů, které baví většinu vrstevníků stejného pohlaví. Uvádí to na příkladu chlapce, který neprojevuje zájem o bojové sporty, naopak děvče odmítá nosit dívčí oblečení. Přibližně 50 % prehomosexuálních dětí preferuje kolektiv, záliby a hry opačného pohlaví. Shodný názor zastává i Janošová (2008), která si rovněž všimla skutečnosti, že již batolata preferují hračky a genderově neobvyklé aktivity. Někteří z těchto batolat později v průběhu dospívání zjistili, že jim imponují příslušníci stejného pohlaví.

Pro tuto kapitolu je podstatné vymezit pojem „*pohlavní identita*“ (anglicky „*gender identity*“) který znamená ztotožnění se s mužským, nebo ženským pohlavím. Novorozenec přijde na svět s mužskými či ženskými genitáliemi, podle nichž je ihned určeno jeho pohlaví. Proto se od dítěte po celý život automaticky očekává, že jeho prožívání a chování bude charakteristické pro jeho biologické pohlaví (Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Pohlavní identita se nejvíce formuje v průběhu prvních tří let života a její vývoj je značně ovlivněn biologickými faktory již z prenatálního období. Proces pohlavní identifikace ale ovlivňují často i rodiče, ať už vědomě, či nevědomě. Již naše chování k novorozenci se odvíjí podle toho, jestli jde o děvče, nebo chlapce. Může se promítnout i fakt, že rodiče si přáli spíše potomka opačného pohlaví. Proto se mohou k dítěti chovat jako k opačnému pohlaví. Tyto vlivy ze strany rodičů a příbuzenstva mohou ztížit identifikaci potomka s vlastním pohlavím (Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Děti si svou příslušnost k pohlaví vymezují pomocí her již v předškolním období. V tomto vývojovém stádiu u dětí roste zájem pátrat po tělesných odlišnostech mezi oběma pohlavími. Například pomocí společné hry „na pana doktora“ si předškoláci upevňují dosavadní informace a doplňují ty chybějící. Děti také pokládají rodičům nebo starším sourozencům zvědavé dotazy týkající se tělesných rozdílů (Janošová, 2008).

Weiss a kol. (2010) dále zjišťoval pohlavní identitu v dětství u homosexuálních jedinců. Výzkumný soubor čítal 194 gayů a 17 leseb. Zjistil, že 52 % gayů a 80 % leseb svou identitu zpětně považovalo za netypickou, spíše pasující k opačnému pohlaví. Zženštilé chování u chlapců mělo za následek zhoršenou přizpůsobivost mezi vrstevníky.

Brzek a Pondělíčková-Mašlová (1992) uvádí možné znaky, které mohou být typické pro pozdější homosexualitu dítěte:

U chlapců

- Odmítají agresivní aktivity a hry. Neradi hrají hokej a fotbal, s ostatními chlapci nesoupeří, neperou se.
- Rádi se pohybují v domácnosti, nabízí pomoc mamince v kuchyni a v celé domácnosti.
- Příležitostně se pro pobavení oblékají do dámských šatů.
- Nicméně rodiče své syny většinou chválí, protože jsou nápomocní a nejsou agresivní. V některých případech lze objevit narušený vztah otce k synovi. Otec je zklamán, že se syn nechová dostatečně klukovsky, otec v něm nevidí své klukovské dětství.

U dívek

- Raději si oblékají kalhoty, v sukni a šatech se necítí dobře.
- Tíhnou k fotbalu a hokeji, často tyto sporty hrají závodně.
- Cítí se lépe v mužském kolektivu, perou se s chlapci.
- Ostatní lidé kolem nich říkají, že měly přijít na svět jako kluci.
- Problémem může být, že okolí jejich homosexualitu považuje za protest, projev neposlušnosti. Vždyť přece od malička to byly rebelky a uličnice, které zlobily...

Zároveň oba autoři upozorňují na skutečnost, že některé děti se v dětství mohly chovat uvedeným způsobem, ačkoliv byly a jsou heterosexuální. A naopak řada gayů měla typické klukovské chování, které ničím nevybočovalo z řady vrstevníků.

5 Témata spojená s homosexuální problematikou

5.1. Coming out

Podle Zvěřiny (2003) se coming outem rozumí proces, kdy jedinec rozpozná svou jinou sexuální orientaci a přijme ji za vlastní. Procházka (2002) kromě sebeuvědomění své odlišnosti pod tento pojem zahrnuje i schopnost seznámit s ní své nejbližší okolí.

Weiss a kolektiv (2010), stejně tak i Janošová (2000), člení coming out do těchto 5 základních fází:

- 1) Precoming out: Tato etapa se váže hlavně k dětskému období. Subjekt si uvědomuje, že se v něm něco odehrává, ale není schopen přesněji definovat vlastní odlišnost. Může vyvstat problém s pohlavní identitou a oslabený vztah k otci.
- 2) Vlastní coming out: Zřejmě nejnáročnější fáze coming outu. Jedinec pochopí, že jeho odlišnost spočívá v homosexualitě.
- 3) Fáze explorace: Vyznačuje se pokusy s nově nabytou sexuální identitou. Homosexuálové zažívají první erotické zkušenosti, ve kterých jsou citty nejednou na druhém místě.
- 4) Fáze partnerství: Dochází k navazování prvních vážnějších vztahů. Stále je přítomný skeptický pohled na vztah k partnerovi a na reakce společnosti.
- 5) Fáze integrace: V tomto závěrečném stadiu dojde v ideálním případě k propojení homosexuality se všemi složkami osobnosti.

Bass a Kaufman (2003) coming out nerozlišují na jednotlivé etapy, vnímají ho spíše jako celek. Podle nich je tento proces individuální a nemá jednoznačné pořadí jednotlivých etap. Každé prožité stádium nese nějaké emoce, které se promítají do stádií budoucích.

K uvědomění své odlišné sexuální preference dochází nejvíce v období puberty, které je doprovázeno citovým zmatkem a hormonální bouří (Procházka, 2002). Günter (1988, in Procházka, 2002) shodně uvádí, že téměř 60 % gayů rozpozná svou homosexualitu mezi 12.–16. rokem života. Brzek a Pondělíčková-Mašlová (1992) konstatují, že u žen je proces poznání sama sebe ještě spletitější. Žena dokáže lépe utajit svou orientaci i v partnerském vztahu, obtíže v sexuálním životě může mylně přičítat sexuálním dysfunkcím. Ženská sexualita totiž dozrává pomaleji než mužská, proto dochází

k uvědomění později. Tento fakt potvrzuje i Talandová (1997, in Janošová, 2000) svým zjištěním, že lesbické ženy své zaměření v 57 % případů pochopí mezi 15.–25. rokem.

Ani pozdější coming out u obou pohlaví však nebývá výjimkou. Gayové a lesby se obávají odsouzení ze strany společnosti, a tak často uzavřou právoplatné manželství s opačným, nepreferovaným pohlavím. Ženy jsou k tomu hnány touhou po dítěti, muži se snaží zapadnout mezi heterosexuální většinu. Ženatí muži navíc až po letech manželství mohou prožít první erotickou zkušenost s mužem, na základě které zjistí, že tento sexuální kontakt byl intenzivnější a příjemnější (Janošová, 2000).

Procházka (2002) dodává, že někteří jedinci mohou pocítit slabost ke stejnému pohlaví mnohem dříve. Například žák pocítuje ke svému učiteli platonické emoce, zatímco jeho spolužáci se začínají zajímat o děvčata. Podle Günthera (1988, in Procházka) 12 % gayů identifikuje svou orientaci do dvanácti let věku.

Coming out bývá různě dlouho trvajícím procesem. Vyrovnání jedince se svou odlišností ovlivňuje několik činitelů. Do procesu vstupují individuální zvláštnosti jedince, například psychická resilience a stupeň vzdělání. Významné bývají i reakce a názory nejbližších osob a společnosti (Zvěřina, 2003).

Bezpochyby nejnáročnější je coming out pro samotné homosexuály. Ti se obvykle nevyznají ve svých pocitech. Doufají, že toto období je dočasné, proto o sobě mluví jako o bisexuálech. Svě zaměření popírají, častokrát ze strachu, že jím zklamou své blízké (Weiss a kol., 2010). Mladí gayové a lesby mají pocit, že jsou jedinými homosexuály na světě. Ze začátku ani neznají stejně orientovaného člověka, se kterým by si mohli promluvit a ztotožnit se, což pocit osamělosti ještě více umocňuje (Procházka, 2002).

Průměrný interval mezi rozpoznáním své homosexuality a sdělením někomu jinému činí čtyři roky. Nejvíce starostí vzbuzuje svěření se rodičům (Weiss a kol., 2010). Stanovisko, které zaujmou rodiče k homosexualitě své ratolesti, patrně úzce souvisí s úrovní vztahu mezi nimi a potomkem. Druhořadé je vzdělání a inteligence rodičů. Jediněčný význam mají v této životní fázi přátelé, kteří se leckdy stávají mnohem vydatnějším zdrojem podpory (Janošová, 2000). Reakce rodičů jsou různorodé. Mohou pocítovat vinu, že za homosexualitu potomka nesou zodpovědnost. V opačném případě mohou svou agresi projíkovat do potomka. Běžnou reakcí je mlčenlivost a ignorování tohoto tématu. Každopádně by si rodiče měli uvědomit, že s radikálním odmítáním přirozenosti svého syna nebo dcery stoupá riziko sebevraždy dítěte (Procházka, 2002).

5.2. Homofobie

Homofobie znamená obavy nebo další nepříjemné pocity vůči lidem, kteří nemají heterosexuální orientaci. Homofobie je nebezpečná a vytváří nepříznivé prostředí pro gaye, lesby, bisexuály a transsexuály (Smetáčková & Braun, 2009). Mezi jednotlivými zeměmi existují velké rozdíly v postojích k homosexuálům. Například v Německu funguje pozice tzv. profesionálního homosexuála, který řeší problematiku sexuálních menšin. Naše česká společnost se považuje za liberální, ale tato tolerance vychází spíše z nezájmu o okolní dění, než aby se jednalo o proces pochopení a úcty (Sokolová, 2006).

S homofobním obtěžováním se lze setkat již na základních školách. Objektem obtěžování jsou nejčastěji žáci a žákyně, kteří již nějakým způsobem dali najevo náklonnost ke stejnému pohlaví. Možnými objekty šikany jsou ale i kluci a holky, jejichž příbuzní nebo blízcí přátelé jsou homosexuální. Homofobní šikana může mít mnoho příčin, které vychází z přesvědčení, že heterosexuality je nadřazenou sexuální orientací. Homofobní předsudky pak pramení z nedostatku informací o problematice sexuální orientace, proto je důležité, aby děti dostaly v průběhu základní školy seriózní informace od svých vyučujících. V tomto směru je také důležité působení rodiny, která může zabránit šíření homofobních stereotypů (Smetáčková & Braun, 2009).

Jednou z nejčastějších forem šikánování ve školách je homofobní jazyk. Jedná se o slova, která souvisí s homosexualitou a nesou hanlivý význam, který zraňuje a zesměšňuje homosexuály. Je obtížné vyjmenovat společné znaky lidí, kteří šikánují homosexuály. Obecně lze říci, že jsou to spíše chlapi, kdo jsou homofobní vůči gayům a lesbám. Společnost Člověk v tísni provedla v roce 2007 výzkum na středních školách, který ukázal, že 72 % středoškolských chlapců zaujímalo vůči gayům negativní postoj, mezi dívkami to bylo 24 % (Smetáčková & Braun, 2009).

Pechová (2009) dotazníkovým šetřením zjistila, že diskriminace na základě sexuální orientace není v České republice ničím neobvyklým. Zkoumaný soubor čítal 183 žen a 313 mužů s odlišnou sexuální orientací. 56 % respondentů sdělilo, že v posledních pěti letech nejméně jednou zažilo diskriminaci nebo homofobní obtěžování. Významné je také zjištění, že 14 % zkoumaných mužů má zkušenost s fyzickým útokem kvůli své odlišné sexualitě. Závažný je ale fakt, že žádný z útoků nebyl řešen v rámci trestního řízení.

Problémem je i homofobie na pracovišti. Proti diskriminaci homosexuálů má chránit antidiskriminační zákon, který je od roku 2000 zakotven v zákoníku práce. Zajišťuje rovné zacházení se všemi zaměstnanci bez ohledu na pohlaví, rasu, náboženství, jazyk, sexuální orientaci atd. (Procházka, Janík & Hromada, 2003).

Bojovat proti homofobii a tím zvyšovat povědomí společnosti o české LGBT komunitě si klade za cíl nezisková organizace Prague Pride, která pořádá stejnojmenný lidskoprávní festival. Nejznámější součástí tohoto festivalu je průvod Prahou, který se koná od roku 2011 v měsíci srpnu (PraguePride.cz).

5.3. Partnerské vztahy

Lidé s homosexuální orientací mají rovněž potřebu lásky a citů, která je motivuje k navazování partnerských vztahů. Hledání partnera není způsobeno jen erotickou přitažlivostí, ale spíše potřebou blízkého člověka, se kterým lze sdílet zážitky, radosti i nesnáze. Tyto vztahy jsou stejně citově kvalitní jako vztahy heterosexuálů. Výhodou je, že okolí si na stálé partnery zvykne a postupně jim přestane věnovat nevíтанou pozornost (Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Partnerství gayů vykazují zpravidla nízkou stabilitu. Většinou vztah dvou mužů končí do jednoho roku, společných pět let překoná stěží čtvrtina. Na vztah dvou mužů nahlíží většinová společnost kritičtěji, než na vztah dvou žen. Odmítavý postoj společnosti muže málo podněcuje k udržení vztahu. Za kritickou událost se považuje pokles vzájemné atraktivity, který gayové prožívají velmi intenzivně. Potřeba navázat nový vztah v tomto kritickém období sílí a není tlumena například rodičovstvím, jako je tomu u párů heterosexuálních. Snadno tak dojde k zániku současného vztahu a k navázání nového. Po určité době mezi novými partnery opět dojde k úbytku erotické přitažlivosti, a tak nastává další začarovaný kruh (Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992). Problémem je, že některé mužské svazky již od začátku vztahu neočekávají vzájemnou věrnost. Muži navíc lépe tolerují případnou nevěru svého partnera, což může způsobovat další nárůst promiskuity (Janošová, 2000). Průzkum počtu sexuálních partnerů gayů provedla například Stehlíková (1995, in Zvěřina, 2003). Získané výsledky ukázaly, že průměrný počet sexuálních partnerů gayů se pohyboval mezi 20–30.

Lesbický pár tvoří dvě ženy. Většinou jsou ženy citově založené, a tak bývá jejich vztah plný citů a prožitků. Výhodou lesbického páru je také fakt, že partnerství a soužití

dvou žen nebývá tolik nápadné pro okolí, jako je tomu u páru mužského (Zvěřina, 2003). Partnerské vztahy dvou žen trvají jednoznačně delší dobu než vztahy gayů. Lze se setkat i s názorem, že svou stabilitou překonají vztahy heterosexuální. Lesbické ženy obvykle dobře zvládají případné konflikty, vyznačují se vzájemnou ohleduplností a pozorností. Dvě ženy jsou spokojenější i ve svém intimním životě. Případné potíže sexuálního rázu dokážou společně otevřeně řešit (Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992). Janošová (2000) upozorňuje na problém, že lesbická domácnost se může potýkat s finančními problémy. Muži jsou totiž lépe finančně ohodnoceni, ženy mají nižší platy. Proto finanční situace dvou žen bývá horší, než dvou mužů.

V povědomí veřejnosti existuje řada stereotypů. Jedním z nich je domněnka, že jeden partner je více mužský, druhý partner pak vztah vyvažuje svou ženskostí. Výzkumy ale tyto představy nepotvrdily. Naopak vyšlo najevo, že ve většině domácích činnostech se střídají oba partneři, více než heterosexuální páry (Janošová, 2000).

V roce 1992, kdy vyšla kniha Brzka & Pondělíčkové, byly snahy o registrované partnerství teprve na svém strastiplném začátku. Autoři si již na začátku 90. let uvědomovali důležitost pevných stejnopohlavních vztahů a podporovali je. Za jednu z nejideálnějších forem soužití považují pevné partnerství ve společném bytě. Tato forma je typická pro homosexuály, kteří jsou finančně zajištěni a chtějí se po prožití několika bouřlivějších vztahů usadit se svým protějškem. Výhodou tohoto soužití je jistý přehled o partnerovi a jeho volném čase.

5.3.1. Registrované partnerství – těžce vybojovaná forma soužití

„Jedná se o právní normu, která umožňuje stejnopohlavním párům založit zákonem uznanou formou svazek s přesně vymezeným rozsahem práv a povinností. Zákon o registrovaném partnerství představuje pro stejnopohlavní páry symbolické společenské uznání partnerství, a tím posílí jejich sebevědomí ve společnosti“ (Novotný, Ivičičová, Syrůčková & Vondráčková, 2014, s. 40). Zkrácené znění zákona o RP jsem umístila do přílohy č. 1. Legislativní proces v ČR, který směřuje k přijetí zákona, je v příloze č. 2.

I když je registrované partnerství (= RP) pro homosexuály velkým krokem vpřed, stále má oproti manželství jistá omezení, se kterými je nespokojena většina gayů a leseb. Jedná se zejména o nemožnost osvojit si společně s registrovaným partnerem dítě a chybí i úprava majetku, partnerům nevzniká společný majetek (Wintr, 2013).

Ke schválení zákona o registrovaném partnerství vedla strastiplná cesta, která trvala několik let. V roce 1993 se začalo v této problematice angažovat SOHO, které vypracovalo první konkrétní návrh, podle kterého mělo být RP součástí zákona o rodině a občanského zákoníku. SOHO navrhovalo, aby RP mohly uzavřít nejen páry stejného pohlaví, ale i muž a žena. Toto řešení by podle nich zamezilo dalšímu vylučování leseb a gayů ze společnosti. Začátkem roku 1995 se poprvé návrh předložil vládě, která ho zamítla a poznamenala, že tuto registraci v Evropě zavedly doposud pouze tři státy (Seidl a kol., 2012). První zákon o RP v roce 1989 přijalo Dánsko, následovalo Norsko a Švédsko (Procházka, Janík & Hromada, 2003). Druhý pokus o prosazení RP se odehrál o tři roky později, tedy v roce 1998. Skupina poslanců, v čele se sexuologem J. Zvěřinou, vypracovala návrh, který byl ale v Poslanecké sněmovně zamítnut o pouhé tři hlasy hned v prvním čtení. Tento druhý návrh již nepřipouštěl možnost, že by RP mohly uzavřít i heterosexuální páry. Následovaly další tři pokusy (1999, 2001, 2004) o uzákonění RP, které ale byly jen velmi těsně neúspěšné. RP bylo schváleno 15. 3. 2006, kdy Poslanecká sněmovna svým hlasováním zamítla veto prezidenta Klause (Seidl a kol., 2012). „*Skutečnost, že se tak stalo až v roce 2006, odráží neflexibilitu a konzervatismus českého Parlamentu více než skutečné názory české společnosti*“ (Sokolová, 2006, s. 259). Tento závěrečný hlasovací den byl velmi dramatický. Aktivisté Gay Iniciativy nesměli v jednacím sále sněmovny chybět. Hlasování poslanců bylo dvakrát zpochybněno kvůli špatně fungujícímu hlasovacímu zařízení. Platné bylo až hlasování třetí. Aby byl zákon o RP schválen, bylo nutné získat nadpoloviční počet hlasů všech poslanců, tedy nejméně 101 kladných hlasů. Ve třetím hlasování se přesně toto podařilo, návrh zákona o RP získal 101 hlas a přesně tak došlo k přehlasování veta prezidenta (Seidl a kol., 2012).

Pozitivní výsledek dlouhodobé snahy o uzákonění RP vyvolal u homosexuálů nadšené reakce. V mnoha klubech pro homosexuály probíhaly po celou noc bouřlivé oslavy. Jiří Hromada, předseda Gay iniciativy, přijal zákon se slovy, že zdravý rozum vyhrál (Seidl a kol., 2012).

Zákon o RP nabyl účinnosti 1. 7. 2006. První pár uzavřel registraci v Ostravě hned první červencový den, jednalo se o dva muže (Gay.iniciativa.cz)

K 31. 12. 2014, tedy za osm a půl let možnosti uzavření RP, bylo evidováno 1291 mužských párů a 638 ženských párů. Celkem se jedná o 1929 registrovaných párů. Z uvedeného počtu párů zaniklo každé osmé partnerství. Nejvíce RP bylo uzavřeno v Praze, nejmenší zájem je zaznamenán v kraji Vysočina (ČTK, 2015).

5.4. Homosexuálové jako rodiče

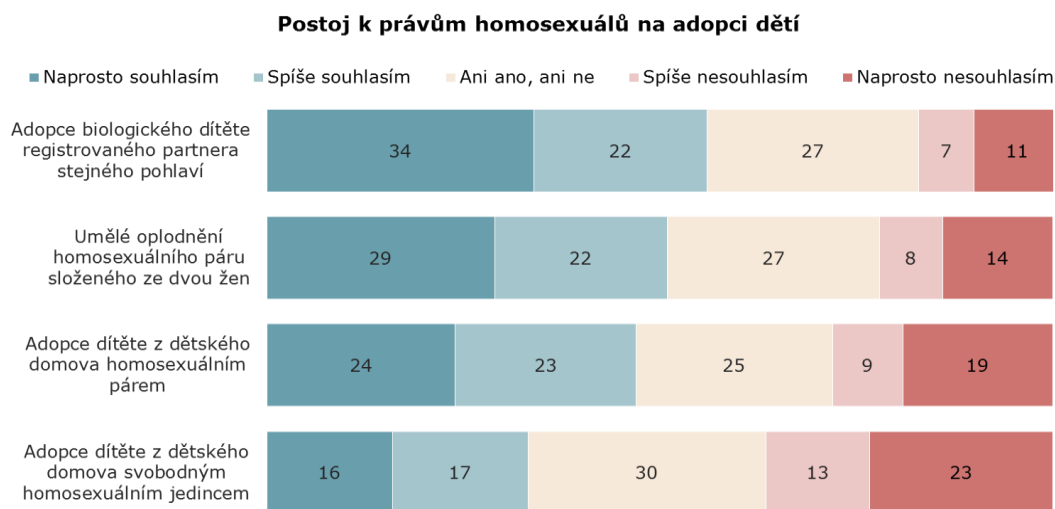
„Zažil jsem úžasné dětství v harmonické rodině a to samé bych přál každému dítěti. A je úplně jedno, jestli jsou rodiče Pavel s Petrou nebo Pavel s Petrem či Pavla s Petrou.“

Sportovní redaktor Vojtěch Bernatský podporuje stejnopohlavní rodiny (in Kozubík, 2014).

Poslední dobou je v ČR stále diskutovanější problematika adopce a výchovy dítěte homosexuálním rodičem, který případně žije se svým homosexuálním partnerem. V současné době dvě osoby stejného pohlaví nemají právo být oficiálními rodiči jednoho dítěte. To se nelíbí hlavně registrovaným párům. Pokud má jeden z registrovaných partnerů dítě ve své péči například z předchozího heterosexuálního vztahu, výchovně působí i druhý partner, který je ale z právního hlediska pro dítě cizí osobou. Nemá proto například nárok dítě zastupovat, ani zjistit jeho zdravotní stav. Pokud by biologický rodič dítěte zemřel, osud potomka je velmi nejistý, protože nemůže být osvojen druhým partnerem, neboť zákon o RP zakazuje, aby registrovaný partner osvojil biologického potomka svého partnera (Kozubík, 2014). Zástupci organizace PROUD v říjnu 2014 předali Petičnímu výboru petiční archy s téměř 9000 podpisy na podporu novely zákona o RP, která by umožnila adoptovat dítě nebiologickým rodičem v rámci RP. V tyto dny je vše na počátku, novela zatím nepostoupila ani k prvnímu čtení (Proudem.cz).

Jelikož otázka adopce dětí homosexuálními jedinci a páry hýbe českou společností, provedla v únoru 2015 společnost STEM/MARK on-line výzkum, zaměřený na názory české společnosti k této otázce.

Obrázek 1: Postoj české veřejnosti k právům homosexuálů na adopci dětí (vyjádřeno v %). Zdroj: www.stemmark.cz



ZDROJ: STEM/MARK, internetová populace ČR 15-59, N=510, únor 2015

Celkem 510 respondentů ve věku 15–59 let sdělovalo své postoje k právům homosexuálů na adopci dětí. Při bližší analýze výsledků se ukázalo, že ženy zastávají liberálnější postoje než muži, nejvíce tolerantní jsou mladí lidé ve věku 15–29 let. Naopak nejvíce odmítavých názorů vyjádřili respondenti starší 45 let, osoby věřící a lidé, kteří nemají známého gaye či lesbu (StemMark.cz). Jedním z typických argumentů proti výchově dětí homosexuály je tvrzení, že rodiče svého potomka rovněž „vychoví“ k homosexualitě. Tento názor je ale lehce vyvratitelný (viz 3. kapitola této práce), neboť dispozice k sexuální orientaci se formují již v prenatálním stádiu (Janošová, 2008).

Mnohé výzkumy ubezpečily odpůrce výchovy stejnopohlavními páry, že sexuální orientace rodičů/rodiče nijak zvlášť neovlivňuje psychosexuální vývoj dítěte ani v dětství, ani v dospělosti. Pro vývoj potomků jsou důležitější vztahy mezi členy rodiny, než sexuální orientace rodičů, což dokládá řada výzkumů (Perrin, 2002, in Janošová, 2008).

Nejobvyklejší variantou homoparentálních rodin jsou dvě ženy s dítětem/děťmi, proto je výchova dětí ženskou dvojicí předmětem více studií, zatímco studií zaměřených na výchovu dětí dvěma muži je méně (Janošová, 2008). Golomboková porovnávala ve svém výzkumu lesbické rodiny, osamělé matky a heterosexuální rodiny. Nejistila žádné významné odlišnosti ve vývoji, v síle vztahu mezi potomky a matkami, ani ve spokojenosti potomka. Pouze lesbické matky častěji komunikovaly se svými dětmi (Weiss a kol., 2010). V novějším výzkumu z roku 2000 Golomboková zjistila, že děti z homoparentálních rodin vykazují vyšší empatii, toleranci a nižší míru agresivity (Nedbálková, 2011). Pro studie gay otců musíme zapátrat převážně v zahraničních zdrojích. Bigner a Jacobsen (1989, in Johnson & O'Connor, 2002) hledali rozdíly v chování k dítěti mezi gay otci a heterosexuálními otci. Gay otcové byli více přísní a zároveň citlivější ke svým dětem. Dále byli více ochotní povzbuzovat své ratolesti v účasti na mezilidských aktivitách.

5.4.1. Homoparentální rodiny z hlediska práva

Nejčastěji vznikne homoparentální rodina svěřením biologického dítěte do péče homosexuálnímu rodiči. Děje se tak například po rozvodu manželů, kdy se o dítě stará lesbická matka, případně se svou partnerkou (Brzek & Pondělíčková-Mašlová, 1992). Zákon o RP uvádí, že tento svazek nezabraňuje svěřením biologického dítěte do výchovy homosexuálního rodiče (StejnaRodina.cz).

Osvojení = adopce

Osvojením adoptujeme, přijmeme cizí osobu za vlastní. Tímto počinem vznikne rodičovský vztah mezi dítětem a osvojitelem, se všemi právy a povinnostmi. Původní rodina k dítěti již nemá žádný právní vztah, jejich vztahy zanikly novým osvojením. V ČR může výjimečně adoptovat dítě jednatel, tedy i homosexuál, pokud nežije v RP. Žadatel, který usiluje o adopci dítěte, nesmí být soudem diskriminován na základě sexuální orientace. Pokud ale jedinec uzavře RP, nemůže si dítě adoptovat ani jako jednatel. Společné osvojení potomka, kdy by v rodném listě dítěte byli zapsáni oba rodiče, je u nás povoleno výhradně manželům, tedy heterosexuálním sezdáním párům. (Novotný a kol., 2014). O adopci dítěte svého registrovaného protějšku se právě jedná (Proudem.cz).

Pěstounská péče

Jinou alternativou náhradní rodinné péče je pěstounství. Tato péče zaniká zletilostí dítěte. Pěstouni mají práva a povinnosti k dítěti upravena soudním rozhodnutím, pouze rodiče dítěte mají plnou rodičovskou zodpovědnost. Homosexuálové se mohou stát pěstouny, i když jsou v RP (Novotný a kol., 2014).

Umělé oplodnění = Asistovaná reprodukce

Umělé oplodnění je určeno pouze pro neplodný heterosexuální pár. Muž i žena mohou být i nesezdání. Asistovaná reprodukce tedy u nás nemůže využít lesbický pár a ani žena bez mužského partnera (StejnaRodina.cz). Lesbické páry mohou podstoupit umělé oplodnění na klinice v zahraničí, například v Belgii (Nedbálková, 2011).

Náhradní = surogátní mateřství

Další možností je náhradní mateřství, které český právní řád nijak zvlášť neupravuje, nezabývá se jím. Dítě porodí náhradní matka, zřekne se ho a poskytne dítě k adopci. To si pak osvojí biologičtí rodiče, jejichž embryo nosila a přivedla na svět cizí žena (Novotný a kol., 2014).

PRAKTICKÁ ČÁST

6 Cíle výzkumu a výzkumné otázky

6.1. Výzkumné cíle

Z teoretické části vyplývá, že homosexuální orientace s sebou přináší úskalí, která mohou být velmi pestrá s různými dopady na psychiku jedince. Praktická část se proto soustředí na reálné zkušenosti konkrétních lidí.

Z tohoto důvodu je hlavním cílem výzkumu zachytit a popsat klíčové životní zkušenosti mladých gayů a leseb tak, jak je reflektují ve vztahu ke své sexuální orientaci. Dalším cílem výzkumného šetření je zjistit názory respondentů na institut registrovaného partnerství a na adopci dětí homosexuálními páry.

6.2. Výzkumné otázky

Pro toto výzkumné šetření jsem zvolila tři následující výzkumné otázky (= VO). Zaměřila jsem se spíše na názory mladých homosexuálů, protože jejich životní zkušenosti jsou vysvětleny v 9. kapitole pomocí šesti kategorií, které vyvstaly na základě otevřeného kódování.

Otázky jsem zformulovala již před zahájením samotného výzkumu na základě výše uvedených výzkumných cílů, ale v průběhu výzkumu jsem je ještě upravovala. Možnost přizpůsobovat výzkumné otázky průběhu šetření je podle mého názoru jednou z hlavních výhod kvalitativního přístupu.

Výzkumné otázky:

VO 1.: Jaký mají mladí homosexuálové postoj k registrovanému partnerství?

VO 2.: Jaký mají mladí homosexuálové názor na adopci a výchovu dětí homosexuálními páry?

VO 3.: Jaké pojmenování homosexuální orientace respondenti preferují?

7 Popis zvoleného metodologického rámce a metod

7.1. Typ výzkumu – kvalitativní přístup

Pro svou bakalářskou práci jsem zvolila kvalitativní výzkum, protože lépe koresponduje se zkoumanou problematikou této práce. Navíc jsem chtěla být v přímém kontaktu s respondenty, hovořit s nimi, pozorovat doprovodné projevy a pohybovat se v jejich přirozeném prostředí, což právě kvalitativní přístup umožňuje. Existuje mnoho metodologických knih, které uvádí podrobná specifika kvalitativního výzkumu, který je použit v této bakalářské práci.

Definice a pojetí kvalitativního přístupu jsou různé. Někteří autoři dříve považovali tento přístup za druhořadý doplněk kvantitativního přístupu, ale v současné době se kvalitativní přístup dostal na úroveň ostatním formám výzkumu (Hendl, 2005). Srozumitelnou definici nabízí Disman (2000, s. 258), který definuje kvalitativní výzkum jako „*nenumerické šetření a interpretaci sociální reality s cílem odkrýt význam podkládaný sdělovaným informacím*“. Glaser a Corbinová (1989, in Hendl, 2005) zdůrazňují, že statistické metody a další způsoby kvantifikace by neměly sloužit v kvalitativním výzkumu k dosažení výsledků.

Kvalitativní výzkum v obvyklém případě začíná zvolením tématu výzkumu a formulováním výzkumných otázek. Kvalitativní přístup je flexibilní, s otázkami lze v průběhu výzkumu pracovat a modifikovat je, stejně tak lze přizpůsobovat výzkumný plán a sběr dat dosavadním získaným poznatkům. Výzkumný proces bývá dlouhodobý a časově náročný, například při pozorování se výzkumník často po prvním vyhodnocení dat musí vrátit zpět do terénu a sebrat další doplňující data, která mu chybí pro vyhodnocení dat. Hlavním cílem tohoto přístupu je například vysvětlit, jak jedinci v určité situaci a prostředí chápou to, co se odehrává kolem nich, proč se chovají určitým způsobem atd. (Hendl, 2005). Podle Dismana (2000) je hlavním úkolem kvalitativního výzkumu porozumět pozorované realitě.

Tento typ výzkumu má samozřejmě řadu výhod a nevýhod. Hlavní předností je získání detailního popisu a vhledu do zkoumané problematiky, což je umocněno tím, že fenomén je zkoumán v přirozeném prostředí. Naopak velkou slabinou je možnost zkreslení výsledků výzkumníkem, který data sbírá a interpretuje (Hendl, 2005). Podle Švaříčka a Šed'ové (2007) je zásadním pozitivem fakt, že výzkumné šetření není závislé na předem vybudované teorii, naopak nová teorie či hypotéza často vzniká. Výzkumník by si ale

zároveň měl uvědomit, že vzniklá teorie není zobecnitelná na větší populaci, neboť platí jen pro soubor, který byl zkoumán. Hendl (2005) doplňuje, že kvalitativní výzkum je těžké v budoucnu znovu zopakovat, právě kvůli jeho pružnému charakteru.

V kvalitativním výzkumu je významný stupeň důvěry a otevřenosti respondentů k výzkumníkovi. Švaříček a Šedová (2007) definují čtyři role výzkumníka, které zaujímá v terénu. Po přečtení všech rolí jsem se přiřadila k roli „*zasvěceného výzkumníka*“, neboť se s respondenty často scházím i po skončení výzkumu a s jedním respondentem se vídám již třetím rokem. Domnívám se, že role zasvěceného výzkumníka přináší spíše klady, neboť do určité míry osobně zná zkoumanou problematiku a respondenti k němu mohou být více upřímní. Vztah výzkumníka a zkoumaného osoby řeší i Disman (2000), který oba účastníky výzkumu považuje za rovnocenné partnery.

7.2. Metody tvorby dat

Miovský (2006) popisuje čtyři základní metody získávání dat v kvalitativním výzkumu: pozorování, rozhovor neboli interview, skupinové interview + ohniskové skupiny a kvalifikovaný odhad. Hendl (2005) ještě doplňuje dokumenty a fyzická data, která mohou obohatit informace získané z porozování a rozhovorů. Nejprínosnější jsou takové dokumenty, které pochází z minulosti a vznikly pro jiný záměr, než má aktuální výzkum.

Rozhovor

Vzhledem k povaze bakalářské práce jsem se rozhodla pro rozhovor. Po bližším seznámení s druhy rozhovorů jsem zvolila interview narativní, při němž je respondent podporován výzkumníkem k volnému vyprávění svého života. Jedná se o druh nestrukturovaného rozhovoru, kdy výzkumník nemá předem připravené otázky a obvykle ani okruhy, kterých by se držel. Rozhovor se odvíjí pouze od hlavního tématu, které respondent vypráví. Výzkumník do vyprávění příliš nezasahuje, pouze dotazovaného podněcuje vhodnými komentáři a otázkami, případně se doptává a prosí o bližší vysvětlení nejasných částí (Miovský, 2006).

Tento typ rozhovoru jsem zvolila, neboť mě zajímalo, jaké zkušenosti budou mladí homosexuálové považovat za podstatné a nejvíce o nich hovořit. Před samotným výzkumným šetřením jsem provedla pilotní rozhovor s mým známým gayem, abych

zjistila svou dovednost vést interview a viděla reakce respondenta. Známého jsem vybídla k volnému vyprávění o svém dosavadním životě, ale samostatné mluvení mu činilo značné obtíže, ačkoliv je velmi otevřený a upovídaný. Řekl mi, že nedokáže posoudit, co je v jeho životě podstatné a co mě zajímá a ať se ho raději doptávám. Na základě této první zkušenosti jsem se na další rozhovory lépe připravila a zvolila jsem polostrukturované interview.

Toto interview je více pracné na přípravu, protože si výzkumník předem promýšlí určité otázky či oblasti, na které se bude respondenta dotazovat. Schéma oblastí ale není zcela závazné a lze ho přizpůsobit situaci rozhovoru tak, aby bylo získáno co nejvíce relevantních dat. Například lze zaměňovat pořadí okruhů, některé je možné vynechat či zařadit okruhy nové, které vyvstanou v průběhu rozhovoru (Miovský, 2006). Hendl (2005) místo názvu „*polostrukturované interview*“ používá pojmenování „*rozhovor pomocí návodu*“, který má stejné charakteristiky jako výše uvedený název Miovského. Návod obsahuje okruhy, které je nutné při dotazování projít a tím je zaručeno, že budou zmíněna všechna důležitá témata.

Test čáry života

Jako doplňkovou metodu tvorby dat jsem použila Test čáry života. Jedná se o projektivní psychodiagnostickou techniku, kterou v 80. letech vymyslel psychoanalytik Tyl. Respondenta jsem požádala, aby na čistý papír nakreslil čáru, která bude vyjadřovat jeho život. Dalším krokem bylo vyznačit bod, který znázorňuje přítomnost a zkusit si vybavit životní události, které respondent osobně považuje za důležité a zakreslit je na čáru (Svoboda, Humpolíček & Šnorek, 2013). Takto získaný materiál jsem ale dále nevyhodnocovala, sloužil pouze jako pobídka respondentů k vyprávění. Čáru života jsem administrovala před každým rozhovorem a účastníci si tak mohli utřídit své myšlenky. Ukázka získané čáry života je k nahlédnutí v příloze č. 3.

Realizace vlastních výzkumných rozhovorů

Několik měsíců před samotnými rozhovory jsem pročetla odborné prameny, věnující se homosexuální orientaci. Na základě získaných informací jsem promyslela případné oblasti k dotazování. S takto sestaveným návodem jsem realizovala celkem sedm rozhovorů. Většinu z nich v listopadu 2014, poslední rozhovor vznikl v únoru 2015. Nestanovila jsem si předem žádné časové omezení rozhovorů, účastníci hovořili, dokud nedošlo k vyčerpání všech témat, které mi chtěli sdělit. Proto je délka rozhovorů značně

variabilní. Nejkratší rozhovor trval 50 minut, oproti tomu nejdelší téměř 80 minut. V obou případech jsem mluvila s muži. Bližší charakteristika výzkumného souboru a strategie výběru se nachází v následující 8. kapitole.

Variabilní byl i průběh jednotlivých rozhovorů. Nejprve jsem účastníkům poděkovala za ochotu a čas, který mi věnují. Po vyřešení etických zásad výzkumu (o nichž podrobněji v kapitole 7.4) a získání souhlasu s nahráváním na diktafon jsme s respondenty přešli k samotnému rozhovoru. Někteří začali sami ihned hovořit o problematice homosexuální orientace, zatímco s ostatními jsme nejprve konverzovali o obecných záležitostech a k tématu homosexuality se dostali až po pár minutách. Všichni účastníci byli vstřícní, milí a bylo patrné, že se nad mými otázkami zamýšleli a snažili se mi co nejlépe přiblížit své myšlenky. Ze všech realizovaných rozhovorů jsem si odnesla nejen cenné údaje, ale také plno zážitků a pozitivních pocitů. Nutno zmínit, že se všemi respondenty jsem se setkala nejméně jednou před samotným rozhovorem, abych eliminovala případnou oboustrannou nejistotu a stydlivost.

Za účelem rozhovoru jsem se za většinou respondentů dopravila já, pouze jedna slečna přijela za mnou. S účastníky jsem si domlouvala konkrétní schůzky telefonicky a přes sociální síť. Všichni měli možnost volby, co se týče místa rozhovoru. Pět rozhovorů proběhlo v soukromí domova, se dvěma dívkami jsme se sešly na jejich oblíbeném místě, v čajovně.

Polostrukturované interview se osvědčilo, dařilo se po celou dobu udržet téma rozhovoru. Na této metodě jsem neshledala žádná negativa. Jelikož jsem průběh rozhovoru nahrávala na diktafon, mohla jsem sledovat například mimiku a gesta respondentů, a také jsem snadněji kladla doplňující otázky, protože jsem se nemusela soustředit na co nejpřesnější zapamatování sdělených odpovědí. Rozhovor jsem zakončila poděkováním za spolupráci a všem účastníkům jsem za ochotu předala symbolickou maličkost.

7.3. Metody zpracování a analýzy dat

Transkripce rozhovoru

Bezprostředně po získání rozhovoru jsem začala s jeho zpracováním podle zásad kvalitativního přístupu. Prvním krokem bylo poslechnutí získané nahrávky a transkripce rozhovoru. Rozhovor jsem doslovně přepsala do textového editoru v počítači. Následně

jsem provedla dle doporučení Miovského (2006) redukci prvního řádu, kdy jsem přepsaný text očistila od tzv. slovní vycpávky, která narušovala plynulost textu a byla bezobsažná. Jednalo se například o nadbytečně opakovaná slova „prostě, vlastně, vid', jakoby“. Na redukci prvního řádu navázala anonymizace respondentů, což je jedno ze základních pravidel etického výzkumu. Respondentovi jsem změnila jméno na fiktivní a konkrétní identifikační údaje jsem rovněž upravila, aby na jejich základě nedošlo k případnému rozpoznání respondenta. Čtyři ukázky přepsaného interview jsou umístěny v příloze č. 4 až 7. Poté jsem si takto upravený rozhovor ještě jednou přečetla, vytiskla a začala s analýzou kvalitativních dat pomocí otevřeného kódování.

Otevřené kódování

Tato analytická technika má široké využití v kvalitativních výzkumech. Základním principem je rozebrání analyzovaného textu na jednotky, kterým jsou přiděleny kódy. Kódy přidělujeme podle významu jednotlivé pasáže, ptáme se, o čem daný úsek textu vypovídá (Švaříček & Šedová, 2007). Otevřené kódování má tedy vést k tematickému rozkrytí textu, výzkumník v datech objevuje určitá témata (Hendl, 2005).

Mé vytištěné rozhovory jsem kodovala ručně přímo na papír. Ačkoliv lze ke kódování použít počítačový program, který může například urychlit zpětné vyhledání pojmenovaného kódu, byla mně bližší metoda tužka – papír.

Kategorizace vzniklých kódů

Otevřeným kódováním vznikly desítky kódů. Některé z nich jsem ještě upravovala, například slučovala pod jeden název kódy stejného významu. Dále jsem sestavila seznam kódů s popisem, kde se v rozhovoru daný kód nachází. Tento seznam umožnil rychlejší orientaci při vzniku kategorií.

Kategorizace je proces, při kterém kódy sdružujeme na základě podobnosti a příslušnosti ke shodnému jevu do kategorií. Nově vzniklé kategorie tedy obsahují několik kódů, které jsou kategorii podřazené (Švaříček & Šedová, 2007).

Technika „vyložení karet“

Celý proces analýzy dat jsem zakončila technikou „vyložení karet“. Jedná se o nejzákladnější nadstavbu po vzniku kategorií, která vede k vytvoření analytické příběhu nebo ke vzniku teorie. Kategorie z otevřeného kódování jsou sestaveny do nějakého obrazce nebo linky a následně je obsah jednotlivých kategorií interpretován. Je možné

převyprávět obsah všech kategorií, nebo interpretovat jen ty, které souvisí s výzkumnými otázkami (Švaříček & Šed'ová, 2007). Mnou stanovené kategorie jsou vyloženy v 9. kapitole, která představuje výsledky výzkumu.

7.4. Etické otázky výzkumu a způsoby řešení

Miovský (2006) považuje informace o sexuální orientaci respondenta za citlivé osobní údaje, proto s takovými získanými údaji musí být zacházeno maximálně obezřetně. Z tohoto důvodu jsem usilovala o co nejpřísnější dodržení etických pravidel psychologického výzkumu. Etické otázky výzkumu jsem řešila s respondenty před zahájením samotného výzkumného interview.

Po poděkování za ochotu a věnovaný čas jsem účastníkům stručně představila záměr výzkumu a nastínila průběh rozhovoru. Účastníky nepřekvapilo ani zjištění, že určité otázky mohou být poměrně choulostivé. Ujistila jsem je, že získané informace budou využity výhradně pro účel této práce a nebudou poskytnuty jiné osobě s žádnými konkrétními údaji.

Garantování anonymity je velmi podstatné, neboť neopatrnou manipulací se získanými údaji by mohlo dojít k nechtěné identifikaci respondenta třetí osobou. Osobní údaje ztrácí svou zneužitelnost, pokud jsou z nich odstraněny jakékoli informace, které by mohly způsobit prozrazení identity konkrétního člověka (Miovský, 2006). Proto si respondenti zvolili fiktivní jméno, které v prepisech rozhovoru zcela nahradilo jejich pravé křestní jméno. Dále jsem vypustila například názvy měst a přejmenovala zmiňované přátele respondentů. Rovněž si někteří respondenti výslovně nepřáli, aby jejich vyprávění bylo veřejně dostupné v této práci. Pochopitelně jejich přání plně akceptuji.

Účastníkům jsem také sdělila, že mají právo odmítnout hovořit o tématu, které je pro ně příliš soukromé a kdykoliv v průběhu výzkumu mohou dobrovolně odstoupit.

Zásadním krokem bylo zajištění informovaného souhlasu respondenta s účastí na výzkumu. Ústně sdělený souhlas byl nahrán na diktafon. Také všech sedm respondentů souhlasilo se zaznamenáváním celého rozhovoru na diktafon.

Do příloh této bakalářské práce jsem umístila získané materiály od respondentů, kteří souhlasili s jejich uveřejněním.

8 Výzkumný soubor

Výběr respondentů je významný pro úspěšné zvládnutí každého výzkumu. Hendl (2000) píše, že výzkumník by neměl v případě kvalitativního výzkumu mít předem stanovený rozsah výběru. Výběr se často provádí opakovaně podle dosahovaných výsledků.

8.1. Strategie výběru výzkumného souboru

Stanovená kritéria pro výběr respondentů

Vzhledem k názvu práce je patrné, že zásadní podmínkou pro zapojení do výzkumného šetření byla homosexuální orientace respondenta. Dbala jsem na to, aby se respondent považoval za gaye či lesbu, mluvil o sobě jako o homosexuálovi.

Druhým a zároveň posledním kritériem byl věk respondenta. Výzkum jsem zacílila na mladé dospělé homosexuály, proto jsem vyhledávala osoby ve věku 18–30 let. Chtěla jsem pracovat s mladými homosexuály, kteří budou přibližně v mém věku, proto jsem stanovila toto rozpětí.

Prostý záměrný výběr a metoda sněhové koule

Pro výběr výzkumného souboru jsem zkombinovala dvě metody nepravděpodobnostního výběru. Konkrétně se jednalo o prostý záměrný výběr, který byl doplněn metodou sněhové koule. Výzkumný vzorek tvoří celkem sedm osob.

Záměrný výběr je jednou z nejpoužívanějších výběrových metod v kvalitativním přístupu. Spočívá v cíleném vyhledávání jedinců, kteří vyhovují kritériím výzkumu a zároveň souhlasí s účastí (Miovský, 2006). Pro tuto metodu jsem se rozhodla z pragmatických důvodů, neboť se v mém okolí vyskytovalo několik homosexuálních jedinců, které jsem záměrně oslovila a poprosila je o účast na mém výzkumu. Souhlasilo pět takto oslovených jedinců.

Dva zbývající respondenty jsem získala metodou sněhové koule. V obou případech se jednalo o současné partnery dvou již oslovených respondentů. Tuto techniku odstartuje respondent, který nám doporučí další příslušníky naší cílové skupiny. Slabinou může být v krajním případě předčasné ukončení výzkumu, neboť výzkumníkovi po pár získaných rozhovorech budou doporučováni stále stejné osoby (Disman, 2000).

8.2. Charakteristika výzkumného souboru

Tabulka 1: Přehled respondentů

JMÉNO	VĚK
Filip	19 let
Lenka	21 let
Aleš	22 let
Věra	24 let
Jirka	25 let
Pavla	25 let
Tina	26 let

Devatenáctiletý **Filip** vyrůstal na vesnici v úplné rodině. V současné době studuje na vyšší odborné škole ekonomického směru a zároveň si přivydělává jako brigádník. Na víkendové dny se vrací domů k rodičům. Má několik týdnů nového partnera Aleše. Volný čas tráví nejraději se svými přáteli, případně se zajímavou knihou.

Lence je 21 let a dětství prožila v úplné rodině v malém městečku. Jako jediný respondent nemá žádné sourozence. Nyní žije se svou přítelkyní Blankou a pracuje ve finančnictví. Zároveň si na dálkovém studiu doplňuje maturitu. I ve svém volném čase pracuje, neboť zaměstnání je jejím velkým koníčkem. Lenka je cílevědomá dívka a přála by si kariérní postup.

Alešovi je 22 let a jeho rodiče se rozvedli, když mu bylo dvanáct roků. Aleš studoval vysokou školu, ale studium ho nenaplňovalo, proto skončil a začal pracovat ve finančnictví. Volný čas tráví se svým novým přítelem Filipem a s přáteli. Bydlí ve velkém městě v garsonce. Rád by v budoucnu na několik týdnů vycestoval do zahraničí, kde by získal nové zkušenosti.

Věře je 24 let a vyrostla v neúplné rodině. Rodiče se rozvedli, když jí byl jeden rok. Své dětství hodnotí jako neideální, protože se s bratrem a matkou často stěhovala. Situace se zlepšila ve třinácti letech, kdy začala bydlet u prarodičů na vesnici. Nyní bydlí se známým v malé obci. Věra vyzkoušela několik zaměstnání. Aktuálně shání práci a dálkově studuje vysokou školu humatního směru. Je nezadaná. Její zálibou je squash, běhání, poslech muziky a počítač.

Pavle je také 24 let, její rodina je úplná a vyrůstala v malém městě. V roce 2014 úspěšně ukončila bakalářské studium na vysoké škole. Krátce po našem rozhovoru začala pracovat ve zdravotnictví a žije ve společné domácnosti se svou dlouholetou přítelkyní Tinou. Mezi její zájmy patří kultura, hudba, čtení a sport.

Pěťadvacetiletý **Jirka** žije se svými rodiči a bratrem ve velkém městě, kde také vyrostl. Studuje vysokou školu technického směru a v létě pracuje jako průvodce po památkových objektech. Má dlouhodobého přítele, se kterým tráví svůj čas. Zajímá se o historii a akvaristiku. Rád chodí do přírody, plave a hraje badminton.

Tině je 26 let. Když jí byly tři roky, rodiče se rozvedli. Matka Tiny neměla štěstí na další partnery, rodina se navíc několikrát stěhovala. Nyní po absolvování bakalářského studia je zaměstnaná ve zdravotnictví. Žije se svou partnerkou Pavlou ve společné domácnosti. Pavla je úplně první partnerka Tiny, jsou spolu téměř čtyři roky. Ráda je obklopena lidmi, navštěvují s partnerkou kino, divadlo a rády cestují. Tina by si v budoucnu přála lepší práci, ve které by měla možnost kariérního postupu.

9 Výsledky analýzy dat

Na základě otevřeného kódování jsem definovala šest následujících kategorií:

Tabulka 2: Seznam kategorií

KATEGORIE
Rodina a zásadní zmiňované zážitky do období dospělosti
Vztahy a sexuální kontakty s opačným pohlavím
První uvědomění homosexuality, osobní pocity a reakce
Svěření přátelům, známým a jejich reakce
Coming out a reakce rodiny
Navazování vztahů se stejným pohlavím

Nyní budou postupně představeny jednotlivé kategorie se seznamy kódů, které obsahují. Ve většině případů uvedlo jeden kód více respondentů, proto jsem se rozhodla čtenáře seznámit pouze s citací jednoho nebo dvou respondentů, které se mně osobně zdály něčím zajímavé a inspirativní. V tabulkách vedle uvedených kódů jsou v závorce počáteční písmena jmen respondentů, u kterých jsem daný kód definovala.

V přílohách č. 4 až 7 jsou umístěny ukázky některých přepsaných rozhovorů.

9.1. Rodina a zásadní zmiňované zážitky do období dospělosti

Tabulka 3: Kódy přiřazené ke kategorii 1

	KÓDY KATEGORIE 1
Rodina	Rozvod rodičů (A, T, V)
	Stěhování (A, J, T, V)
	Sourozenci (A, F, J, P, T, V)
	Rodiče jsou vzor (L)
	Zastánci (L, P)
	Narušený vztah k vlastnímu rodiči (A, F, V)
	V něco věřím (J, L, P, T)
Zmiňované zážitky	Neidylické dětství (T, V)
	Nemocnice (P)
	Specifické poruchy učení (P)
	Vážná nemoc (L)
	Sport v dětství (L, P)
	Muzikální založení (A, F)
	Šikana na základní škole (L, V)
	Homofobní obtěžování (L, F)
	Divoká léta na střední škole (A, F, T)

Aleš, Tina a Věra uvedli, že jejich biologičtí rodiče spolu nežijí. **Rozvod rodičů** si pamatoval pouze Aleš, neboť mu bylo v této době dvanáct let. Aleš dával rozvod do souvislosti s nepovedeným podnikáním.

„Podnikání jim moc nešlo, takže když mi bylo dvanáct let, tak se rozvedli. Byl to mezi nima docela těžkej rozvod, měli docela krušný chvíly a všechno okolo bylo taky špatný.“ (Aleš)

Rodiče Tiny a Věry si spolu nerozuměli a znali se krátkou dobu.

„Oni byli naprosto rozdílní. Můj otec je o čtyři roky mladší než moje máma a poznali se, když otec studoval vojenskou školu. Byla to taková rychlá známost, z který jsem se narodila já.“ (Věra)

Dalším důležitým kódem je **stěhování**. Aleš a Jirka se s rodiči stěhovali jen jednou. Oproti tomu Tina a Věra zažily změnu bydliště několikrát.

„No právě že my jsme se hodně stěhovali, když jsem byla malá.“ (Tina)

Věra se stěhovala hlavně v rámci města s matkou a bratrem. Navíc zažila i stěhování na vesnici k prarodičům, kam odešla kvůli šikaně ve škole.

„Podstatný bylo stěhování od mámy, kdy jsem se stěhovala na venkov k prarodičům. To mi bylo třináct let. Změnila jsem i základku kvůli šikaně, což byl posun k lepšímu.“ (Věra)

Respondenti zmiňovali své **sourozence**. Aleš, Jirka, Pavla, Věra a Tina mají sourozence jednoho. Z rozhovorů vyplynulo, že vztahy jsou převážně typické sourozenecké.

„S bráchou se občas štveme, občas je to dobrý. Tak na střídačku, normální sourozenci.“
(Jirka)

„Ségru mám jednu vlastní. Je mladší ode mě o čtyři roky. S ní máme společnou mamku. Má vlastní rodinu, ale doted' se vídáme.“ (Tina)

Filip uvedl dva sourozence, podle svých slov má s nimi výborný vztah.

„Mám staršího bráchu a starší sestru, mám s nima úplně úžasnej vztah a mám i výbornou mámu.“ (Filip)

Respondentka Lenka je jedináček a o svých rodičích se vyjádřila velmi pozitivně. Jsou jejím **vzorem** a příkladem.

„Jsou to hodně praktický lidi, který se uměj v životě prosadit. Jsou pro mě takovej vzor.“
(Lenka)

Zároveň Lenka dodala informaci, že od svých nejbližších rodinných příslušníků může očekávat podporu a **zastání**. Stejný názor sděluje i Pavla.

„Mamka se mě dost zastává, dovede se mě opravdu zastat, když už jde do tuhýho.“
(Lenka)

„Ségra se mě i zastávala... Já mám sestru ochranitelku, takže kdyby na mě chtěl kdokoliv něco říct, že jsem taková, tak by mu to rychle vysvětlila.“ (Pavla)

Za podstatný považují kód **narušený vztah k vlastnímu rodiči**. Ten jsem po pečlivé analýze rozhovorů definovala u Aleše, Filipa a Věry. Respondent Aleš má problematický vztah s matkou, který se vlivem coming outu ještě více zhoršil.

„My jsme nikdy neměli s mamkou úplně normální vztah, protože my jsme strašně složitá rodina. Máma je... Jak to popsat. Furt se u nás doma křičelo. My jsme na to už byli zvyklí.“ (Aleš)

Naopak respondent Filip má vztah s matkou výborný, bohužel vztah s otcem je narušen kvůli konzumaci alkoholu a jeho nevyočitatelnému chování.

„Já ho mám rád, je to můj otec, ale on se umí chovat tak, že je to nejlepší otec na světě, ale třeba dvě hodiny. A potom pro mě jako otec skončí. Můj otec je zaprvý strašně arogantní, egoistickéj a můžu to říct? Pije hodně. A je silně homofobní.“ (Filip)

Za narušeným vztahem Věry lze najít dokonce oba rodiče. Věřin otec do patnácti let neprojevoval o dceru žádný zájem a matka samoživitelka výchovu Věry a staršího bratra příliš nezvládala.

Respondentů jsem se ptala i na roli náboženského přesvědčení v primární rodině. Rodina žádného z respondentů není ortodoxně věřící. Pokud někdo zmínil náboženské vyznání, jednalo se pouze o křesťany, kteří tradičně slavili Vánoce, Velikonoce a jednou za rok zašli do kostela. Jirka, Lenka, Pavla a Tina uvedli, že určitou **víru** mají i oni.

„Já v něco věřím, není to křesťanství, je to něco... Já to nedokážu popsat, věřím asi v tajemství, věřím, že něco je, ale já se nerada škatulkuju do nějakého náboženství.“ (Pavla)

Oproti tomu z odpovědi Filipa lze vycítit nepodstatnost náboženského vyznání.

„My jsme spíš, nemůžu říct proti tomu, ale na to si u nás doma nikdo nehraje a vůbec nikdo se tady k těm věcem nepřibližuje a nemluvíme o nich.“ (Filip)

Kód **neidylické dětství** vyplynul z vyprávění Tiny a Věry. Respondentky uvedly, že značný podíl na nepovedeném děství měli rodiče. Tina dokonce na vlastní kůži zažila domácí násilí.

„No mamí neměla štěstí, až na mýho tátu, na ty svoje partnery. Bylo to těžký v tom, že třeba ten její druhej partner... Jak bych to podala hezky... Prostě nás bil. Domáci násilí. Na mamce i na mně. Protože on mě vlastně nebral jako svojí dceru a dával mi to najevo. (Tina)

Věra se pozastavila nad tím, že matka měla problémy sama se sebou, a tak těžko zvládala výchovu a starost o Věru a jejího bratra.

„Máma mě a bratra vychovávala sama a sama se sebou měla dost problémů. Často jsme se stěhovali a tak nezvládala naši výchovu. Rozhodně jsem neměla příkladný dětství, kde by fungovali oba rodiče.“ (Věra)

Respondentka Pavla se v rozhovoru zmínila o **hospitalizaci v nemocnici** a o problémech ve druhé třídě základní školy, kdy jí byly diagnostikovány **specifické poruchy učení**.

„Já si ze čtyř let mýho života pamatuju akorát to, že jsem byla přes měsíc v nemocnici, protože jsem měla natrženou slezinu, protože jsem spadla ze schodů mojí vlastní vinou. A v nemocnici to pro mě byl dost intenzivní zážitek nepříjemnej, takže ten si pamatuju.“ (Pavla)

Dalším jedinečným kódem byla **vážná nemoc** v dětství. Lence lékaři v necelém roce našli zhoubný nádor. Tato situace zasáhla podle Lenky zejména matku, neboť doktoři dávali Lence nízkou šanci na přežití. Z výpovědi respondentky vyplynulo, že matka byla velmi statečná.

„Mamka se mnou byla dva roky v nemocnici, protože mi našli doktoři v osmým měsíci v oblasti páteře zhoubnej nádor. Mamka sama řekla, že jí řekli, než jsem šla na operaci, ať jede domů, že mám necelých 5 % na přežití, ať se s tím vyrovná po cestě. Ale ona tam zůstala a čekala a nakonec se operace povedla a jsem tu pořád.“ (Lenka)

Pavla a Lenka se v dětství věnovaly **sportům**. Pavla preferovala bojové sporty, Lenka byla spíše týmovou hráčkou. Hrála závodně fotbal a pohybovala se mezi kluky, mezi kterými podle svých slov měla od malička více přátel než mezi děvčaty.

„Začala jsem chodit na aikido, na jiu-jitsu a dostala jsem se do šermířský skupiny. No každě den jsem měla něco. Byla jsem na sebe strašně pyšná.“ (Pavla)

Naopak Aleš s Filipem projevovali od dětství **hudební založení** a zájem o hudbu. Filip zpíval ve sboru, Aleš kromě zpěvu hrál na několik hudebních nástrojů. Dokonce na základní škole chodil do třídy „umělců“, která sdružovala hudebně nadané děti.

„Já jsem zpíval, hrál na klávesy. Hraju i teď. Na kytaru jsem chodil rok, na flétnu, na harmoniku. Tady tyhle všechny hudební nástroje, co snad existují, tak jsem na ně musel chodit. Až nerad.“ (Aleš)

Lenka a Věra mají zkušenost s **šikanou na základní škole**. Podle jejich slov se ale nejednalo o šikanu homofobní, neboť v tuto dobu ještě o jejich orientaci nikdo nevěděl. Ani ony si ji ještě neuvědomovaly. Respondentka Lenka zažila fyzické napadení od dívek, důvodem byly její dobré studijní výsledky. Toto napadení se nakonec řešilo s ředitelem školy a s rodiči útočnic.

„Základka byla v pohodě, až na to, že mě trochu šikanovali. Jenom kvůli tomu, že jsem měla jedničky samý. Počkaly si na mě v parku v zimě tři holky a já na základce měla asi 30 kilo na 140 centimetrů, fakt takovej pidižvík malinkej. A ony si na mě počkaly a jedna vzala takovej trojhrannej klíč a rozřízla mi takhle podélně tvář.“ (Lenka)

V případě respondentky Věry se jednalo o šikanu kvůli finančnímu znevýhodnění. Věra navštěvovala matematickou třídu, kde jejími spolužáky byly děti ředitelky a učitelů.

„A tam to začalo. Tam ta šikana byla hodně velká na mě. Protože jsem tam svým způsobem nezapadala, protože jsem byla hodně finančně omezená. V té době to nesouviselo s orientací, vůbec jsem jí ještě neřešila.“ (Věra)

Dalším kódem je **homofobní obtěžování**. Jedná se o obtěžování, které pramení z odlišné sexuální orientace oběti. S touto formou šikany má zkušenost Lenka. Po váhání jsem k tomuto kódu zařadila i Filipa, neboť v rozhovoru zmínil, že na něj kluci z vyšších ročníků pokřikovali, že je „teplej“. Homofobní šikana respondentky Lenky měla podobu psychického týrání a urážek od středoškolské učitelky. Mě osobně toto Lenky vyprávění velmi zaskočilo, neboť od pedagoga bych rozhodně neočekávala takovéto chování. Lenka nakonec ze školy kvůli chování oné pedagožky odešla.

„Asi vzhled jí vadil. Tady hrála určitě roli orientace, ona jí rozpoznala a začala mi říkat před celou třídou, že mě viděla někdy s holkou a že špiním jméno školy.“ (Lenka)

Jako další problém Lenka uvedla křivé obviňování.

„Jedna holka mě začala pomlouvat, že ohrabávám všechny ve třídě a všechny holky ve třídě se mě pak zastaly, obejmuly mě a dosvědčily, že to tak není.“ (Lenka)

Posledním kódem této kategorie je **divoká střední škola**. Tímto kódem jsem chtěla naznačit, že u Aleše, Filipa a Tiny došlo po nástupu na střední školu ke změně v chování. Změna v chování podle Filipa souvisela s uvědoměním své homosexuality.

„Každopádně v těch patnácti jsem začal mít období, já tomu říkám punkový období, kdy jsem asi nebyl moc slušnej a hodnej kluk a svým způsobem se to odvíjelo i od toho, že jsem věděl, že jsem gay. Takže prvak na střední špatnej, hodně špatnej, dvojka z chování. Měl jsem navrhnuto, že mě vyhodí. Dělal jsem bordel, jestli to tak můžu říct.“ (Filip)

Aleš podle svých slov prováděl spíše klukoviny a stal se třídním bavičem. Pro Tinu byl nástup na střední školu určitým vysvobozením z nepovedeného rodinného zázemí.

„Já jsem neměla jednoduché dětství, takže já jsem se hrozně těšila, až se osamostatním. Střední škola pro mě byla svým způsobem vysvobozením. Já jsem se tam hodně zkazila v patnácti, kdy jsme začali chodit v partě. Začalo se zkoušet kouření, alkohol a marihuana.“ (Tina)

9.2. Vztahy a sexuální kontakty s opačným pohlavím

Tuto kategorii jsem určila jako samostatnou z důvodu, že všech sedm respondentů v minulosti nějakým způsobem usilovalo o kontakt s opačným pohlavím. Ať už o ryze sexuální, nebo vztahový. Věk prvního sexuálního kontaktu a počet sexuálních partnerů nepreferovaného pohlaví jsem se rozhodla nekódovat. V následujícím odstavci uvádím krátké shrnutí.

Respondenti se mezi sebou lišili zejména v počtech kontaktů s opačným pohlavím. Jirka uvedl nejnižší počet sexuálních partnerek, jednalo se v jeho případě o dvě ženy. Naopak Tina uvedla dvacet čtyři sexuálních mužských partnerů. Z hlediska věku nebyl mezi respondenty žádný významný rozdíl. Šest respondentů mělo první sexuální kontakt s opačným pohlavím mezi 15.–16. rokem. V případě Aleše, Jirky, Tiny a Věry se jednalo o sexuální zkušenosti i v rámci déletrvajícího vztahu. Respondentka Pavla vztah s mužem nikdy neměla, jednalo se pouze o jednorázové sexuální zkušenosti. Úplnou výjimkou byla Lenka, která s mužem neměla nikdy sexuální kontakt.

Tabulka 4: Kódy přiřazené ke kategorii 2

	KÓDY KATEGORIE 2
Motivace	Zvědavost (J)
	Potřeba blízkosti (A, V)
	Zkusím to, třeba budu heterosexuál (F, P, V)
	Tlak okolí (A, F, P, T)
Nynější pocity	Myslel jsem, že je to pravá láska (A, F, J)
	Spíš než láska je to přátelství (A, F, L, V)
Sexuální kontakt	Vliv alkoholu (A, F, P, T)
	Neuspokojivý sex (F, P, T, V)
	Dnes nepředstavitelné (F, L, P, T)

I v této kategorii jsem pro větší přehlednost kódy podřadila pod souhrnější pojem. První podkategorií je tedy motivace pro kontakt s opačným pohlavím. Respondent Jirka uvedl jako hlavní motiv pro navázání vztahu se ženou **zvědavost**.

„Neměl jsem moc potřebu navazovat vztahy. Holky jsem nevyhledával jako sexuální objekt, stačily mi jako kamarádky. Hlavní motivací pro vztah s holkou byla zvědavost, takovýto začít s ní chodit.“ (Jirka)

Početnějším kódem je **potřeba blízkosti**, která se objevila u Aleše a Věry. Z jejich výpovědi lze vycítit, že o opačné pohlaví neprojevovali žádný velký zájem. Respondentka Věra už svou homosexualitu tušila, ale uvedla, že nebyla ještě vyhraněná. V tomto období se u ní střídaly vztahy s muži a ženami.

„Spíš taková potřeba někoho mít. Mít blízkou duši.“ (Aleš)

„Měla jsem potřebu někoho mít, někoho místního. Protože holky se hledaly v tu dobu těžko. Ono to bylo ze začátku hodně nevyhraněný, já jsem tohle nikdy moc neřešila.“ (Věra)

Další kód jsem nazvala **zkusím to, třeba budu heterosexuál**. Věra podstatu tohoto kódu trefně vystihla.

„Pořád v tom bylo trošku přesvědčování sama sebe, že by to třeba konečně klaplo, že se do toho kluka zamiluju. Člověk to zkouší tak dlouho, až ví, že opravdu ne.“ (Věra)

U Filipa tento kód pasoval spíše na sexuální kontakt, který měl vést k heterosexuality.

„Ale nešlo tam o nic víc, než to, že jsem se snažil bejt normální a potom, co jsme se spolu snažili vyspat, jsem si řekl, že to asi nebude mít cenu.“ (Filip)

Nejvíce zmiňovaným kódem byl **tlak okolí**, který nutil Aleše, Filipa, Pavlu a Tinu ke kontaktu s opačným pohlavím. Zejména Pavla a Tina braly sexuální kontakt s muži za povinnost.

„Tak jsem si říkala, že už bych teda měla něco s nějakým tím klukem taky mít. No a zjistila jsem, že to není ono. Zkoušela jsem to ještě dvakrát, abych si to potvrdila.“ (Pavla)

„Sama jsem něco jiného cejtla, ale všichni spali s klukama, tak proč já ne.“ (Tina)

Respondenti se při rozhovorech vraceli ke svým pocitům, kdy měli kontakt s opačným pohlavím a zpětně je hodnotili. V tomto hodnocení se nejvíce objevovala dvě slova – láska a přátelství.

Všichni tři mužští respondenti si shodně uvědomili, že **pravou lásku** prožívají až nyní ve vztahu s mužem. K tomuto názoru dospěli při porovnání citů k ženě a muži.

„Nicméně jsem si myslel, že jsem byl do několika holek zamilovaný, než jsem před rokem a půl našel kluka. S tima holkama mi nikdy tak nebylo.“ (Aleš)

„Řekl bych, že jsem jí miloval. Ale Kryštofa teď miluju víc, než jí.“ (Jirka)

Spíš než láska je to přátelství je podobným kódem k výše uvedenému. Tento kód jsem našla navíc u děvčat, u Lenky a Věry.

„Já ho teda měla hrozně ráda a mám ho ráda doted'. Ale jak říkám, nebylo v našem vztahu nic hlubšího. Spíš bych to přirovnala k nějakému hlubšímu kamarádství, ten vztah s opačným pohlavím.“ (Věra)

Filip ke vztahu se svou první holčkou řekl:

„Já jsem tu holku normálně miloval. Já jsem věděl, že jsem homosexuál, ale to bylo spíš jako když si najdeš dobrýho kamaráda a můžeš říct, že toho kamaráda prostě miluješ.“ (Filip)

Kromě Lenky měli všichni zbývající respondenti **sexuální kontakt** s opačným pohlavím.

„Ve čtrnácti jsem měla kluka, nikdy jsem s ním nic neměla. Několikrát jsme se líbali. Chápeš se, jo? On na mě netlačil našťestí, i když mi bylo už dávno patnáct, nic se nezměnilo.“ (Lenka)

Aleš zmínil, že vztahy s děvčaty do jisté míry maskoval svou homosexualitu před rodinou. Zároveň z jeho tvrzení vyplývá, že sexuální kontakt s děvčaty byl únosný. Spolu s respondentem Jirkou byli jediní, kteří při sexu se ženou prožívali nějaké kladné pocity a uspokojení.

„Nechtěl jsem doma dávat nic najevo, takže jsem občas spal s holkama. Nebylo to tak, že bych nechtěl a udělal jsem to jenom z toho důvodu, aby se doma nic nepoznalo. To ne, to zase s těma holkama mě to taky bavilo.“ (Aleš)

Aleš, Filip, Pavla a Tina bývali při sexu s opačným pohlavím pod vlivem alkoholu. V případě děvčat **alkohol** uvolnil hranice.

„Když to byly ty jednorázovky, tak jsem byla vždycky opilá.“ (Tina)

„Já jsem ale na to neměla odvahu si s někým střízlivá začít. Já jsem musela na diskotéku, dost se uvést do nálady, abych k sobě pustila někoho blíž a pak v týhle uvolněné náladě jsem si říkala- Jo tak pojď, tak to uděláme.“ (Pavla)

S originální výmluvou, proč se sex nepodařil, mě seznámil Filip:

„Já jsem většinou šel do toho pohlavního styku, když jsem pil alkohol a potom jsem to sváděl, že ten výkon nebyl nic moc na ten alkohol. Takže já jsem to měl takhle pojištěný, protože jsem nevěděl dopředu, jestli to vyjde nebo ne.“ (Filip)

Filip, Pavla, Tina a Věra shodně hodnotí **sex jako neuspokojivý**. Věra nepocítovala žádné výrazné prožitky, Tinu dokázala úplně sexuálně uspokojit až její partnerka.

„Sexuální kontakt je právě ten největší problém. Prostě nic necejtíš, je to takový, že ti to nic nepřináší, absolutně nic.“ (Věra)

„Já jsem třeba s chlapem nezažila orgasmus nikdy. Nebo myslela jsem si, že to je. Ale to jsem poznala až s Pájou. Do té doby jsem si myslela, že je to ono, ale úplně mě to neuspokojilo.“
(Tina)

Pět respondentů – Filip, Lenka, Pavla, Tina a Věra – souhlasně vypovědělo, že dnes, po sexuálních zkušenostech se stejným pohlavím, je pro ně **představa pohlavního styku s opačným pohlavím nepředstavitelná.**

„A teďka potom, co jsem se vyspal poprvý s klukem, tak už bych do toho nešel s holkou.“
(Filip)

Z Lenčina výroku je patrný téměř odpor k sexu s mužem.

„Vím, že mi to bylo protivný ty kluci, ale to líbání jsem zvládla. Ale dneska už bych to neudělala. Ani si neumím představit sex s klukem, zdá se mi to nechutný.“ (Lenka)

9.3. První uvědomění homosexuality, osobní pocity a reakce

Tabulka 5: Kódy přiřazené ke kategorii 3

	KÓDY KATEGORIE 3
Věk prvního uvědomění	9 / 10 let (F)
	Okolo 14 let (J, V)
	Okolo 16 let (A, L)
	18 let (P)
	21 let (T)
Osobní pocity a reakce	Nepřirozenost (V)
	Trápení (F, P, T)
	Pasivita (A, J, V)
	Jsem bisexuál (F, J, V)
	Neznalost a vyhledávání informací (F, L, T, V)
	Dřívější tušení (L, P, V)
	Byl to proces (A, J, L, V)
	Smíření a přijetí (A, F, P)
	Výrazná obava z reakcí okolí (F, T)
	Snaha skrývat svou orientaci (F, T)

Respondentů jsem se tázala na **věk**, ve kterém si poprvé uvědomili svou odlišnost, přestože ji leckdy ještě neuměli blíže uchopit či pojmenovat.

Ze všech respondentů nejdříve si svou odlišnost uvědomil Filip.

„Co se týče homosexuality, tak jsem na to přišel mezi devátým a desátým rokem. V devíti letech jsem začal přemýšlet a pozorovat kluky. Hrozně brzo. A dvanáct mi bylo... Já nevím, jak to říct slušně... Když jsem se začal dívat na homosexuální filmy.“ (Filip)

Nejdéle si svou homosexualitu uvědomila Tina, když se seznámila se svojí partnerkou Pavlou.

„To mi bylo jednadvacet. Homosexualitu jsem zjistila díky Páje. Ona byla ten impulz, díky kterému jsem si řekla, že asi bude všechno jinak.“ (Tina)

Zbývajících pět respondentů si homosexualitu uvědomilo mezi čtrnáctým a osmnáctým rokem.

Přiznání homosexuality vyvolalo u respondentů širokou škálu **osobních pocitů**. Respondentka Věra uvedla ojedinělý pocit, který se neopakoval u ostatních respondentů. Homosexualita se jí zdála **nepřirozená**. I v současnosti nahlíží na homosexualitu kriticky.

„Já jsem měla velký problém v tom, že mi to nepřišlo přirozený. Většina homosexuálů to hájí, jako že je to přirozená věc. Mně to nepřijde přirozený. Přirozený je fakt muž, žena a děti.“ (Věra)

„Nejsem úplně nadšená a neskáču do stropu, že jsem homosexuální. Mám mnohem složitější cestu než jiní lidé, kteří jsou většinou heterosexuální. Homosexualita nám ubírá, ubírá nám právo na adopci. To je hrozný, to jsou strašný věci.“ (Věra)

Filip, Pavla a Tina se se svou orientací trápili. U Filipa **trápení** souviselo s nejistotou, nevěděl, co se děje. Pavla zhubla, zatímco Tina hledala útěchu v alkoholu a začala také kouřit.

„Já jsem se s tím hrozně prala, hodně jsem pila a začala kouřit. Strašně těžko jsem se s tím smířovala.“ (Tina)

Další reakcí byla **pasivita**, která se vyskytla u Aleše, Jirky a Věry.

„Spíš jsem si říkal, že to nechám bejt a uvidím, co se z toho nakonec vyklube. Nějak jsem to neřešil. Říkal jsem si, že to buď přejde, nebo nepřejde.“ (Jirka)

Aleš má podobnou zkušenost. Homosexualitu po svém uvědomění v šestnácti letech nejdříve neřešil.

„Já jsem homosexualitu začal řešit až po tom dvacátým roce. Do té doby vůbec jsem to neřešil. Tam bylo prostě jenom- Líbí se mi kluci. No a co? Já jsem si to ne neuvědomoval, ne nepřipouštěl, ale neřešil jsem to.“ (Aleš)

U Filipa, Jirky a Věry se v souvislosti s uvědoměním homosexuality objevila zmínka o **bisexualitě**. Respondenti homosexualitu považovali za dočasnou orientaci, která se ještě může změnit.

Věra přímo ve své výpovědi slovo bisexuál použila, z výpovědi Jirky vyplynulo implicitně.

„Já sama jsem to nebrala jako homosexualitu, ale jako nějaký bisexuální čas, pořád jsem se neviděla jako lesba.“ (Věra)

„Nejdřív jsem si říkal, že asi nebudu úplně jenom na holky. Nejdřív jsem si říkal, že to třeba přejde, potom to ale nepřecházelo, tak jsem si našel kluka.“ (Jirka)

S **neznalostí a vyhledáváním informací** o homosexualitě se potýkal Filip, Lenka, Tina a Věra.

Lenka si nevzpomíná, že by ve svém dětství zahlédla na veřejných místech pár stejného pohlaví.

„Malý dítě homosexualitu nezná a dřív to tolik nebylo. Já jsem vůbec třeba do dvanácti let nevěděla, co to je gay a lesba. Za nás si neviděla dvě holky nebo dva kluky na ulici jako pár.“ (Lenka)

Filip podle svých slov věděl, co homosexualita znamená, ačkoliv připouští, že v jeho okolí neznal žádné homosexuály. Na zjištění své orientace reagoval tak, že se začal blíže o homosexualitu zajímat. Jako hlavní cíl tohoto zájmu uvedl změnu orientace.

„Snažil jsem se najít řešení, jak nebejt homosexuál. Proto jsem si začal hledat nějaký zdroj a vyhledával jsem si, co jsou ty lidi zač a proč jsem to já, proč se tak narodíme. Ta otázka proč tam byla.“ (Filip)

Věra s Tinou vyhledávaly informace o této problematice na webových stránkách.

„V té době fungoval web lesba.cz a asi tam jsem chvíli koukala v počítačový učebně a pak jsem rychle mazala historii.“ (Věra)

U všech dívek se objevovalo **dřívější tušení orientace**. Jednalo se většinou o záblesky z období dětství, kterým dříve nepřikládaly žádný zvláštní význam. Vše do sebe začalo zapadat až později, po uvědomění homosexuality.

Pavle a Věře imponovaly učitelky ze základní školy.

„Určitě bylo velmi zvláštní, že mi imponovala moje češtinářka. Nevěděla jsem proč a jak, ale imponovala mi.“ (Pavla)

„Nastoupila nová tělocvikářka, mladá, hezká a svým způsobem už jako to bylo takový zvláštní. Takže já jsem dřív svojí homosexualitu tušila, ale věděla jsem to jistě až okolo patnácti let.“ (Věra)

Aleš, Jirka, Lenka a Věra podotkli, že uvědomění homosexuality neproběhne v pouhém jednom okamžiku, ale že se jedná o **dlouhodobější proces**.

„No určitě to nebyla jedna chvíle, kdy bych si řekl, že odtedka se mi budou líbit kluci.“ (Jirka)

Lenka zdůraznila dřívější obtížnost připustit si, že je lesba.

„Trvá to strašně dlouho, než si to člověk připustí. Připustit si, že jsi na holky, je strašně těžký. Nejdřív to musíš připustit sobě a pak až okolí. Já si to nepřipouštěla.“ (Lenka)

Zajímavým kódem je **smíření a přijetí** své homosexuality. Na základě rozhovorů a osobní známosti s respondenty jsem přesvědčena, že všichni respondenti jsou nyní se svou odlišnou sexualitou smíření a přijali ji za součást sami sebe. Přímou v rozhovoru o smíření a přijetí ale mluvil pouze Aleš, Filip, Pavla a Věra.

Přiznání a smíření Aleše, Filipa a Věry doprovázely spíše neutrální pocity.

„Zlomových pro mě bylo osmnáct let, kdy jsem se s tím já smířil. Smířil jsem se zkrátka s tím, že to takhle je.“ (Aleš)

Z výpovědi Pavly jsem vycítila jistou spokojenost.

„Pak jsem si to teda nějak přiznala a začala jsem to brát jako další můj potenciál, takže jsem si to začala náramně užívat... Jsem to já, nezměním to a jsem na to pyšná.“ (Pavla)

Poslední dva kódy této kategorie spolu velmi těsně korelují. Jedná se o **výraznou obavu z reakce okolí**, vlivem které dochází ke **skrývání své orientace**. U každého respondenta bylo možné nalézt alespoň minimální obavu z reakce okolí. Ať už se jednalo o reakci společnosti, nebo rodiny. Pod tento kód jsem ale zahrнула výraznější strach z odezvy okolí, který respondenta nutil ke skrývání své orientace. Svou orientaci kvůli okolí nejvíce tajil Filip a Tina.

Filip vyslovil zajímavý názor, který má podle něj obecnou platnost a tuto myšlenku doložil i na základě své vlastní zkušenosti.

„Já si myslím, že homosexuálové jsou v tomhle jiný než normální heterosexuálové, protože mají více vrstev, protože mají tu tendenci v určitém období před těma lidma se přetvařovat, skrývat a že tohle zvládají mnohem líp než normální heterosexuál. Protože je to podle mě hodně velká a zásadní věc ta homosexualita.“ (Filip)

„Přišlo období, kdy mě to začalo strašně trápit, protože jsem začal pozorovat, jaký názory lidí mají na homosexuály, když už se ta otázka někde objevila. A strašně jsem se bál to přiznat... Našel jsem si holku, protože jsem nechtěl, aby se to dozvěděli určitý lidi, že jsem homosexuál. Tenkrát jsem z toho ještě měl strach.“ (Filip)

Tina se také obávala reakce společnosti na svou homosexualitu. Její sdělení potvrdila i partnerka Pavla, která v začátcích jejich vztahu svou orientaci rovněž tajila, aby neprozradila Tinu.

„Bála jsem se hodně reakcí lidí. Tý společnosti, bála jsem se, jak se k tomu postaví. Ohlížela jsem se, co si budou myslet ostatní. To byl pro mě, řekla bych, hlavní bod, s čím já jsem po uvědomění nejméně bojovala.“ (Tina)

„Tajení bylo napřed s Tinou. Protože Tina si nepřála, aby to někdo věděl. Protože jsem byla její první slečna, tak s tím sama nebyla srovnaná. Takže ta to tajila. Já jsem vlastně tím pádem musela taky, protože jsem byla s ní. Ale jinak jsem orientaci vůbec netajila.“ (Pavla)

9.4. Svěření přátelům, známým a jejich reakce

Všichni respondenti se nejdříve svěřili svým přátelům. Svěření se rodině učinili až později. Ve všech případech se jednalo o nejbližší kamarády, ke kterým měli respondenti důvěru.

Tabulka 6: Kódy přiřazené ke kategorii 4

	KÓDY KATEGORIE 4
Věk, kdy se respondent poprvé svěřil	16 (F)
	17 (J, L, V)
	18 (P)
	21 (A, T)
Příprava na svěření	Plánované svěření (F, T)
	Spontánní impulz (A, J, L, P, V)
Reakce přátel	Neuvěření (F)
	Neutrální reakce (A, F, J, L, P, T, V)
	Přátelé nebyli překvapeni (A, F, J, L, P, V)
Strategie dnes	Připravené argumenty (V)
	Maximální otevřenost (P)
	Sdělení mimochodem (P, T)
	Nesvěřování na potkání (A, F, J, L, T, V)
	Upřímná odpověď (A, F, J, L, P, T, V)

Respondent Filip se ve **věku** pouhých šestnácti let svěřil své nejlepší kamarádce. Naopak Aleš a Tina přiznali svou homosexualitu přátelům, když jim bylo oběma dvacet jedna let.

Nejkratší čas mezi uvědoměním homosexuality a svěřením přátelům má respondentka Pavla. O tom, že je lesba, řekla svým přátelům prakticky ihned.

„Okruh mých přátel to věděl, dá se říct hned potom, co jsem si to přiznala já.“ (Pavla)

Filip a Tina byli jediní respondenti, kteří **svěření přátelům plánovali předem**. Tina svou orientaci přiznala kamarádce na popud své přítelkyně Pavly.

„Pája po mně chtěla, nebo spíš řekla, že by bylo fér, kdybych to Báře konečně řekla. Takže já jsem se na to opila, připravila jsem se a řekla jsem jí to.“ (Tina)

„Svoji první kamarádce jsem se svěřil v hospodě u piva. Plánoval jsem to dopředu.“ (Filip)

Naopak pět ostatních respondentů předem neplánovalo sdělení své orientace svým přátelům. Uvedli, že ke svěření napomohl nějaký **impulz**. Například u Aleše se jednalo o kombinaci alkoholu a příhodného okamžiku na společném večírku s přáteli.

„První kdo se to z meich kamarádů dozvěděl, byla Eva s Markem. Moje nejlepší kamarádka ze základky. Dozvěděli se to teda, jelikož jsem byl ožralej a měl jsem potřebu jim to říct. No my jak žijeme takovej ten společenskej život, tak jsme byli zrovna někde na party. Tak jsem jim to řekl, večer jsem jim to oznámil.“ (Aleš)

Jirka se se svým kamarádem zrovna bavil o populárním moderátorovi, který je gay.

„Nějak jsme se tehdy bavili o tom moderátorovi, že je teplej. A kamarád začal řešit, jestli někoho takovýho známe. Tak jsem mu řekl, že asi taky budu. Prostě takový náhlý jednorázový přiznání.“ (Jirka)

Lenka je podle svých slov velmi **spontánní** a otevřená. Vyhovuje jí to.

„To vůbec, já se na nic takovýho nepřipravuju. Já jsem hrozná držka. Já jsem přišla a řekla jsem, že jsem na holky. A myslím si, že je to nejlepší.“ (Lenka)

Velkým okruhem byly reakce přátelů na sdělení homosexuality. Jediný respondent Filip uvedl, že kamarádka byla zaskočená a **nevěřila** mu. Nakonec vše dobře dopadlo, kamarádka si potřebovala během pár dní utřídit své myšlenky a pocity.

„V šestnácti jsem to řekl své nejlepší kamarádce, která mi teda nevěřila, asi tři dny na mě nepromluvila.“ (Filip)

„Ale po třech dnech za mnou přišla, omluvila se mi, že na mě nemluvila, že si to potřebovala nechat projít hlavou a že mě má furt stejně ráda, že se na tom nic nemění.“ (Filip)

Nejpočetněji zastoupeným kódem je **neutrální reakce přátel**. Každý respondent zažil od svých kamarádů neutrální reakce. V takovém případě kamarádi vzali homosexualitu na vědomí a dále se o tom s respondentem nebavili.

„Kamarád to bral stylem- Brácho, tak jdeme na holky.“ (Lenka)

„Pak jsem to řekla tý druhý kamarádce Aničce, ta to přijala normálně.“ (Tina)

S neutrální reakcí často souvisí fakt, že **přátelé nebyli** homosexualitou respondenta **překvapeni**.

„Kamarádka se tomu smála, říkala, že si to myslela.“ (Jirka)

„Oni už to tušili. Jen mi to potvrdili, něco jako- No sláva, konečně, Věro. Nic víc mi k tomu neřekli.“ (Věra)

Věra zmínila, že měla **přípravené argumenty**, pomocí kterých by svou homosexualitu vysvětlila. Zároveň si je ale vědoma, že některým lidem by argumenty nestačily.

„Měla jsem vymyšlený argumenty, jak si obhájit případně svou homosexualitu. Argumenty jsou důležité.“ (Věra)

Respondentka Pavla si zakládá na **maximální otevřenosti**. Nemá problém o své homosexualitě otevřeně hovořit a přiznat ji širšímu okolí.

„Vždycky když jsem někam přišla, tak rovnou když se mě někdo zeptá... Ono většinou na to hned dojde, že se hned člověk zeptá, jestli někoho máš. Tak já rovnou říkám, rovnou s tím jdu do placu, protože lidi mnohem hůř nesou tu lež, než to, co se za ní schovává.“ (Pavla)

„I když jsem přišla na praxi, tak se mě ptali, jestli někoho mám. Já jsem prohodila- Jo, já mám babu. A pěknou.“ (Pavla)

Další strategii, jak respondenti sdělují svou orientaci, jsem nazvala **sdělení mimochodem**. Tu jsem našla u děvčat, u Pavly a Tiny.

„Já řeknu normálně v konverzaci přirozeně- My jsme s přítelkyní byly... Je lepší, když to řekneš hned, aby si ten člověk udělal obrázek. Buď se se mnou bude chtít bavit, anebo prostě ne.“ (Tina)

Na základě sdělených informací jsem pochopila, že respondenti si promýšlí, komu svou orientaci prozradí. **Nesvěřují ji na potkání.**

„Většinou to neříkám, když někoho neznám, protože vím, jak můžou reagovat. Je mi to jedno, když se mi na to někdo ale zeptá, tak mu to řeknu.“ (Lenka)

Zároveň ale všichni prohlásili, že v současné době na přímý dotaz ohledně své sexuální orientace **upřímně odpoví**. Z jejich tvrzení vyplynulo, že dříve by se tazatel pravdivou odpověď patrně nedozvěděl.

„Kdyby se mi někdo zeptal? Tak asi řeknu, že jo. Už bych se tím netajil.“ (Aleš)

„Já bych to přiznal, řekl bych na rovinu, že jo. Já s tím fakt problém nemám, já každému kdo se mě na to zeptá, už teďka odpovídám ano.“ (Filip)

9.5. Coming out a reakce nejbližší rodiny

Coming out v rodině je důležitým mezníkem v životě homosexuálů. Všichni respondenti tento krok již mají za sebou a své nejbližší tak seznámili se svou orientací.

Tabulka 7: Kódy přiřazené ke kategorii 5

	KÓDY KATEGORIE 5	
Věk respondenta v období coming outu	17	(L, V)
	18	(F, P)
	19	(J)
	21	(A, T)
Důležité osoby	Matka jako první člověk	(A, F, J, L, T, V)
	Otec to již ví	(A, J, L, P)
	Sourozenci	(A, F, J, P, T, V)
Sdělení	Promyšlené	(A, F, J, T)
	Spontánní	(L, P, V)
Převládající pocit	Úleva	(A, J, L, T)
Reakce rodinných příslušníků	Tušení homosexuality	(J, L)
	Třeba je to dočasné	(J, L, V)
	Neřešení, pasivita	(J, L, V)
	Čas zpracovat homosexualitu	(F, L, P, T)
	Bouřlivá reakce	(A, F)
	Je to moje chyba	(F)
	Nepřijetí orientace potomka	(A)
Vyslovení obav	(F, J, P)	

Respondenti řekli rodičům o své homosexualitě ve **věku** sedmnácti až jednadvaceti let. Lenka a Věra mají v tomto ohledu několik společných bodů. Obě se svěřily matce, když jim bylo sedmnáct let a v době coming outu byly obě zamilované.

„Já jsem už chodila s jednou slečnou, asi v sedmnácti letech a v té době jsem měla potřebu to mám říct, že mám přítelkyni a ne přítele.“ (Věra)

Filip a Pavla učinili coming out v osmnácti letech. Jirka o rok později, v devatenácti letech. Alešovi a Tině bylo shodně dvacet jedna let.

„Ve svých jednadvaceti letech jsem s tím šel za mamkou, které jsem to řekl a ta to teda nevzala.“ (Aleš)

Již z výše uvedených výroků je zřejmé, že matka je důležitou osobou. **Matka** byla u šesti respondentů **prvním člověkem** z rodiny, kterému se svěřili. Výjimkou byla pouze Pavla, která o své orientaci promluvila nejprve se sestrou.

„Já jsem jí řekla, že jsem teda spala s holkou a že jsem asi možná na holky.“ (Pavla)

„Říkal jsem si, že jestli to někdo má vědět jako první z rodiny, tak že to bude určitě máma, protože to je člověk, kterej je mi nejbliž celej život.“ (Filip)

Respondenti zmiňovali i otce. S homosexualitou je srozuměn **otec** Aleše, Jirky, Lenky a Pavly.

„Tak jsem mu to řekl, že se mi líbí kluci. A můj táta je takovek trochu švihlej, tak mi na to odpověděl- No třeba se hledáš, třeba ne. Podívej se na takovýho Jara Slávika¹. A já říkám- Tati, to je něco úplně jinýho.“ (Aleš)

V případě Jirky, Lenky a Pavly s otcem o homosexualitě potomka mluvila nejprve matka.

„A den na to mně volala z práce, že to musím říct i tátovi, tak jsem ten den to doma řekl tátovi. Já jsem to ze sebe asi hodinku soukal a ten mně absolutně nepomohl. Když jsem mu to řekl, tak pak z něj vypadlo, že už to ví taky od včerejška, že mu to mamka řekla. Trošku mě nechal v tom vykoupat.“ (Jirka)

„Pak mi přišla smska, že táta to ví, tak at' se zejtra připravím, že se mě na to asi bude ptát.“ (Pavla)

Aleš, Jirka a Věra se domnívají, že **sourozenci** o jejich homosexualitě ví, ačkoliv jim to respondenti osobně nesdělili.

„Bráchovi jsem to neřekla já. On to o mně ví, ale nikdy se k tomu nevyjádřil. Ale vím, že se o gayích vyjadřuje hanlivě.“ (Věra)

„S mým bratrem to nebylo tak, že bysme si k tomu sedli a promluvili si o tom. Poznal to tak nějak sám.“ (Jirka)

¹ Jaro Slávik je hudební producent, ženatý otec dvou dětí, který v osmnácti letech natočil dva gay pornofilmy.

Kód **promyšlené sdělení** zahrnuje Aleše, Filipa, Jirku a Tinu. Pro svůj coming out se snažili vybrat vhodný okamžik.

„Mamce jsem to řekl schválně v ten den, co jsem odmaturoval. Když přišla domů, tak jsem jí řekl, že nejsem jenom na holky, ale i na kluky. Říkal jsem si, že bude mít radost z maturity, z tohohle že bude zklamaná, že se to jako vykompenzuje.“ (Jirka)

Kontrastním kódem je **spontánní sdělení**. Lenka, Pavla a Tina podlely síle okamžiku.

„Já jsem si našla slečnu. A jednou jsem s tou slečnou šla do kina. Byla mladší než já, mně už táhlo na osmnáct. Přišla jsem pak z kina, lehla jsem si do postele a hned ten den jsem to řekla v návalu radosti mamině.“ (Lenka)

U čtyř respondentů po coming outu převládal **pocit úlevy**.

„A když jsem to řekla doma a mamka to vzala, tak mi to hrozně pomohlo a taky jsem cítila velkou úlevu.“ (Tina)

Lenka pocit úlevy vyjádřila nepřímo:

„Byla jsem ráda, že jí to už netajím.“ (Lenka)

Nyní budou následovat pestré reakce rodinných příslušníků. Tabulka 7 obsahuje zejména reakce matek, neboť již byly ve všech případech informovány o homosexualitě svých dětí.

Jirka a Lenka se domnívají, že matky měly o jejich homosexualitě určité **tušení**.

„Myslím, že do jistý míry to asi čekala, protože už to chování od malička- fotbal, autíčka, to asi není úplně typický, že jo.“ (Lenka)

„Mamka samozřejmě byla zaskočená, ale říkala, že si to myslela.“ (Jirka)

V **dočasnost sexuální orientace** doufala matka Věry, Lenky a otce Jirky.

„Máma to vzala v pohodě, ale pořád žije ve vnitřním přesvědčení, že je to jen dočasné, že se stejně prostě jednou vdám a budu mít děti.“ (Věra)

„Táta si ze začátku furt asi myslel, že to třeba přejde. Ale potom, když k nám začal chodit první přítel, tak už pak byl v pohodě.“ (Jirka)

Další možnou odezvou rodičů bylo **neřešení a pasivita**. U Lenky se to týkalo hlavně otce, který se s ní o tomto tématu dále nebavil.

„Spíš jenom se o tom nechtěl bavit, že nechtěl narážet na tohle téma.“ (Lenka)

Bylo vidět, že rodič Filipa, Lenky, Pavly a Tiny potřeboval **čas ke smíření** s homosexualitou své ratolesti. Každý rodič se s tím vyrovnával po svém.

„Přišlo mi, že se s tím i ona sama nějak srovnávala. Já jsem měla výhodu v tom, že ona měla kamaráda a on byl teplej. Myslím, že to s ním probírala a líp to potom přijala.“ (Tina)

Filip bydlel několik dní u sestry, aby dal matce čas zpracovat své sdělení.

„Takže já jsem pak u ségry chvíli bydlel, abych dal všem ostatním čas. Každopádně asi po půl roce to máma přestala úplně řešit a teďka je s tím úplně smířená.“ (Filip)

Emočně vypjaté odezvy zažil Aleš a také Filip. **Reakce matek byly bouřlivé**, zejména v negativním slova smyslu.

„Máma dostala psychickéj záchvat, zhroutila se, což já jsem vůbec nečekal, brečela asi dvě hodiny v kuse, vůbec nedokázala mluvit, úplně se začala kácat.“ (Filip)

Filipově matce se povedlo po čase orientaci syna přijmout. Před tím podle slov Filipa prošla etapou sebeobviňování, ve smyslu, že **je to její chyba**.

„Taky ještě teda jestli se můžu vrátit zpětně tak přišlo období, kdy si to začala vyčítat sama sobě. A začala s tím, že mi zkazila život, že nikdy nebudu mít děti, že lidi na mě budou hnusit a takhle...“ (Filip)

Aleš takové štěstí neměl. Jeho matka **orientaci nepřijímá** ani v současné době.

„Máma ta je psychicky špatná z toho úplně strašně. Ta z toho začala kouřit, chtěla tenkrát skočit i z okna. Vůbec to nebere.“ (Aleš)

„Máma tomu dodneška nevěří. Ona si myslí, že je to nějaká přetvářka, že momentálně něco prožívám. Ale nevěří tomu, vůbec. Prostě nepřijímá to, chce, abych šel na testy.“ (Aleš)

Filip, Jirka a Pavla uvedli konkrétní **obavy**, které jejich blízcí **vyslovili** ohledně homosexuality. Nejčastěji se jednalo o strach z pohlavních chorob a z negativních reakcí společnosti. Hlavně matky nechtěly přijít o role babiček.

„Strach měli akorát z přenosných nemocí a samozřejmě z vnoučat.“ (Jirka)

„Samozřejmě měli tu klasickou obavu u homosexuálů. Co vnoučata. Tak samozřejmě tahle tam proběhla právě z té mamky strany, která se tím hodně zabývala.“ (Pavla)

„Máma se zaprvý bála společnosti, co mi na to lidi řeknou. Za druhý se bála, že nebudu v životě spokojenej a za třetí se bojí hrozně nemocí.“ (Filip)

Filipovi kromě matky dala rady i starší sestra.

„Akorát se mě zeptala na pár věcí takových osobních, dala mi rady, ať si dávám bacha na nemoci. Taková prevence menší. Prostě ségra.“ (Filip)

9.6. Navazování vztahů se stejným pohlavím

Následující kategorie obsahuje mimo jiné zkušenosti mladých gayů a leseb se seznamováním. V průběhu rozhovorů jsem si všimla, že respondenti rádi hovořili o prvních homosexuálních láskách a o svých aktuálních vztazích. Respondenti první vážný vztah s opačným pohlavím navázali mezi 17.–21. rokem.

Tabulka 8: Kódy přiřazené ke kategorii 6

	KÓDY KATEGORIE 6	
Možnosti seznamování	Složitost seznamování	(F, P, V)
	Gay podniky	(F, L, V)
	Seznamky	(A, F, J, P, V)
	Náhodou mimo gay komunitu	(A, P, T, V)
Emoce versus sex	Nezávazný sex	(F, J, L, P)
	Silnější emoční prožitek	(A, F, J, L, P, T)
Zmiňované hodnoty v partnerském vztahu	Starání se o partnera	(P, L)
	Jsmo tu jedna pro druhou	(P, T)
	Žití ve společné domácnosti	(L, P, V, T)
	Kladné přijetí partnera do rodiny	(J, L, P, T)

Respondentka Věra je již delší dobu nezadaná. Na mojí otázku, zda lesby mají **složitější** možnost **se seznámit**, odpověděla takto:

„Dřív to seznamování bylo snažší, byl v tom ten alkohol. Teď když jsem abstinentka, tak je to složitě. Fakt už ani nevím, co pro seznámení udělat.“ (Věra)

Ani seznamování a vztahy mezi gayi nejsou jednoduché, jak dokládá výrok Filipa:

„On to asi každéj nepřizná, ale máme určitě roztrhanější vztahy než heterosexuálové, co se týče podvodů a lhaní. Podle mě je to mezi homosexuálama těžší mít vztah, než vy máte. Protože jak jsem právě už říkal, tak homosexuálové se umí dost dobře přetvařovat, protože jsou na to zvyklí už od mala.“ (Filip)

Pavla se z pohledu lesby také vyjádřila ke vztahům gayů. Domnívá se, že největším problémem je časté střídání sexuálních partnerů, kvůli kterému se vztahy gayů rozpadají ještě před tím, než si stačí vytvořit trvalejší vztah.

„U homosexuálních kluků je problém, že jsou velmi promiskuitní, že oni v tom vztahu většinou jako mladý se nedokážou udržet dost dlouho na to, aby něco stačili vybudovat.“ (Pavla)

Další možností, kde se seznámit jsou **gay podniky**.

Respondentka Lenka v jednom takovém klubu poznala svojí současnou přítelkyni Blanku, se kterou je již dva roky.

„To bylo na --- v roce 2012. Tam jsem se s ní seznámila tak, že přišla smutná a já jsem jí řekla, jestli chce cígo.“ (Lenka)

Věra se v minulosti v gay barech seznamovala, s odstupem času ale na tuto variantu pohlíží skepticky.

„Tam je jistá nevýhoda, že se tam všichni znaj. Celá ta komunita. Takže všichni spali se všema a to mi vadí.“ (Věra)

Filip navštěvoval gay podniky za účelem sexuálního povyražení. Jeho tvrzení odpovídá názoru Věry.

„Já jsem většinou na gaye narážel v gay baru ve velkém městě, kde mám kamarádku. Tak jsem u ní přespával a chodil do gay baru.

Respondenti měli bohaté zkušenosti s online **seznamkami**. Někteří je využívají k seznamování dodnes. Aleš popsal postup, jak se seznámit online následovně:

„Čus, pokecáme? Prostě se přihlásíš jako na Facebook a hned jedeš kdo je online ve městě. Zadáš si tam věk, nebudeš se chtít seznamovat s nějakým padesátiletým pánem. Jsou teda takoví, ale já na to nejsem. Koukneš na fotku, napíšeš mu, pokecáte a pak třeba jdete na pivo. Jste si sympatický, nejste si sympatický, jdete rovnou do postele. Různý.“ (Aleš)

Podle Jirky se na seznamce lze nejjednodušeji seznámit s ostatními homosexuály.

„Tam je to jednoduchý. Založíš si profil, potom si s nějakým dotyčným píšete, když jste si sympatický, tak se sejdete. A vytipuješ ho podle fotky, věku, údajů v profilu a hlavně podle toho, jak se baví. Pak si dohodneš čas a místo, přijdeš tam a většinou se jde nějak sednout, popovídat, abychom se poznali. Pak to končí jak kdy. Někdy v posteli, někdy jsme si řekli ahoj a už jsme se víckrát neviděli.“ (Jirka)

Aleš, Pavla, Tina a Věra uvedli, že svého partnera poznali **náhodou mimo gay komunitu**. Například Věra navštěvovala spolužačku ze střední školy, která ji seznámila se svou první přítelkyní.

„To bylo v ---. Jezdila jsem tam za spolužačkou ze střední. A ona tam měla kamarádku a ten první večer jsme se nějak hodně začaly bavit. Bylo to oboustranný, sedly jsme si a věděla jsem, že jí chci vídat dál. To byl můj takovej první menší vztah.“

Pavla s Tinou se prvně setkaly díky společné známé.

„Tina byla nejlepší kamarádka mojí velmi dobrý kamarádky z mého oboru. A ona mě právě přivedla na kalbu k nim a tam byla Tina. A kdykoliv se někam šlo, tak tam vzala Tinu.“ (Pavla)

Na základě analýzy rozhovorů jsem dále definovala kód **nezávazný sex**. Již z výše uvedených zkušeností Aleše a Jirky ohledně online seznamek je evidentní, že zkušenosti s nezávazným sexem nejsou ničím ojedinělým. S nezávazným sexem velmi těsně koreluje počet sexuálních partnerů stejného pohlaví. Filip, Jirka a Pavla mně prozradili přesný počet svých sexuálních partnerů stejného pohlaví. Jednalo se o čísla v řádu desítek.

„Bylo jich třicet. Bez holek dvacet osm.“ (Jirka)

Filip se vyjádřil k počtu svých sexuálních partnerů nepřímo.

Tam byla stálá klientela kluků, co tam chodili a jestli to tak můžu říct, já jsem je tam prostřídával všechny.“ (Filip)

Všichni respondenti vypověděli, že teprve se stejným pohlavím zažívají **silnější prožitky** než s pohlavím opačným. Ať už se jedná o sexuální zážitky, nebo o sílu citů.

„Když mě Pája prvně políbila, bylo to něco úplně jiného, než co já jsem doteď znala.“ (Tina)

„To bylo strašný boom. Strašný boom. Já jsem úplně cejtla to co nikdy.“ (Pavla)

„Já jsem až ve svých dvaceti letech skutečně zjistil, co to je někoho milovat. V tu chvíli, kdy jsem byl s tímhle tím člověkem, tak jsem zjistil, že vlastně skutečně někoho miluju.“ (Aleš)

Závěr šesté kategorie obsahuje kódy, které uváděly zejména ženské respondentky a týkají se hodnot, které považují za důležité ve svém partnerském vztahu.

Z výroků Lenky a Pavly vzešel kód **starání se o partnera**. Oběma děvčatům záleží na blahu a spokojenosti své partnerky.

„Přijde mi, že na svůj věk to беру jinak než mí vrstevníci. Já se starám o sebe, v podstatě o Blanku a psy a mám takovej už život.“ (Lenka)

„Teďka se hodně snažím, protože se do budoucna chci mít hodně dobře, chci se hezky starat o svojí přítelkyni, chci žít s ní v hojnosti. A proto to dělám.“ (Pavla)

Pavla a Tina se shodly, že v těžkých chvílích jsou tu **jedna pro druhou**.

„Když prožívám nějaké těžkosti, Pája mi hrozně pomáhá.“ (Tina)

„Já jsem prodlužovala o rok. No a teď jsem šla na státnice a neudělala jsem jeden předmět. Pro mě úplně hrůza, protože jsem to nedokázala překousnout sama pro sebe. Pro Tinu ještě větší hrůza, protože jsem hodně plakala, tak mě musela utěšovat. Vážím si toho, že to se mnou vydržela.“ (Pavla)

Všechny ženské respondentky považovaly za důležité **společné bydlení**. Věra zatím nemá zkušenosti se společným bydlením s partnerkou, proto mluvila spíše všeobecně:

„Mám hodně známých, lesby, jakmile spolu začnou chodit, tak se do tejdne spolu sestěhujou. To je hrozně známej jev.“ (Věra)

Lenka chtěla Blanku poznat blíže, proto jí navrhla společné bydlení.

„Pak jsem za Blankou ze začátku často jezdila a ona není místní. Byly jsme spolu hodinku dvě. To je málo na to, abys vybuodovala vztah. Tak se pak nastěhovala ke mně, z mojí strany přišla iniciativa.“ (Lenka)

Posledním zajímavým kódem je **kladné přijetí partnera do rodiny**. Tento kód jsem našla u Jirky, Lenky, Pavly a Tiny.

Z tvrzení těchto čtyř respondentů vyplynulo, že jsou rádi, když jejich rodina kladně přijme stávajícího partnera.

„Blanku berou totálně dobře, jezdíme k nim i na návštěvu ke všem. Berou to tak, že máme vztah a ona je moje přítelkyně a berou to úplně normálně, jako kdybych měla kluka.“ (Lenka)

„Pavlu u nás doma přijala mamka se vším všudy.“ (Tina)

„Kryštof do naší rodiny skvěle zapadl. Doma ho mají rádi.“ (Jirka)

10 Zodpovězení výzkumných otázek

Předchozí devátá kapitola představila klíčové životní zkušenosti mladých homosexuálů, které oni sami pokládají za důležité v souvislosti se svou orientací.

V této kapitole jsou zodpovězeny výzkumné otázky, pomocí kterých jsem se snažila zjistit názory respondentů na problematiku registrovaného partnerství a na adopci a výchovu dětí homosexuálními páry. Také mne zajímalo, jaké oslovení, jaký název pro svou homosexuální orientaci respondenti preferují.

VO 1.: Jaký mají mladí homosexuálové postoj k registrovanému partnerství?

Každý respondent vyslovil svůj názor na registrované partnerství bezprostředně po položení mého dotazu. Z jejich okamžité reakce bylo patrné, že o této problematice přemýšleli již dříve.

Respondenti zmiňovali, že se jedná alespoň o nějakou možnost, jak být oficiálními partnery. Ale většina z nich tuto možnost považovala za nedokonalou. Byli nespokojeni zejména s právy registrovaných partnerů a nejvíce v této souvislosti odsuzovali zákaz, na základě kterého si registrovaný partner nemůže adoptovat biologické potomky svého partnera. V současné době se o této novele zákona jedná v Poslanecké směnovně ČR.

Mezi názory mladých gayů a leseb jsem objevila několik odlišností. Lesby hodnotily registrované partnerství více kriticky, považovaly ho za pouhou druhořadou náhradu manželství. Respondentky se oproti gayům také více orientovaly v právech a povinnostech partnerů. Z jejich výpovědí bylo zřejmé, že se v této problematice dobře orientují, uvažují o ní a vyhledávají si informace. Některé také poznamenaly, že bychom si měli vzít příklad z cizích zemí (například z Kanady či Norska), kde stejnopohlavní partneři mohou uzavřít promyšlenější manželský svazek s právy a povinnostmi klasického heterosexuálního manželství. Jedna respondentka vyslovila názor, že se jedná o omezování osobní svobody. Argumentovala tím, že ačkoliv je lesba, necítí se být jiná nebo horší oproti heterosexuální ženě. Všechny ženské respondentky se shodly, že by se svou partnerkou chtěly uzavřít regulární manželství. Zároveň ale všechny uvedly, že i přes současné nedostatky by si uměly uzavření registrovaného partnerství představit.

Mladí gayové z našeho výzkumného souboru o registrovaném partnerství nevěděli tolik informací, co lesby. Zdůvodňovali to tím, že až budou o uzavření partnerství uvažovat, doplní si chybějící informace. Muži celkově v průběhu rozhovoru o tomto tématu hovořili méně, než ženy.

VO 2.: Jaký mají mladí homosexuálové názor na adopci a výchovu dětí homosexuálními páry?

Názory na adopci a výchovu dětí homosexuálními páry se u jednotlivých respondentů liší. Ze získaných rozhovorů vyplynulo, že respondenti přemýšlí nad eventuální výchovou dětí. Pouze jedna respondentka uvedla, že o dětech nyní neuvažuje a ani do budoucna ji výchova dětí příliš neláká.

Názory respondentů lze rozdělit do dvou skupin. První skupina respondentů vidí zásadní problém v postoji společnosti. Podle jejich slov česká společnost ještě není natolik vyspělá, aby homoparentalitu považovala za rovnocennou alternativu ke klasické rodině, ve které funguje muž, žena a dítě. Z tohoto důvodu se raději výchovy dítěte vzdají, přestože by po potomkovi toužili. Důvodem je strach, že jejich potomek by se mohl stát terčem šikany od ostatních dětí, kdyby měl dva tatínky nebo maminky. Tyto obavy jsem našla u gay respondentů.

Druhá skupina respondentů si přeje vychovávat dítě a nemá strach z reakcí společnosti. Do této skupiny lze zařadit lesbické respondentky z mého výzkumného souboru. Některé uvedly, že ve svém okolí mají homoparentální rodinu, kde se na výchově dítěte podílí dvě ženy. Podle slov respondentek děti těchto dvou matek nezažívají žádnou diskriminaci a homofobní obtěžování.

Tři respondenti se shodli v názoru, že většinová společnost má stále vůči homoparentálním rodinám předsudky. Nejčastější stereotyp, se kterým se respondenti setkali, předpokládá, že rodiče stejného pohlaví svého potomka „vychovají“ k homosexualitě. Jedná se samozřejmě o nesmyslný a výzkumy nepodložený předsudek.

Respondenti neměli jednotný názor ani na způsob, kterým by si potomka pořídili. Někteří by z pragmatických důvodů upřednostnili adopci, aby oba rodiče byli k dítěti stejně rovni a měli k němu stejné nároky. Dva gayové a dvě lesby by naopak preferovali děti vlastní, aby měli nějaké pokračovatele rodu.

VO 3.: Jaké pojmenování homosexuální orientace mladí homosexuálové preferují?

Děvčata upřednostňují pojem „lesba“. Slovo „lesbička“ se jim příliš nelíbí. Jak uvedla jedna respondentka, homosexuální muži o sobě přece nemluví jako o „gejíčkovi.“

Mužští respondenti název své orientace podle svých slov příliš neřeší. Oslovení berou s nadhledem a mezi svými homosexuálními přáteli ohledně pojmenování své orientace vtipkují i s velmi slangovými výrazy. Respondenti považovali za nejvíce neutrální slovo „gay“.

Vždy také záleží na kontextu, ve kterém je slovo použito. Slovo „teplouš“ sice zní poměrně hanlivě, ale pokud není míněno jako homofobní urážka, respondentům nevadí.

11 Diskuze

V následujících řádcích bych se ráda ohlédla za průběhem výzkumného šetření a naznačila možné slabiny tohoto výzkumu.

Musím znovu podotknout, že jsem pro zkoumání životních zkušeností mladých gayů a leseb zvolila kvalitativní přístup. Proto si uvědomuji, že mnou získané výsledky nejsou zobecnitelné na větší počet mladých homosexuálů. Nelze pochybovat o tom, že životní zkušenosti a zážitky každého homosexuála jsou jedinečné. To byl jeden z důvodů, proč jsem se v průběhu celého výzkumu snažila o maximální empatii a pochopení při sdělování nejnepříjemnějších pocitů respondentů. Snažila jsem se jim dodat co nejvíce odvahy, aby byli vůči mně maximálně otevření.

Uvědomuji si, že respondenti by své výpovědi možná interpretovali odlišným způsobem, než jsem učinila já. S touto subjektivitou výzkumníka ale kvalitativní přístup do jisté míry počítá.

V kvalitativním výzkumu může určité zkreslení výsledků způsobit výběr výzkumného souboru. Přesto mám osobní pocit, že jsem měla štěstí na respondenty. Domnívám se, že odpovídali upřímně a nesnažili se přede mnou jevit v lepším světle. Mohlo to být způsobeno faktem, že s některými respondenty se znám již delší dobu. Všem účastníkům jsem dávala najevo, že nejsem v roli soudce, ale v roli člověka, kterému se mohou svěřit.

Za jisté úskalí ale považuji vývoj osobních změn v životě respondentů. S respondenty se scházím i po skončení výzkumu a u několika z nich došlo k různým změnám, neboť mezi pořízenými rozhovory a obhajobou této práce uplynulo přibližně půl roku. Za všechny zmíním například změnu zaměstnání u jednoho respondenta nebo zjištění faktu, že bratr jednoho z respondentů se před několika týdny rovněž přihlásil ke své homosexualitě. Tyto informace by zřejmě neovlivnily mnou zkoumané životní zkušenosti respondentů, proto jsem tyto změny do rozhovorů již nedoplňovala.

Pokud bych měla možnost malé změny, provedla bych rozhovor s respondentem, který ještě neprošel coming outem v rodině. Zajímaly by mě jeho obavy, myšlenky a případně strategie, pomocí kterých by coming out v rodině provedl.

Pro budoucí výzkumné šetření by bylo zajímavé pořídit rozhovor s respondentem, který například není dosud smířen se svou homosexuální orientací a zatím ji nesdělil svému okolí. Takovýto jedinec by měl pravděpodobně méně životních zkušeností, které by se homosexuality týkaly, na druhou stranu by mohl být méně ovlivněn svými přáteli a gay komunitou.

ZÁVĚR

Ústředním tématem této bakalářské práce byli mladí homosexuálové. Hlavním cílem práce bylo pomocí kvalitativního výzkumu zachytit a popsat klíčové životní zkušenosti mladých gayů a leseb tak, jak je reflektují ve vztahu ke své sexuální orientaci. Dalším cílem výzkumného šetření bylo zjistit názory respondentů na institut registrovaného partnerství a na problematiku výchovy a adopce dětí homosexuálními páry.

Teoretická část práce je informačním východiskem pro následující výzkumné šetření. V první části práce je možné nalézt informace o sexuální orientaci, proměně pohledu společnosti na homosexualitu, etiologii homosexuality, možných náznacích budoucí sexuální odlišnosti. Závěrečná pátá kapitola teoretické části seznamuje čtenáře s problematikou coming outu, homofobie, homoparentálních rodin a partnerských vztahů gayů a leseb.

Praktická část se věnovala kvalitativnímu výzkumu. Prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů se sedmi respondenty jsem se snažila naplnit stanovený výzkumný cíl. Stěžejním úsekem této části je devátá kapitola, ve které jsou prezentovány výsledky výzkumu. Pomocí otevřeného kódování jsem definovala několik desítek kódů, které jsem na základě podobnosti zařadila do šesti kategorií.

Z kvalitativní analýzy dat vyplynulo, že respondenti za zásadní aspekty považovali kvalitu rodinného zázemí, neúspěšné pokusy o vztah s opačným pohlavím, první uvědomění homosexuality. Dalším podstatným krokem v životě mladého homosexuála bylo svěření se přátelům, následované coming outem v rodině. Další významnou životní zkušeností byl první vztah se stejným pohlavím.

Za výstup bakalářské práce lze považovat zjištění, že mladí homosexuálové zažili podobné zkušenosti, přesto jejich pocity a reakce byly u každého respondenta jedinečné. Zjištěné výsledky se nikterak nevymykají teoretickým poznatkům z odborné literatury.

Tuto práci jsem věnovala všem mým homosexuálním přátelům, jako výraz mé podpory a pochopení. Také si ji mohou přečíst čtenáři, kteří se chtějí obohatit o nové informace, díky kterým lépe porozumí svým homosexuálním blízkým a přátelům.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ A LITERATURY

- Bass, E., & Kaufman, K. (2003). *Láska je láska: knižka pre lesbickú, gejskú a bisexuálnu mládež a jej spojencov*. Bratislava: Aspekt.
- Braun, R., & Smetáčková, I. (2009). *Homofobie v žákovských kolektivech*. Praha: Úřad vlády České republiky.
- Brzek, A., Křížková, D., & Procházka, I. (2005). *Problematika homosexuálních vztahů IV*. Získáno 17. února 2015 z <http://granosalis.cz/modules.php?name=News&file=print&sid=3983>
- Brzek, A., & Pondělíčková-Mašlová, J. (1992). *Třetí pohlaví?*. Praha: SCIENTIA MEDICA.
- ČTK. (27. ledna 2015). *Registrované partnerství loni uzavřelo 233 párů, meziročně více*. České noviny. Získáno z <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/registrovane-partnerstvi-loni-uzavrelo-233-paru-mezirocne-vice/1173873>
- Disman, M. (2000). *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. Praha: Karolinum.
- Fafejta, M. (2004). *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*. Věrovany: Jan Piszkiwicz.
- Garnets, L., & Kimmel, D. C. (2003). *Psychological perspectives on lesbian, gay, and bisexual experiences*. Získáno 17. února 2015 z <https://books.google.cz/>
- Gay iniciativa v ČR. (nedat). *Historie RP*. Získáno 22. února 2015 z <http://gay.iniciativa.cz/www/index.php?page=clanek&id=10>
- Hendl, J. (2005). *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál.
- Janošová, P. (2000). *Homosexualita v názorech současné společnosti*. Praha: Karolinum.
- Janošová, P. (2008). *Dívčí a chlapecká identita: vývoj a úskalí*. Praha: Grada.
- Johnson, S. M., & O'Connor, E. (2002). *The gay baby boom: the psychology of gay parenthood*. New York: New York University Press.

- Koucká, P. (2006). *Existuje bisexualita?* Získáno 15. února 2015 z <http://www.portal.cz/scripts/detail.php?id=9800>
- Kozubík, J. (31. října 2014). *Rodičovství gayů a leseb, proč to v ČR pořád nejde?*. Získáno z <http://www.portal.cz/scripts/detail.php?id=9800>
- Miovský, M. (2006). *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada.
- Nedbálková, K. (2011). *Matky kuráže: lesbické rodiny v pozdně moderní společnosti*. Praha: Slon. Brno: Masarykova univerzita.
- Novotný, P., Ivičičová, J., Syrůčková, I., & Vondráčková, P. (2014). *Nový občanský zákoník: rodinné právo*. Praha: Grada Publishing.
- Pechová, O. (2009). *Diskriminace na základě sexuální orientace*. E-psychologie. 3(3), 1- 16. Získáno 18. února 2015 z <http://e-psycholog.eu/pdf/pechova.pdf>
- Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. (2015). *Legislativní proces v Poslanecké sněmovně*. Získáno dne 1. března 2015 z http://www.psp.cz/kps/pi/gi/schema_bezne_zakony.pdf
- Prague Pride. (nedat.). *Proč to děláme*. Získáno 18. února 2015 z <http://www.praguepride.cz/cs/o-nas/proc-to-delame.html>
- Procházka, I. (2002). *Coming out: Průvodce obdobím nejistoty, kdy kluci a holky hledají sami sebe*. Brno: STUD Brno. Praha: Gay iniciativa v ČR.
- Procházka, I., & Graupner, H. (1997). *Historie právních postojů k homosexualitě*. Získáno 16. února 2015 z <http://www.ecn.cz/PRIVATE/logos/pravhist.htm>
- Procházka, I., Janík, D., & Hromada, J. (2003). *Společenská diskriminace lesbických žen, gay mužů a bisexuálů v ČR*. ČR: Gay iniciativa.
- PROUD. (nedat.). *Osvojení dítěte partnera v RP získává širokou podporu z různých stran*. Získáno 23. února 2015 z <http://www.proudem.cz/novinky/145-novela-zakona-o-registrovanem-partnerstvi-byla-predložena.html>
- Putna, M. C., a kol. (2011). *Homosexualita v dějinách české kultury*. Praha: Academia.

Ridley, M. (2007). *Červená královna: sexualita a vývoj lidské přirozenosti*. Praha: Portál.

S barvou ven. (nedat.). *Slovník pojmů*. Získáno 15. února 2015 z <https://www.sbarvouven.cz/cs/blog>

Seidl, J., a kol. (2012). *Od žaláře k oltáři: emancipace homosexuality v českých zemích od roku 1867 do současnosti*. Brno: Host.

Schindler, F. (2013). Život homosexuálních mužů za socialismu. In P. Himl, J. Seidl, & F. Schindler (Ed.), *Miluji tvory svého pohlaví: Homosexualita v dějinách a společnosti českých zemí* (s. 271–386). Praha: Argo.

Sokolová, V. (2006). Koncepční pohled na „sexuální menšiny“ aneb vše je jen otázka správné orientace. In H. Hašková, A. Křížková, & M. Linková (Ed.), *Mnohohlasem: Vyjednávání ženských prostorů po roce 1989* (s. 253–266). Praha: Sociologický ústav Akademie věd ČR.

Stejná rodina. (nedat.). *Rodiny a právo*. Získáno 23. února 2015 z <http://stejnarodina.cz/rodiny-a-pravo.html>

STEM/MARK. (nedat.). *Polovina Čechů by homosexuálům povolila adoptovat dítě jejich registrovaného partnera*. Získáno 23. února 2015 z <http://www.stemmark.cz/polovina-cechu-by-homosexualum-povolila-adoptovat-dite-jejich-registrovaneho-partnera/>

Svoboda, M. (Ed.), Humpolíček, P., & Šnorek, V. (2013). *Psychodiagnostika dospělých*. Praha: Portál.

Švaříček, R., & Šed'ová, K., a kol. (2007). *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál.

Uzel, R. (1992). *Sex – odhalené tabu*. Praha: GRAFOPRINT.

Vatulíková, A. (2011). Obraz ženy, lesby a jiné barbíny. Identita, specifická zkušenost a pohled v čase ve vizuální kultuře. In L. Zikmund-Lender (Ed.), *Texty o (queer) reprezentaci, kultuře, vizualitě* (s. 16–24). Praha: Charlie: Interaktiv.cz

Weiss, P., a kol. (2010). *Sexuologie*. Praha: Grada.

Wintr, J. (2013). Homosexualita jako téma v české právní vědě 1989–2009. In P. Himl, J., Seidl, & F. Schindler (Ed.), *Miluji tvory svého pohlaví: Homosexualita v dějinách a společnosti českých zemí* (s. 453–478). Praha: Argo.

Zákony pro lidi. (2006). *Předpis č.115/2006 Sb. Zákon o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů*. Získáno 1. března 2015 z <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-115>

Zvěřina, J. (2003). *Sexuologie nejen pro lékaře*. Brno: CERM.

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Přehled respondentů	41
Tabulka 2: Seznam kategorií	42
Tabulka 3: Kódy přiřazené ke kategorii 1	43
Tabulka 4: Kódy přiřazené ke kategorii 2	47
Tabulka 5: Kódy přiřazené ke kategorii 3	50
Tabulka 6: Kódy přiřazené ke kategorii 4	54
Tabulka 7: Kódy přiřazené ke kategorii 5	56
Tabulka 8: Kódy přiřazené ke kategorii 6	60

PŘÍLOHY

Příloha č. 1.: Předpis č. 115/2006 Sb. Zákon o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů

Příloha č. 2.: Schéma legislativního procesu v ČR

Příloha č. 3.: Ukázka Testu čáry života (Pavla, 25 let)

Příloha č. 4.: Přepis rozhovoru I. (Filip, 19 let)

Příloha č. 5.: Přepis rozhovoru II. (Lenka, 21 let)

Příloha č. 6.: Přepis rozhovoru III. (Aleš, 22 let)

Příloha č. 7.: Přepis rozhovoru IV. (Pavla, 25 let)

Příloha č. 1.: Předpis č. 115/2006 Sb.

Zákon o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů

Zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-115>

Zkráceno – pro účely bakalářské práce přikládám pouze ČÁST PRVNÍ

Předpis č. 115/2006 Sb.

Zákon o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů

Ze dne 26. 01. 2006

Částka 38/2006

Platnost od 3. 04. 2006

Účinnost od 1. 07. 2006

ZÁKON

ze dne 26. ledna 2006

o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ

HLAVA I

OBECNÉ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Registrované partnerství je trvalé společenství dvou osob stejného pohlaví vzniklé způsobem stanoveným tímto zákonem (dále jen "partnerství").

(2) Partnerem se v tomto zákoně rozumí osoba, která uzavřela partnerství.

HLAVA II

VZNIK PARTNERSTVÍ

§ 2

(1) Partnerství vzniká projevem vůle dvou osob stejného pohlaví činěným formou souhlasného svobodného a úplného prohlášení těchto osob o tom, že spolu vstupují do partnerství (dále jen "prohlášení").

(2) Osoby vstupující do partnerství činí prohlášení osobně před matričním úřadem.

§ 3

(1) Prohlášení se činí před matrikářem na základě otázky, položené osobám vstupujícím do partnerství, zda chtějí spolu vstoupit do partnerství.

(2) Dříve, než učiní prohlášení, osoby vstupující do partnerství výslovně uvedou, že jim nejsou známy okolnosti vylučující vstup do partnerství.

§ 4

(1) Do partnerství může vstoupit každý, komu to zákon nezakazuje.

(2) Podmínkou vstupu do partnerství je, aby alespoň jedna z osob vstupujících do partnerství byla státním občanem České republiky (dále jen "občan").

(3) Do partnerství nemohou vstoupit osoby navzájem příbuzné v linii přímé a sourozenci.

(4) Do partnerství nemůže vstoupit osoba, která

- a) nedosáhla věku 18 let,
- b) má omezenou svéprávnost v této oblasti, nebo
- c) již dříve uzavřela manželství nebo která již dříve vstoupila do partnerství anebo do obdobného svazku osob stejného pohlaví v zahraničí, a její manželství nebo partnerství anebo obdobný svazek trvá.

HLAVA III

NEEXISTENCE A NEPLATNOST PARTNERSTVÍ

§ 5

Partnerství nevznikne, jestliže prohlášení trpělo podstatnou vadou, spočívající zejména v nedostatku svobodného a úplného projevu vůle, nebo pokud bylo prohlášení učiněno v omylu týkajícím se právního úkonu vzniku partnerství. Partnerství nevznikne ani tehdy, jestliže ani jedna z osob, které prohlášení učinily, nebyla v té době občanem nebo pokud bylo partnerství uzavřeno na základě nepravdivých údajů, které některá z osob vstupujících do partnerství úmyslně uvedla v dokladech požadovaných k prohlášení.

§ 6

(1) Vzniklo-li partnerství přes to, že vstupu do partnerství bránil zákonný zákaz, soud prohlásí partnerství za neplatné.

(2) O partnerství, které bylo prohlášeno za neplatné, se má za to, že nevzniklo.

§ 7

(1) Návrh, aby soud prohlásil, že partnerství nevzniklo nebo že je neplatné, může podat ten, kdo na věci prokáže právní zájem.

(2) To, že partnerství nevzniklo nebo že je neplatné, rozhodne soud i bez návrhu.

HLAVA IV

POVINNOSTI A PRÁVA PARTNERŮ

§ 8

(1) Partneri mají v partnerství stejné povinnosti a stejná práva.

(2) O záležitostech partnerského soužití rozhodují oba partneři společně; nedohodnou-li se v podstatných věcech, rozhodne na návrh některého z nich soud.

§ 9

(1) Partner je oprávněn zastupovat druhého partnera v jeho běžných záležitostech, zejména přijímat za něho běžná plnění, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(2) Jednání jednoho z partnerů při obstarávání běžných záležitostí partnerství zavazuje oba partnery společně a nerozdílně; to platí pro závazky vzniklé v době trvání partnerství, i v případě, že partnerství následně bylo prohlášeno za neplatné nebo zaniklo.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 neplatí, jestliže jiné osobě bylo známo, že druhý partner účinky vyplývající z těchto odstavců proti ní výslovně vyloučil.

§ 10

Vyživovací povinnost mezi partnery

(1) Partneri mají vzájemnou vyživovací povinnost.

(2) Neplní-li jeden z partnerů tuto povinnost, určí soud na návrh některého z nich její rozsah, přičemž přihlédne k péči o společnou domácnost. Rozsah vyživovací povinnosti se stanoví tak, aby hmotná a kulturní úroveň obou partnerů byla zásadně stejná.

(3) Vyživovací povinnost mezi partnery předchází vyživovací povinnosti dětí.

§ 11

Vyživovací povinnost po zrušení partnerského soužití

(1) Pokud bylo partnerské soužití zrušeno, může bývalý partner, který není schopen se sám žít, žádat od bývalého partnera, aby mu přispíval na přiměřenou výživu podle svých schopností, možností a majetkových poměrů. Nedohodnou-li se, rozhodne soud o výživném na návrh některého z nich.

(2) Bývalému partnerovi, který se na trvalém rozvratu společného vztahu nepodílel a jemuž byla zrušením partnerského vztahu způsobena závažná újma, může soud přiznat proti druhému bývalému partnerovi až na dobu tří let od zrušení partnerského soužití výživné ve stejném rozsahu, v jakém by vznikla vyživovací povinnost v případě, že partnerské soužití by nebylo zrušeno.

(3) Vyživovací povinnost mezi bývalými partnery předchází vyživovací povinnosti dětí vůči rodičům.

- (4) Právo na výživné mezi bývalými partnery zaniká dnem
- a) smrti povinného partnera nebo jeho prohlášením za mrtvého, anebo
 - b) kdy oprávněný bývalý partner uzavře manželství nebo nové partnerské soužití.
- (5) Právo na výživné zanikne též dnem vyplacení jednorázové částky na základě písemné smlouvy mezi bývalými partnery.

§ 12

Společné ustanovení pro určení a splatnost výživného mezi partnery nebo bývalými partnery

- (1) Při určení výživného přihlídnou soud k odůvodněným potřebám oprávněného, jakož i k schopnostem, možnostem a majetkovým poměrům povinného. Při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného zkoumá soud, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika.
- (2) Výživné nelze přiznat, jestliže by bylo v rozporu s dobrými mravy.
- (3) Výživné se poskytuje v pravidelných opětvujících se částkách.
- (4) Proti pohledávkám na výživné je započtení vzájemných pohledávek přípustné jen dohodou.
- (5) Právo na výživné se nepromlčuje; lze je však přiznat výhradně ode dne zahájení soudního řízení. Práva na jednotlivá opětvující se plnění se však promlčují. O změně nebo zrušení rozhodnutí o výživném soud rozhodne pouze na návrh.

§ 13

- (1) Existence partnerství není překážkou výkonu rodičovské zodpovědnosti partnera vůči jeho dítěti ani překážkou svěřeni jeho dítěte do jeho výchovy. Partner, který je rodičem, je povinen zajistit vývoj dítěte a důsledně chránit jeho zájmy při použití přiměřených výchovných prostředků, tak aby nebyla dotčena důstojnost dítěte a ohroženo jeho zdraví a tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj.
- (2) Trvajícím partnerství brání tomu, aby se některý z partnerů stal osvojitelem dítěte.
- (3) Pokud jeden z partnerů pečuje o dítě a oba partneři žijí ve společné domácnosti, podílí se na výchově dítěte i druhý partner; povinnosti týkající se ochrany vývoje a výchovy dítěte se vztahují i na tohoto partnera.

HLAVA V

ZÁNIK PARTNERSTVÍ

§ 14

Partnerství zaniká

- a) smrtí jednoho z partnerů nebo prohlášením jednoho partnera za mrtvého,
- b) zrušením rozhodnutím soudu.

§ 15

- (1) Partnerství zaniká dnem smrti partnera. Byl-li partner prohlášen za mrtvého, zaniká partnerství dnem, kdy rozhodnutí o prohlášení za mrtvého nabylo právní moci.
- (2) Jestliže bylo prohlášení za mrtvého zrušeno, protože se zjistilo, že ten, kdo byl prohlášen za mrtvého, žije, má se za to, že jeho partnerství nepřetržitě trvalo; pokud ale jeho partner mezitím uzavřel nové partnerství nebo manželství, dřívější partnerství se neobnoví.

§ 16

Soud rozhodne o zrušení partnerství na návrh jednoho z partnerů, prokáže-li žalobce, že partnerský vztah již fakticky netrvá.

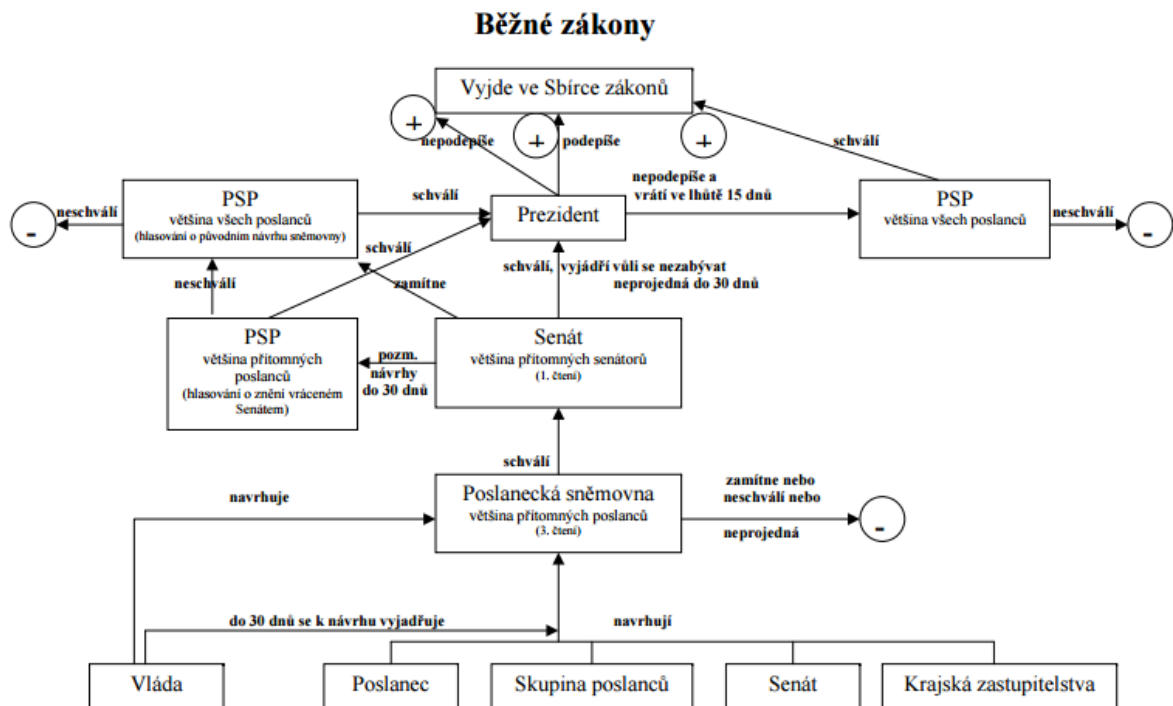
§ 17

Jestliže se k návrhu na zrušení partnerství druhý partner připojí, soud nezkontroluje, zda partnerský vztah již fakticky netrvá, a rozhodne o zrušení partnerství.

Příloha č. 2.: Schéma legislativního procesu v České republice

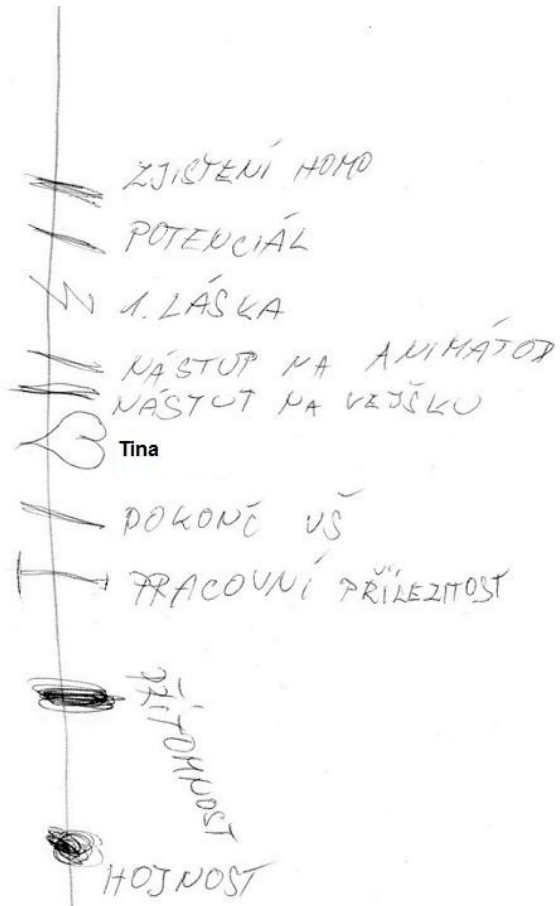
Zdroj: http://www.psp.cz/kps/pi/gi/schema_bezne_zakony.pdf

Tímto složitým procesem musel projít návrh o registrovaném partnerství, aby byl v roce 2006 schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky.



Příloha č. 3.: Ukázka Testu čáry života (Pavla, 25 let)

Z etických důvodů jsem jméno partnerky změnila za fiktivní.



Příloha č. 4.: Přepis rozhovoru I. (Filip, 19 let)

20. 11. 2014, 79 minut

Ted' Tě poprosím, aby si mi začal vyprávět svůj životní příběh úplně od začátku i se všemi detaily, co Tě napadnou.

Tak dobře. Takže co se týče homosexuality, tak jsem na to přišel mezi devátým a desátým rokem, že mě ta věc začala trápit svým způsobem. Že jsem vůbec nevěděl, co se to děje a přišlo mi to hrozně divný, furt jsem nad tím přemýšlel a to se se mnou táhlo asi do dvanácti. Ale říkal jsem si, že to je přechodný období a myslel jsem si, že se to změní. Ono se to nezměnilo. Když jsem došel do puberty, tak v patnácti jsem si to uvědomil, že s tím nic neudělám, protože jsem to pár let předtím zkoušel, zkoušel jsem si najít holku, ale to tak nefunguje, nešlo to. No a v patnácti jsem začal přemýšlet, jestli jsem úplně homosexuál, nebo jestli budu jenom bi. Takže jsem si asi dva roky myslel, že bych mohl být bisexuál, že bych to zvládl nějak skrz zuby, ale nešlo to. Fakt jsem nevěděl, jak dál pokračovat. A pak přišlo období, kdy mě to začalo strašně trápit, protože jsem začal pozorovat, jaký názory lidi mají na homosexuály, když už se ta otázka někde objevila. A strašně jsem se bál to přiznat, takže jsem to v šestnácti řekl své nejlepší kamarádce, která mi teda nevěřila, asi tři dny na mě nepromluvila. Já jsem si říkal v té době, že to je na nic, jestli to takhle přijme každé, tak že nevím, co budu dělat. Ale po třech dnech za mnou přišla, omluvila se mi, že na mě nemluvila, že si to potřebovala nechat projít hlavou a že mě má furt stejně ráda, že se na tom nic nemění. A že tady bude pro mě, pomáhala mi s tím celou dobu, než jsem to přiznal dalším kamarádům. Protože jsem to řekl až v sedmnácti asi dalším třem lidem, s kterými jsem chodil tenkrát do školy. A ty to přijali hnedka, navíc mi řekli, že si to o mně mysleli, protože jsem chodil do třídy, kde jsme byli dva kluci, jeden homosexuál a jeden šprt a dvacet osm holek. Takže já jsem se bavil jenom s holkama a celý život jsem měl většinou jenom kamarádky. Takhle s klukama jsem nechodil ven, nejezdil jsem na kole a nechodil jsem chytat ryby. Takže ona většina lidí to o mně tušila, ale spíš čekala, než se přiznám. No a v sedmnácti, když to věděli asi tři nebo čtyři lidi, tak jsem to přestal úplně řešit, začal jsem si hledat přítele a takový věci. A potom přišel takovej zlom před maturitou, kdy jsem tenkrát nějak s mámou byl na brigádě, poslouchal jsem jednu písničku a zase jsem přemýšlel nad tím, kdy jí to řeknu, jak jí to řeknu a jak se jednou budu v životě mít. A myslím si, že mě k tomu hodně dokopala ta písnička, tak jsem vzal telefon a zavolał jsem té kamarádce, který jsem to řekl jako první a říkám- „Já už to nevydržím, já to musím říct někomu z rodiny.“ Tak jsme se o tom chvíli bavili a ona říká- „Hele je to na Tobě, ale já si myslím, že už je Ti osmnáct a že bys to měl vyklopit.“ A já jsem nevěděl, komu to mám říct, protože já mám úplně super rodinu, až na tátu teda, kterej to neví, ale k tomu se dostanu. A mám staršího brácha a starší sestru, mám s nima úplně úžasnej vztah a mám výbornou mámu. A říkal jsem si, že jestli to někdo má vědět jako první z rodiny, tak že to bude určitě máma, protože to je člověk, kterej je mi nejbliž celý život. Měli jsme vždycky výbornej vztah, tak ještě ten večer když jsme přijeli z té brigády, tak jsem jí řekl, že s ní potřebuju nutně mluvit. Šli jsme do sklepa, zapálili jsme si, já jsem uvařil kafe a už jsem začal bejt takovej, že jsem nevěděl, jestli to fakt řeknu, nebo jí to neřeknu. No a když teda asi po půl hodině už viděla, že se něco stalo a padaly takový otázky, jestli jsem si našel holku a udělal jí dítě, nebo jestli mě vyhodili ze školy, nebo jestli jsem nemocnej, nebo co se děje. Tak po půl hodině, když z ní vypadlo, jestli jsem nebyl na kluky. A já jsem jí řekl, že jo, tak máma dostala psychickéj záchvat, zhroutil se, což já jsem vůbec nečekal, brečela asi dvě hodiny v kuse, vůbec nedokázala mluvit, úplně se začala kácat. Takže asi dva dny jsem nebyl vůbec doma, protože já jsem fakt takovouhle reakci nečekal, že to bude brát takhle a měla i takový, jak z toho byla hodně špatná, takový otázky typu- Jestli mi to přijde normální, vyspat se se stejným pohlavím a takhle. Takže mě mrzelo, že mně tohle řekla, ale pozdějš se mi za to omluvila a trvalo asi týden, než se vůbec dokázala se mnou normálně bavit. Furt se na mě dívala, pozorovala mě, co je na mně jinýho. No a po tom týdnu přijel brácha, protože ten bydlí dál a už mi volal asi po těch třech dnech, co to máma věděla a říká- „Hele, já jsem mluvil s mámou a ptal jsem se jí, co se stalo, protože jsem to slyšel na hlase. A myslel jsem si, že je to kvůli otci, ale máma říkala, že ne a když jsem se zeptal na tebe, tak mi neodpověděla a brečela. Tak co se stalo?“ A zase padaly otázky, jestli mě vyhodili ze školy a tak. Já říkám- „Hele, brácho, já to takhle řešit nechcu, ale až přijedeš, tak bych s Tebou rád mluvil.“ Tak o víkendu, když přijel brácha se svou dcerou malou, tak na mámu to zase padlo, protože jí běží v hlavě, že nebudu mít nikdy rodinu. Přitom já děti úplně zbožňuju, protože jak mám starší sourozence, tak jsem dětma obklopenej. Takže to zase nezvládla a brečela a to už nevydržel brácha a přišel za mnou a říká- „Hele, buď mi to řekneš, máme spolu výbornej vztah, nebo si to

nech pro sebe, ale já se tady na mámu takhle dívat nebudu.“ Tak jsme seděli a to jsem se teda rozbřečel i já, protože já jsem myslel, že mu to řeknu takhle na rovinu hezky a nedokázal jsem to. Nemohl jsem to ze sebe dostat. A asi po dvaceti minutách jsem mu to teda řekl, tak ten mi neuvěřil brácha. Ten mi řekl, že to není možný a že jeho brácha bejt teplej nemůže. Každopádně to přijal úplně výborně, teď už je to rok skoro co jsem se mu přiznal a brácha na to, jak ze začátku to vypadalo strašně, že jsem myslel, že se mnou už nikdy mluvit nebude, tak se to strašně změnilo. A podle mě pochopil, že na tom není nic špatnýho a že když už to nastalo, že se s tím nedá nic dělat. Že jediný, co může dělat, je mě podporovat v tom. Takže takhle se to dozvěděl můj brácha. A my jsme se domluvili, že to nikdy neřekneme mému tátovi. Protože za prvý je silně homofobní, za druhý já mám starší rodiče, takže už vůbec tohle nechápu a za třetí si myslím, že by byl schopnej věci, která by se asi nikomu nelíbila, jakože by mě třeba vyhodil z domu. Něco takovýho. On by tohle vážně nepřežil. No a ségře tý jsem to neřekl já, tý to zavolał brácha, když ještě byl v tom období, kdy z toho byl špatnej. Tak jsem byl ve škole ten den, myslel jsem si, že ségra to neví a že až jí potkám, protože taky nebydlí ve stejným baráku, tak že jí to řeknu. Ale přišla mi SMSka do školy od mýho švagra, ktorej mimochodem je... Nemůžu říct na holky, aby to nevyznělo, že má kupu ženských, ale když byl mladej, tak byl to takovej ten pravej holkař. Takže jsem si myslel, že ten se to nikdy nebude moct dozvědět, že by to byl konec a přišla mi od něj SMSka, že už to ví, že jsou to karty života a že si to nikdo nevybírám, že je to úplně přirozený a normální a že mě má strašně moc rád a že mě v tom bude jenom podporovat a jestli nechcu odejít ze školy a přijet za nima na celý den, že by si rád o tom se mnou promluvil. To mi napsal můj švagr, což jsem vůbec nečekal a strašně mě to překvapilo. A tu SMSku mám schovanou do teďka. Tak já jsem teda nasedl na autobus, ségra mě vyzvedla, šli jsme spolu do kavárny, pokecali jsme si o tom. Akorát řekla, že jediný, co jí mrzí, že jsem nepřišel už v patnácti, kdy jsem to na sobě už začal poznávat, že by mně s tím strašně ráda pomohla a v tu dobu byla ségra jediná, která to vzala ze dne na den a dokázala se se mnou o tom bavit a neměla žádněj takovej ten stav, že by nad tím musela přemejšlet nebo že by jí to vrtalo hlavou. Prostě to pro ní byla normální věc, furt jsem byl pro ní brácha, jak kdyby se nic nezměnilo. Akorát se mě zeptala na pár věcí takovejch osobních, dala mi rady, ať si dávám bacha na nemoci. Taková prevence menší, protože to mi máma... No ségra. Tak že já jsem pak u ségry chvíli bydlel, abych dal všem ostatním čas a pak se to začalo přemotávat, že jsem za mámou normálně přišel a máma mi říkala, že to chápe, že s tím není smířená, ale že to neznamená, že mě nemá ráda, že mě právě naopak miluje a že jí musím dát trochu víc času, než tohle všechno pochopí. Každopádně asi po půl roce to přestala úplně řešit a teďka je s tím úplně smířená, řekl jsem jí o všech přítelích, o všech zážitcích co se týče tady toho a o všem, co jsem měl do těch osmnácti v hlavě. Taky ještě teda jestli se můžu vrátit zpětně tak přišlo období, kdy si to začala vyčítat sama sobě. A začala s tím, že mi zkazila život, že nikdy nebudu mít děti, že lidi na mě budou hnusní a takhle. Což já si nemyslím, protože mně to přijde přirozený, normální a já se za to nestydím. Mně na tom nepřijde nic špatnýho. Ale to už jí taky přešlo a teďka to bere tak, jak to je. Ví o Alešovi², ví, že s ním bydlím a bere to v pohodě. Dokonce mi řekla, že chce Aleše poznat, jestli to myslíme vážně a brácha ten to vzal taky už úplně v pohodě, super to bere teďka, dokonce mi volá a ptá se mě, co s Alešem, nebo jak se mám a co se týče homosexuality, tak už se se mnou o tom dokáže bavit. A teďka dokonce i přijedou, protože chtěou Aleše poznat, akorát je tam teda jeden problém, ten táta, protože ten se to zkrátka dozvědět nesmí. Takže asi to by byly tak ve zkratce moje zážitky, co se týkaly homosexuality.

To je parádně řečený. Ty jsi povídal úplně sám a dlouho.

Já jsem nad tím právě hodně přemejšlel, když jsme se spolu domluvili, že bysme udělali ten rozhovor. Takže jsem to tak nějak v hlavě měl už předem připravený, co bych ti řekl, co je podstatný a co není, tak doufám, že jsem to nějak nepřetáhl. (úsměv) Takže tak nějak ve zkratce.

Ještě si musíme shrnout základní údaje o Tobě.

Je mi devatenáct let. Pocházím z vesnice, má asi sto osmdesát lidí. Takže co se týče toho, chápeš, jaký názory tam asi lidi mají na homosexuály. My máme doted' takovou menší farmu.

Jste věřící?

Ne. My jsme spíš nemůžu říct přímo proti tomu, ale na to si u nás nikdo nehraje a vůbec nikdo se tady k těm věcem nepřibližuje a nemluvíme o nich.

² Současný přítel Filipa

Co rád děláš ve svém volném čase?

Ve volném čase já jsem asi nejradši s lidma, protože já strašně nerad trávím čas sám. Rád čtu. Ale to je asi tak jediný, nikdy mi nebavilo sedět u počítače a hrát hry, nebo něco takovýho, protože já za první rád mluvím, takže mně to s tima lidma vyhovuje. Takže já pokud mám volnej čas, tak se snažím, aby volnej nebyl, abych měl nějaký plán vždycky.

Kde pracovali Tví rodiče?

Můj otec byl třicet let nádražák, potom ho vyhodili kvůli věku. Teďka dělá pomocný síly na obci, takže hrabe trávu, upravuje tu obec s dalšíma lidma. Moje máma je vyučená švadlena, pracovala dvacet let v kravíně a teďka dělá deset let ve fabrice, kde vyrábí nějaký součástky do aut a takový věci. Takže sedí u pásu, jako normální dělník.

Víš, jak dlouho jsou spolu?

Tak mámě je padesát osm, otcovi padesát devět a jsou spolu od osmnácti. Takže přes čtyřicet let.

Do kolika let si vyrůstal se sourozenci, než se odstěhovali jinam?

S bráchem jelikož byl na vejšce, tak do čtrnácti a ségra se odstěhovala, když mi bylo jedenáct.

Ted' projdeme základní školu. Když jsi zmínil, že už v devíti letech jsi tušil jistou odlišnost, jaký jsi měl v tu dobu vztahy se spolužáky?

Když nad tím teďka přemýšlím, tak já jsem to většinou v tý škole snad ani neřešil. Že bych přemejšlel nad tím, jestli jsem, nebo nejsem. Já jsem nad tím přemejšlel doma, ale mezi tima vrstevníkama jsem se jim snažil nějakým způsobem vyrovnat. A já teda musím zaklepat, že já jsem měl na základce výborný vztahy a mám s těma děckama výborný vztahy doteďka. Že jsem tam nenarazil snad na nikoho, s kým bych si nesedl. Ale stalo se mi občas, že z vyšších ročníků řekli, že ten bude určitě teplej. Protože jsem chodil čtyři roky zpívat do sboru, samozřejmě jedinej kluk, takže pár lidí si to asi už myslelo na základce, ale to byly takový ty děcka v devátý třídě, čtrnáct, patnáct, co řekly o klukovi, kterému bylo tenkrát dvanáct, třináct, že je to asi teplouš. Tenkrát když jsem to třeba slyšel, tak tenkrát mi to mrzelo, nebo jsem se spíš bál, co mám dělat nebo to. Ale teď už nad tím jenom tak mávnu. Na základku vzpomínám moc rád.

A jak ses tam celkově cítil?

Já jsem se tam fakt cítil strašně dobře, protože jsem byl od první do pátý třídy s určitou partou lidí a potom jsme přecházeli na jinou školu, ale všichni společně do vyššího ročníku. Protože u nás na vesnici byl jenom první stupeň, takže jsme spolu šli do X. A tam jsme narazili na úplně další super partu a byli jsme tam na druhým stupni výbornej kolektiv. Dokonce asi pět lidí se mnou šlo ještě na střední, takže já jsem pokračoval úplně od první třídy až do čtvrtáku skoro se stejnejma lidma.

Jak ses učil na základce?

Já jsem měl dobrý známky na základce. Já jsem tady na to byl pečlivej. Na základce dobrý. Jestli můžu pokračovat o tom zlomu... Tak v patnácti už jsem to nějak věděl, tak samozřejmě jsem se to snažil skrývat. Což jestli můžu dodat, tak já si myslím, že homosexuálové jsou v tomhle jiný než normální heterosexuálové, protože mají víc vrstev, protože mají tu tendenci v určitým období před těma lidma se přetvařovat, skrývat a že tohle zvládají mnohem líp jak normální heterosexuál. Protože je to podle mě hodně velká a zásadní věc ta homosexualita. A někdo s tím těžko bojuje, takže podle mě homosexuálové se umí výborně přetvařovat. A podle toho se podle mě určitě odvíjí i vztahy mezi homosexuálama, který podle mě jsou úplně jiný než mezi heterosexuálama. Ale to jsem odbočil. Každopádně v těch patnácti jsem začal mít období, já tomu říkám punkový období, kdy jsem asi nebyl moc slušnej a hodnej kluk a svým způsobem se to odvíjelo i od toho, že jsem věděl, že jsem gay.

Co jsi dělal v tu dobu?

Bordel. Jestli to tak můžu říct. Asi rok. A to nebylo příjemný období pro nikoho tenkrát.

A na střední pokračovalo jak?

V prváku jsem měl, jak jsem řekl, období toho punku, kdy jsem se snažil strašně přetvařovat. V šestnácti to už navazovalo, jak jsem říkal, jsem to řekl tý kamarádce, protože jsem věděl, že takhle to nepůjde celý život. Kdy jsem se začal vracet do normálu. Takže prvák na střední špatnej, hodně špatnej, dvojka z chování, měl jsem navrhuto, že mě vyhodí, takový různý problémy jsem tam měl. Znamky se od toho samozřejmě odvíjely, čtyřka byla ještě výborná, když to nebyla pětka, tak jsem byl živěj. A v druháku jsem se začal vzpomínávat a stahoval jsem se zase na ten základ.

Co to bylo přesněji za střední školu?

Já jsem studoval střední odbornou školu, veřejnosprávní činnost.

Byl jsi na internátě?

Ne, to bylo pořád v X. Já bydlím odtud čtyři kilometry, takže jsem dojížděl.

Jak to probíhalo na střední škole se spolužákama?

Já jsem měl dycky takovej kruh lidí, my jsme se jako třída potom hodně rozdělili a měl jsem okolo sebe čtyři holčiny, s kterýma jsem v kontaktu doteď. Já jsem se za celou dobu samozřejmě bavil i s ostatníma, ale ty čtyři holky tam pro mě byly ten základ a s těma jsem celou dobu tam tak přežíval. Špatný vztahy bych nemohl říct, že bych tam měl. Ale byli tam pro mě ty čtyři zásadní lidi, s kterýma jsem byl každéj den a celej den.

S diskriminací a šikanou ses nikdy nesetkal?

Z mé strany jo. V tom prváku. Že já jsem měl dvojku z chování za šikanu.

Jak se na střední dozvěděli, že jsi homosexuál?

Já jsem to řekl tý první kamarádce v těch šestnácti. A pak jsem to řekl dalším třem lidem, těm dalším třem kamarádkám. Až v těch šestnácti jsem to řekl prvnímu člověku. Takže na základce to ještě nikdo nevěděl.

Rozkřiklo se to potom?

Věděli to ty čtyři lidi v těch sedmnácti. Já nevím, jestli to ty lidi ze střední ví, fakt nevím doteďka. Jakože by to věděla úplně celá třída, to ne. Věděli to ty čtyři a jestli se to někdo dozvěděl... Ale víš co, oni si to už o mně mysleli, protože jako každéj středoškolák jsme chodili do hospody. A když se připiju, tak to jde poznat víc, než když jsem normálně střízlivej a celkově i moje vyjadřování ve škole bylo takový, že já jsem se nikdy nebál říct svůj názor, takže tam si to dost lidí myslelo, ale že bych jim to řekl já, tak to věděli jenom čtyři lidi. Čtyři holčiny no.

Jakým způsobem ses tenkrát svěřil těm čtyřem kamarádkám?

Svoji první kamarádce jsem se svěřil u piva v hospodě a plánoval jsem to dopředu. Ta mi poradila, ať to časem řeknu druhé kamarádce, že ta to určitě pochopí. Tak jsem jí to jednoho dne před školou řekl a vzala to dobře. Pak to netrvalo dlouho a svěřil jsem se zbylým dvěma kamarádkám, kterým jsem to řekl naráz.

Promluvil bys o vztazích s opačným pohlavím?

Se ženami? Po pravdě já jsem měl tři holky, s kterejma jsem měl i pohlavní styk. Ty jsem měl od patnácti do šestnácti. Jestli se tomu vůbec pohlavní styk dá říct, protože jsem nebyl moc schopnej, jestli to takhle můžu vyjádřit. Zkoušel jsem to, ale nešlo to. Měl jsem tři přítelkyně, se všema jsem se snažil vyspat a ani s jednou to nevyšlo. A teďka potom, co jsem se vyspal poprvý s klukem, tak už bych do toho nešel s holkou.

Takže všechny pokusy o sex s holkou skončily neúspěšně?

Z části. Tak různě víš co. Něco zkusíš. Ale přímo kompletně jako úplně dokonce pohlavní styk mi nešel.

Řekni mi ještě něco o těch holkách...

V patnácti jsem začal chodit na zábavy, tam jsem sbalil, jestli to tak můžu říct, svou první nehoráznou lásku. Já jsem tu holku normálně miloval, já jsem věděl, že jsem homosexuál, ale to bylo spíš jako když si najdeš dobrýho kamaráda a můžeš říct, že toho kamaráda miluješ. Ale nešlo tam o nic víc, než to, že jsem se snažil bejt normální a potom, co jsme se spolu snažili vyspat, jsem si řekl, že to asi nebude mít cenu. Asi za dva měsíce jsem si našel novou holku, že to zkusím znova, protože jsem si říkal, že bude přirozenější, když domů někoho třeba přivedu nebo když mě lidi uvidí s holkou na ulici. S tou jsem se taky pokusil později o pohlavní styk a tam to už bylo lepší, ale furt to nebylo tak, jak by to mělo vypadat. Pak jsme se rozešli samozřejmě a hnedka na to asi do čtrnácti dnů jsem si našel svojí poslední lásku, s kterou jsem byl hrozně dlouho a ta na sex nechvátala, což mně hrozně vyhovovalo. Ona u nás spávala, ale ten sex po mně nevyžadovala. Mimochodem jsem zjistil, že mě podvádí, možná proto ten sex po mně nevyžadovala a když teda přišlo na ten sex, tak jsme se hned druhéj den rozešli, protože jsem si řekl, že už to nemám zapotřebí tohle zkoušet.

Myslíš, že to těm holkám nedošlo, proč to tak je?

Neví to ani jedna doteďka. A jsem si tím stoprocentně jistej, protože já jsem většinou šel do toho pohlavního styku, když jsem pil alkohol a potom jsem to sváděl, že ten výkon nebyl nic moc na ten alkohol. Takže já jsem to měl takhle pojištěný, protože jsem nevěděl dopředu, jestli to vyjde, tak jsem si to dycky takhle pojistil.

Jaká byla motivace najít si holky?

Kvůli okolí. Aby viděli, že mám holku- první důvod. Aby mě ostatní lidi viděli s holkama, jak se vodíme za ruce že jo. Druhej- protože jsem nechtěl, aby se to dozvěděli určití lidi, že jsem homosexuál. Tenkrát jsem z toho měl ještě strach. A třetí byl, že jsem to chtěl zkusit a myslel jsem si, že když s tou holkou budu spát, že to půjde a nakonec ze mě bude heterosexuál. Takže tak.

Co v Tobě vyvolávaly za pocit sexuální zkušenosti s holkama?

Nic. Mě to vždycky tak šíleně, ale šíleně popravdě nebavilo. A nechtělo se mi do toho, fakt jsem se přemlouval, a proto to dycky dopadlo asi tak, jak to dopadlo.

Co se týče vztahů s přáteli, stalo se Ti, že by se někdo k Tobě kvůli orientaci odvrátil zády?

Ne na delší dobu. Vždycky to byly tak dva tři dny, že ty lidi si potřebovali asi popřemejšlet, vzít to. A pak se mi vždycky všichni ozvali a normálně si se mnou o tom promluvili. Že by byl vyloženě někdo, kdo by řekl- „Fuj, s Tebou se bavit nebudu. Nebo nechci Tě už nikdy vidět.“ To se mi nestalo. Akorát mám teda nejlepšího kamaráda, s kterým jsem fakt vyrůstal odmala a ten teda není moc rád, že jsem na kluky, homosexualitu nemá svým způsobem rád, protože byl vychovanej v rodině, která tady ty věci strašně odsuzuje, proto se to taky asi dozvěděl až před čtrnácti dny, když jsem přijel naposledy domů, tak říkám- „Hele, kámo, já ti už musím něco říct. Já už to neudržím, protože mně jde o to, že jsi můj nejlepší kamarád a jako jedinej to nevíš, že jsem gay.“ Tak ten se mnou právě nemluvil asi čtyři dny, nebo nemluvil, spíš se mi neozýval. Pak se mi sám ozval a řekl, že to chápe, ale že bude radši, když budu s holkama. A dál jsme se o tom nebavili.

Když porovnáš vztahy v rodině před coming outem a po něm, postřehl jsi nějakou změnu?

Rozhodně si myslím, že bylo období, kdy jsem myslel, že ty vztahy nebudou dobrý, ale po pravdě nás to k sobě spíš spojilo. Nebo možná se víc snaží.

Máš bližší vztah s mámou nebo tátou?

S mámou stoprocentně.

S tátou si vyloženě nerozumíš?

Ne. Ani jsme s ním neměli dobrý dětství. (pauza) Takhle. Já ho mám rád, je to můj otec, ale on se totiž umí chovat tak, že je to nejlepší otec na světě, ale třeba dvě hodiny. A potom pro mě jako otec skončí. Můj otec je zaprvý strašně arogantní, egoistickej a můžu to říct? Pije hodně. On je super, když je střízlivej, když spolu někam jedeme na houby, tak to my si pokecáme, výborně si rozumíme po telefonu. Ale jak on se napije, tak my spolu nemůžeme vyjít. Protože já jsem zase ten typ člověka, že narovinu řeknu, co si myslím a to on nezvládá, protože on má svojí zásadní pravdu, on když řekne, že ta barva je modrá, tak musí bejt modrá, i kdyby nebyla. A já takovej nejsem, že bych mu přiskakoval, což právě dělá můj brácha se ségrou, že kvůli tomu, aby byl klid, tak se snaží souhlasit. Ale tohle já nedělám, protože mi to přijde zbytečný, je to sice můj otec, ale každej máme právo na to říct nějaký svůj názor a já se od něj nenechám omezovat, protože já jsem si s ním nic moc neužil, takže mi to ani nenutí.

Kdy jsi prvně slyšel o homosexualitě a začal si ji spojovat se svým životem?

Tak to je otázka. Tak poprvý jsem o homosexualitě slyšel asi v první nebo druhý třídě, když se začalo říkat, u nás totiž letělo slovo bukvice. Nevím, jestli vy to tady znáte. Ale jako homosexuálům se říká u nás bukvice. Úplně si to pamatuju, byl dětskej den tenkrát a my jsme tam měli Roma a on fakt byl teplej. Jemu tenkrát bylo asi sedm let a kluci už to tenkrát na něm poznali. On to přiznal samozřejmě až v šestnácti nebo kdy, ale oni už to tenkrát v těch sedmi letech poznali. Nebo říkali to o něm. A právě říkali, že je bukvice a tenkrát mi nějak asi došlo, že existujou i lidi, co ne kluk a holka, ale třeba i kluk a kluk, nebo holka a holka. A já jsem se pak o homosexualitu začal zajímat.

Jak probíhal ten zájem?

Protože jsem se snažil najít řešení, jak nebejt homosexuál. To byla první věc, proč jsem si vyhledával věci o homosexualitě. A pak když mi začalo docházet, že s tím nic neudělám, tak mi to začalo zajímat. Asi fakt tam byl jenom ten zájem o to. Protože ne každej ti řekne všechno o homosexualitě, protože těch lidí v mém okolí tenkrát tolik nebylo. Proto jsem si začal hledat nějaký zdroje a vyhledával jsem si, co jsou ty lidi zač a proč jsem to já, proč se tak narodíme. Ta otázka proč tam byla. To bylo celý.

A v tomhle období zájmu už jsi pozoroval kluky?

V devíti letech jsem začal přemýšlet a pozorovat kluky. Hrozně brzo. A dvanáct mi bylo...(přemýšlí) Já nevím, jak to říct slušně.

To nemusíš, řekni to normálně.

Když jsem se začal dívat na homosexuální filmy. Teď jsem chtěl říct pornografii, to by bylo taky hezký.

Jaká byla první reakce, když sis orientaci uvědomil?

Takovej pocit že jsem nevěděl, kdo jsem. Hrozná zmatenost.

Co bylo nejtěžší na tomhle období zmatenosti?

Nejhorší byla otázka, co bude, až se to dozví lidi. To bylo na tom to nejhorší no. Třeba v tom období tak mě netrápily věci, teda netrápí mě ani teď, ale přemejšlel jsem o nich, třeba jsem si neuvědomoval, nemoci jsou známý mezi homosexuálama. A on to asi každé asi nepřízná, ale máme určitě roztrhanější vztahy než heterosexuálové, co se týče podvodů a lhaní. Podle mě je to mezi homosexuálama těžší mít vztah, než vy máte. Protože jak jsem právě už říkal, tak homosexuálové se umí dost dobře přetvařovat, protože jsou na to zvyklí už od mala. Ne všichni samozřejmě, ale většina, proto si myslím, že ty vztahy jsou těžší. Ale ty otázky mě v dvanácti netrápily, trápily mě jiný věci, co budu dělat, až se to dozví máma. Mazal jsem si historii v počítači, chodil jsem do knihovny a půjčoval jsem si knížky přímo o homosexualitě, o mozku, jak se rozvíjí mozek homosexuála, jestli je to dětství, co za to může. A ty knížky jsem si nemohl vzít domů, tak to by byly problémy, který mě tenkrát trápily a ne ty, co mě trápí teď. Jestli můžu říct, že mě trápí, nebo nad kterýma mám chuť přemejšlet.

Z čeho měla máma největší strach, když se dozvěděla tvou orientaci?

Jí na tom zaskočilo to, proč se to muselo stát zrovna mně. Jakej budu mít život. Protože já, jak jsem říkal, tak mám hrozně rád děti, úplně zbožňuju. A přemýšlel jsem nad tím, že bych dítě chtěl, ale nechtěl, protože já bych mu to neudělal, aby ho vychovávali dva tatínkové. Zase kvůli okolí že jo. Máma se za prvý bála společnosti, co mi na to lidi řeknou. Za druhý se bála, že nebudu v životě spokojenej a za třetí se bojí hrozně nemocí.

Přineslo Ti svěření úlevu?

Ne. Ze začátku ne. Teď už jo. Teď jsem fakt spokojenej člověk, to můžu zaklepat, že já s tím jsem stoprocentně vyrovnanej. Až na toho otce, ale já se nad tím snažím nepřemýšlet a nemít s tím starost. Až to přijde, tak to má přijít a bude to tady.

Opravdu si myslíš, že se to táta nikdy nedozví?

Myslím si, že ne. Jak už jsem říkal, tak za prvý, mýmu otci je skoro šedesát. Samozřejmě tím nechcu říct, panebože, aby to nevyznělo špatně. To tam radši vůbec nedávej, ale... Trápí mě, že jednou by mohl umřít a nevědět celej život, kdo jsem, ale zase mě trápí, že až mu to řeknu, tak bych nechtěl, aby se mnou úplně skončil. Protože my už teď ten vztah nemáme takovej, jakej by měl být mezi otcem a synem a je to můj otec a chcu se s ním normálně stýkat, i když to není ono.

Jak jsi tenkrát po coming outu vysvětloval tátovi, proč bydlíš krátce u sestry?

Otci jsem řekl, že jsem si našel brigádu, která se mi hodí do školy. Ale stejně to bylo zbytečný, protože tátu to moc nezajímá, kde co dělám. A co se týče třeba volnýho času, to je taky tak. Nikdy jsme nerozebírali dopodrobna, kde, proč a s kým jsem byl.

A co širší příbuzenstvo?

Já nemám nikoho takhle. Já mám strejdu a tetu. Se zbytkem rodiny se moje rodina nebaví. Z máminy strany nezůstali žádný. A z tátovy strany, ten má dva bráchy, jednoho jsem v životě neviděl, o tom nic nevíme a druhý je to samý jak můj otec, ale máme spolu aspoň nějaký vztah, ke mně se třeba nikdy špatně nechoval, ale ta určitá arogance tam je, já to musím říct. Oni jsou takoví. Já mám štěstí, nebo my všichni tři máme povahu po mámě, my jsme všichni po mámě. Jako možná občas mám nějaký takový svoje výlevy, že tam toho otce v sobě úplně vidím, ale že bych se choval jako on, to říct nemůžu. Babičku s dědečkem nemám žádnou. Z otcovy strany jsem je nikdy neviděl, protože ti umřeli, ještě než jsem se narodil. Moje babička z máminy strany umřela, když mojí mámě bylo dvanáct, takže tu jsem vidět nikdy nemohl. A děda umřel, když mi bylo sedm na rakovinu a pamatuju si ho jenom z fotek.

Teď pracuješ?

Chodím do školy, studuju na vyšší odborný škole a pracuju v supermarketu, protože mi to tam Aleš zařídil a finančně na tom nejsem zas tak dobře, abych mohl utáhnout byt a celkově život, takže si chodím přivydělávat na kasu.

Jak to je s orientací v práci?

Mě se na to nikdo nezeptal za prvý. Jestli to lidi ví, tuší, nevím, každopádně já jsem tam s Alešem pořád, když je v práci, tak já chodím furt za ním. Tak je možný, že si to myslí a i kdyby za mnou přišli, tak takhle. Já bych to přiznal, řekl bych na rovinu jo, já s tím fakt problém nemám, já každému kdo se mě na to zeptá, už teďka odpovídám ano. Ale neřekl bych to kvůli Alešovi, protože nevím, jestli by si přál, aby to tam někdo věděl, že spolu jsme nebo že spolu chodíme. Takže víš, když ho tam takhle chodím navštěvovat, trávím většinu času s ním, tak bych nechtěl potom, aby on z toho měl problémy, ale co se týče mě, tak mně jsou tam vztahy mezi lidma úplně jedno popravdě. Tam to nikoho nezajímá.

Jak si myslíš, že společnost nahlíží na homosexuály?

No většina lidí mladejch, když jsem se s nima o tom bavil, s kamarádama a tak, říká, že společnost je už tolik vyspělá, že tohle začne brát jako normální. Ale podle mě to není pravda, furt jsou lidi zatvrzení. Já říkám, že jsou ty lidi hloupí, oni nejsou hloupí svým způsobem, to bych řekl hnusně. Ale já chápu, že oni to nepochopí. Já taky nechápu spoustu věcí, a taky mi je nikdo nebere. Takže jsou lidi a lidi. Pro mě je super, když to ten člověk pochopí, přijme to a pak je druhý, kterej to nepochopí a já mu můžu říct tak akorát ahoj, dobře. S tím nic neudělám. Ale myslím si, že převažuje furt ta většina lidí, co to buď vůbec neřeší a když, tak si řeknou, co s ním. Anebo na to řeknou právě fuj. A myslím si, že těch je většina. A že populace se vyvíjí směrem dopředu, že homosexualita je normální, to já si nemyslím.

Můžeš mi popsat, jak probíhalo navazování vztahů se stejným pohlavím?

No tak jo, na to jsem se taky připravil. (úsměv) Můžu začít sám?? Začal jsem v sedmnácti letech, našel jsem si prvního přítele a jelikož já jsem v tomhle, jestli to můžu říct na rovinu, já jsem zkrátka na starší kluky, já si nedokážu představit, že bych byl s klukem, kterému je třeba sedmnáct, osmnáct, devatenáct. I dvacet mi přijde málo. I Alešovi je dvacet dva, to mi přijde málo, ale on vypadá starší pro mě. (úsměv) Takže tohle neřeším, já bych mu řekl tak dvacet sedm nebo dvacet osm, proto já jsem spokojenej. V těch sedmnácti jsem si našel prvního přítele, bylo mu třicet sedm, byli jsme spolu tři měsíce, s tím jsem měl první pohlavní styk s klukem.

Jak na to vzpomínáš zpětně?

Špatně, protože mi zlomil srdce, samozřejmě že jo. Mně bylo sedmnáct, jemu třicet sedm, měli jsme mezi sebou. A já jsem si myslel, že to je láska na věky, to jsem byl ještě hodně naivní. A když se se mnou rozešel, tak jsem to nesl hodně špatně a potom jsem měl období, kdy jsem kluky začal střídat. Svým způsobem to byla jeho vina. Já jsem za tři měsíce nebo takhle, celkově mě sex baví nehorázným způsobem, fakt hodně a nedokážu si představit, že bych ho neměl a že bych byl bez kluka. Nemůžu říct, že bych se přímo kurvil (nejdříve slovo zašeptal), ale svým způsobem jo, ty partnery jsem střídal fakt často.

A kde jsi poznal toho prvního přítele?

To byla taková lovestory, to ti musím říct. To tam dej. Hele založil jsem si seznamku a on se na mě díval, protože tam máš místo pobytu. A on mě pozoroval, protože tam vidíš návštěvy. A já říkám- Ty jo, ten je pěkný, takovej starší, ale líbí se mi. Šel jsem si do baru pro cigarety a přišla holčina a já říkám, že bych si dal cigarety a ona, že je má ve skladu, že pro ně pošle kolegu a že mi je přinese za pět minut. Tak jsem si dal vanilkovou colu, posadil jsem se na barovou židličku a čuměl jsem do telefonu. Za pět minut přišel kluk a já jsem se na něj podíval a on to byl kluk z toho iboys, co mě sledoval. Tak jsme na sebe zůstali koukat, já jsem si vzal ty cigarety a nic jsem mu neřekl a odešel jsem domů. Začali jsme si psát, hnedka ještě ten večer mě vyzvedl, pokecali jsme, dali jsme si cigáro. Druhej den jsme si udělali rande, zašli jsme si na oběd a začali jsme spolu chodit.

Měl jsi nějaký další trvalý vztah?

Až teď s Alešem. Tohle je můj druhý vztah.

Dají se homosexuálové rozdělit na nějaké skupiny?

Podle mě jsou homosexuálové, co nechcú vztah, protože každej ví, že vztah bolí po určitý době a je to hrozně těžký mít vztah. I pro mě je to těžký. Ale jsou gayové, co ten vztah zvládnou a pak jsou gayové, co ten vztah nezvládnou a právě ti si hledají ty náhrady, že střídají ty partnery. Proto je podle mě mezi náma tolik nemocí a tak.

A co rozdělení na mužské a ženské gaye?

Jo tohle myslíš. Jsou takový ty buzičky že jo a pak jsou vyloženě kluci... Já si sám o sobě myslím, že nejsem úplně takovej ten, jak se říká hovorově, vykroucenej. Že pak potkáš kluka, na kterým to vidíš už za rohem, že má kabelku. To poznáš, že je ten kluk takovej vykroucenejší a pak jsou prostě gayové. Třeba já

bych to na mým Alešovi v životě nepoznal. A znám spoustu gayů, kteří když mi to řekli, nebo jsem je viděl, slyšel mluvit, tak bych v životě neřekl, že jsou to gayové. A pak jsou gayové, kteří jak jsem říkal, to vidíš už když je ještě nevidíš.

Kde se nejvíc seznamujete?

Většinou přes seznamky.

Jak probíhá taková schůzka ze seznamky?

Já popravdě jsem měl jednu, tu náhodnou. Já jsem většinou ty gaye tak nějak, já nevím. Já jsem většinou na ně narážel v gay baru ve velkém městě, kde mám kamarádka. Tak jsem u ní přespával a chodil do gay baru. Tam byla stálá klientela kluků, co tam chodili a jestli to tak můžu říct, já jsem je tam prostřídával všechny.

Dají se ti kluci spočítat?

Já to mám všechno zapsané. Fakt to chceš vědět ten počet? A budeš to tam dávat?

Jestli nechceš, tak to tam nemusím dávat.

Tak to tam dej, dej to tam, ono je to svým způsobem jedno. Budeš to vědět jenom ty.

A ten, kdo to bude číst. Ten to taky bude vědět.

Ale neví, kdo jsem, že jo. Dvacet tři kluků jsem měl za ten rok.

Poznáte se na první pohled, když se potkáte v „běžné“ společnosti?

Hele jsou lidi, kteří říkají, že existuje gay radar, že to na tom člověku poznáš. Ale to je právě co jsme se bavili. Buď je ten kluk poznatelný, je to vidět a to pozná i normální heterosexuál. Já si myslím, že nemáme žádný jiný prostředek.

Funguje rozdělení mužských a ženských rolí ve vztahu?

Já si myslím, že to zase záleží hrozně na lidech. Že jsem poznal gaye, kde to bylo úplně rozdělený, jako ten byl holka a ten byl kluk, ale v některých vztazích to chodí běžně. Kdybych to bral třeba u mě a Aleše, tak já nevím, jestli bych dokázal rozdělit, že je někdo holka a někdo kluk. Takhle bych to nebral mezi náma, ale znám i kluky, kde jeden klučina byl stoprocentně ženská a druhý byl stoprocentně chlap.

Můžou spolu vycházet dva „klučičí“ nebo „ženský“ typy?

To nevím. Já si myslím, že asi jo. Proč ne. Musí tam být asi něco mezi nima, že spolu budou chtít být.

Jak se stáváš k bisexualitě?

Určitě je to možný. Protože já mám kamaráda, kterej je bisexuální. Že občas spí s klukem, ale normálně má přítelkyni, s kterou spí, má s ní dítě. Že ho lákalo to zkusit s klukem a baví ho oboje. Akorát říkal, že si nedokáže představit, že by měl obě pohlaví najednou. On říkal, že si potřebuje vychutnat jednou za čas kluka. Jestli to tak můžu říct, jak mi to on říkal. Takže podle mě bisexualita je možná, ale nebude to tak běžný. Každý homosexuál si ze začátku myslí, že je bisexuální, než si to sám dokáže přiznat. Ale mně to přijde nechutný přímo. Nebo nechutný. Je to divný.

Souhlasíš s označením homosexuálů jako menšiny?

Jo. Protože se odlišujeme. Tak podle mě jsme nějaká menšina. Někteří lidi to určitě přehání s tím, jak moc nás odlišují a jak moc jiná jsme menšina. Ale řekl bych, že určitě menšina jsme, protože nejsme normální jako heterosexuálové, jsme v něčem jiní.

Myslíš si, že je Vás víc, než se uvádí?

No tak to určitě. Podle mě čtyři procenta je fakt hodně málo.

Jaké preferuješ oslovení svojí homosexuality?

Třeba mně tady v tom nevádí nic, protože já když jsem to přiznal ségře, tak ta mi do teďka neřekne jinak než teploušku, buzičku, teploměre. A takový. A nemám nic proti tomu, když mi kamarádi řeknou teplouši, já tohle neberu špatně. Samozřejmě poznáš, kdy to ten člověk myslí ve zlým a kdy ti chce ublížit. Ale o tomhle já si myslím svoje. Samozřejmě urazí mě to, nebo ne urazí, ale není mi to příjemný, ale nesetkal jsem se vyloženě s tím, že by mně někdo do buzerantů nadával.

Jak bys nazval sám sebe?

Jako gay. Nejvíc používám slovo gay. A dokázal bych se nazvat i jako teplouš. Protože ten výraz tady je.

A nevíš, z čeho to vzniklo?

Velká část homosexuálů, když si je představíš, tak si představíš kluka v růžovém tričku s ručičkami takhle, tak proto jako že je teplejší, že je jiný. To si asi myslím.

Jaký si myslíš, že mají homosexuálové život tady u nás?

Já si myslím, že u nás je to ještě dobrý. Mohlo by to být lepší, třeba Amerika, tam už je to vyspělejší. Můžou si adoptovat děti, ale k tomu se asi teda ještě dostaneme, jaké já mám názor na adopci. Mně třeba vadí, že nemůžeme mít svatbu, že můžeme mít pouze registrovaný partnerství. Proč bysme nemohli mít svatbu se vším všudy? Ono i to registrovaný partnerství je jako svatba, ale furt to není svatba. Vadí mi, že se může narodit homosexuál, co je z křesťanské rodiny a nemůže mít svatbu v kostele. Já nevidím důvod, proč by nemohl. I když já jsem teda mimochodem Bibli přečetl, protože mě to zajímalo.

Věřící ale nejsi? Na začátku jsi říkal, že ne.

Nejsem, já jsem možná spíš proti tomu. Já jsem spíš takovej zvědavější člověk, že nepochopím, co k tomu ty lidi žene. Třeba tohle podle mě výbornej příklad toho, že někdo nechápe homosexualitu a já nechápu křesťanství. Fakt úžasnej příklad. Já ho nepochopím, mně ho nikdo nevysvětlí, a proto nechcu po nikom, aby pochopil mojí homosexualitu. Zpátky ke křesťanství. To mě mrzí, že kluci, kteří by se chtěli vzít v kostele nemůžou, protože z pohledu Bible stvořil nás Bůh. A já si to teda nemyslím, ale když teda Bůh stvořil homosexuála, tak i ten homosexuál má právo na to, aby se vzal v kostele.

Myslíš si, že společnost považuje homosexuály za promiskuitnější?

Já si hlavně myslím, že společnost si myslí, že máme mezi sebou tady ty choroby častější. A je to pravda. Za prvý kvůli nechráněnému pohlavnímu styku, ten anální sex je na to úplně dělanej, že tu chorobu chytneš a ani nevíš. Protože holky mají stavbu těla, že se samy, můžu to říct? Že samy zvlhnou a to my nemáme. A pokud tam dojde k nějakému odění, tak je tam větší pravděpodobnost. A ten asi častější sex s jinýma lidma. Jak jsem ti říkal, že homosexuálové jsou víc na ten sex.

Řeší podle Tvého názoru homosexuálové ochranu? Jakou s tím máš osobní zkušenost?

Řeší, ale podle mě až nastane ten problém. Určitá část lidí určitě jo, protože třeba chodí darovat krev kvůli tomu. Já to začal dělat kvůli tomu, abych věděl, jestli jsem nemocnej nebo nejsem. Já jsem žádný podezření neměl nikdy sám na sebe. Víím, s kým jsem spal. Myslím si, že jsem neměl ani šanci to chytnout, já jsem měl vždycky chráněnej sex a vždycky teda ne, jednou jsem ho neměl chráněnej. A bylo to s člověkem, s kterým se nebojím, že bych něco chytl. Ale spousta homosexuálů tohle vůbec neřeší. Já jsem byl teda jednou i na testech HIV přímo a to mi nebylo příjemný, protože ty lidi tuší, proč asi tam seš. Bylo mi to nepříjemný. Tam jsem šel právě s tím svým prvním přítelem.

Sice už jsme trochu o registrovaném partnerství mluvili, ale poprosím Tě, abys to ještě jednou nějak shrnul.

Já si myslím, že je velká škoda, že nemůžeme mít svatbu normální. I když registrovaný partnerství je jako svatba, ale furt se to řeší takovým divným způsobem mi přijde. Abychom byli všichni zapsaní v nějaký knize. Nevím no. Byl bych spíš pro to, kdyby se tomu normálně říkalo svatba. I když to je jenom o názvu, že jo. Jinak jsem rád, že se aspoň tady v té republice můžeme spolu nějakým způsobem seždat. Kdyby to bylo úplně zakázaný, to bych byl fakt proti tomu. Podle mě lidi spolu chcou takhle být a co se týče majetku, tam není jenom o tom. Můžou se mít rádi, ale když už potom chcou nějaký život vést, tak podle mě je to registrovaný partnerství super. A jsem určitě pro.

Už jsi zkoumal, čím se registrace liší od manželství?

Nezkoumal jsem přímo tohle. Zkoumal jsem to, když budu žít s klukem a nebudeme v registrovaným partnerství. Tak jsem třeba přemýšlel. Nedávno jsem si to hledal na internetu. Kdyby se Alešovi něco stalo, tak mě nepustí za ním třeba do nemocnice, protože nejsem jeho rodinný příslušník. I kdybych byl jeho partner. A je to tam daný, takže pokud ti partneri spolu žijou víc jak dva roky a mají společnej účet, tak na tom je to postavený, že pak by mě za ním do té nemocnice pustili, kdybych prokázal tohle. A když se s ním zaregistruju, tak mě tam musí pustit, protože to už budu normálně jeho partner. Ale kdyby se mu teď něco stalo a byl v nemocnici, tak já se tam nemám šanci dostat.

Jaký postoj zaujímaš k adopci dětí homosexuály?

Jak už jsem zmínil, tak já děti miluju a celej život jsem přemýšlel, že bych děcka jednou chtěl. Ale asi nechtěl. Víím, že bych chtěl mít jednu trvalej vztah a nedokážu si představit, že bych vychovával to dítě. Už jenom kvůli společnosti, protože si myslím, že pro to dítě by to nebylo dobrý, co se týče kamarádů jeho a tak. A ještě většina lidí je proti tomu úplně, tak jak by pak asi na to nahlíželi, kdyby dítě vychovávali buď dva kluci, nebo dvě holky.

Jaký by si zvolil způsob početí?

Já bych určitě chtěl, aby to dítě mi porodil samozřejmě někdo, na kom mi záleží a určitě bych chtěl, aby to sperma bylo darovaný buď ode mě, nebo od mého přítele. Určitě bych preferoval dítě vlastní před adoptovaným. Chtěl bych, aby mělo něco ze mě, když to takhle řeknu.

Jaký máš názor na Prague Pride?

Já jsem vyloženě proti tomu. Mně to přijde jako nesmysl a úplná ubohá trapárna. Protože ty lidi pak na nás nahlíží ještě hůř, když se tam promenáduje asi pět set buzerantů v kožených slípkách. Ježíš, můžu?? Mě to hrozně vytočilo. Já bych tam za prvý nikdy v životě nešel a ani bych do Prahy nejel, když ten Prague Pride je. A tuhle jsem viděl, že nějaký dva homosexuálové si udělali obří ceduli, kde byl vyfocenej pohlavní styk a normálně po Praze to nosili, jako že se nestydí, že mají jinou orientaci a že mají takovejhle pohlavní styk. Přitom podle mě ještě akorát tu situaci zhoršují, protože ty lidi to nasere popravdě. Vy taky nemáte žádný svoje pochody, za to že jste normální v uvozovkách, tak proč my bysme se tady měli předvádět. A ještě kdyby to bylo fajn, kdyby se sešli všichni homosexuálové a prošli tou Prahou. Dobře. Ale aby tam jezdily vozy, kluci tam byli převlečený za holky, polonazí a tancovali. Tak s tím fakt nesouhlasím. Vůbec. A nikdy nebudu.

Takže jak vnímáš třeba placky, náramky s duhou?

Já si myslím, že to nevyznačuje Prague Pride, ale vyznačuje naší orientaci. Protože ten znak tady je strašně dlouhou a nestyděl bych se asi tu placku dát, kdyby tam vyloženě nebylo napsáno pochod gayů a lesbiček, protože s ním nesouhlasím. Ale s tima barvami to mi přijde dobrý. Že bych se fakt nestyděl nosit placku nebo náramek.

Pojďme mluvit o Alešovi.

To já ti na něj všechno povím. Ptej se.

Spiš se pokus Váš vztah nějak globálně popsat, shrnout.

Můj vztah s Alešem? Poznali jsme se tenkrát ve čtvrtek asi před měsícem a půl. Seznámili jsme se na iboys, kde mi napsal. A začali jsme si psát na iboys, já jsem mu hnedka dal facebook. Já jsem v tý době věděl o nějakým Alešovi, se kterým se bavil můj kamarád a viděl jsem Aleše i na facebooku. A my jsme si psali přes iboys a já jsem mu řekl, že si na iboys psát nechcu, jestli si můžeme vyměnit facebooky. A pak právě když si mě přidal do přátel jsem zjistil, že je to ten Aleš, o kterým jsem už slyšel. Ale neznal jsem ho, jestli mě chápeš, jak to myslím. Hnedka ten den jsme se sešli, jeli jsme tady do hospody na kafe, pokecali jsme a pak jsme se viděli ten večer na koncertě, tam jsme se potkali. A tak jsme se poznali.

Jak si spolu rozumíte?

Rozumíme si, většinou jo. Bydlíme spolu a svým způsobem jsme šťastný.

A dnes se ještě ohlížíš na názor společnosti?

Vůbec ne. Za prvý mě k tomu žene hodně to, že jsem se přestěhoval sem a ty lidi mě tu neznaj. A řekl jsem si, že když se sem přistěhuju, tak začnu už jako gay. A tady je mi to fakt šumák. Já tady většinu lidí neznám. A jediný proč já jsem to vždycky skrýval bylo to, aby se to nikdy nedozvěděl můj otec. Tady nemusím mít strach, že by se to nějakým způsobem dozvěděl. Takže tady s tím nemám vůbec problém.

Jaké máš vztahy s lidmi tady na té škole?

Já chodím na VOŠku, kde jsou ve třídě čtyři lidi a z toho mi ještě holka, se kterou jsme se fakt hodně bavili, skoro s jednou ze třídy, odešla. Takže tam ty lidi asi to o mně ví, protože když jsem se bavil právě s tou Danuškou a bavili jsem se o Alešovi, tak jim to asi došlo. Ale že bych jim přímo řekl, že jsem buzerant, to ne. A oni se mě na to neptali a já s nima nějak nejsem v kontaktu, jenom co se týče školy. Já s nima ani nechcu mít nic společného popravdě. Moc mi neseď. Já jsem většinu kamarádů poznal právě přes Aleše.

Pociťuješ nějakou aktuální obavu z budoucností?

To určitě teďka je. Ne, já to nechcu říkat. Ten problém je přesně ten, co jsem Ti řekl s prvním přítelem.

Máš nějaké plány do budoucna? Ať už ve škole, rodině.

V rodině to nechám bejt, jak to je. V rodině už jsem skončil s tím, komu bych to řekl a komu bych to neřikal. Já určitě na tý škole nevydržím, já tam nechci bejt, mě ta škola nebaví. Ani jsem nijak neplánoval, jestli bych zkusil jinou anebo šel pracovat. Nad tím se fakt teď nechci ani rozmýšlet, teď s tím stejně nic neudělám. A ve vztazích do budoucna? Já doufám, že nám to bude klapat ještě chvíli.

Ještě bys dodal něco, co jsme zapomněli zmínit?

Já si myslím, že jsem ti řekl všechno úplně.

Příloha č. 5.: Přepis rozhovoru II. (Lenka, 21 let)

24. 2. 2015, 77 minut

Ted' Tě poprosím, aby si mi začala vyprávět svůj životní příběh úplně od začátku do teď i se všemi detaily, co Tě napadne a co považuješ za důležité.

Tak jo. Narodila jsem se v roce 1994, datum asi nemusím říkat. Což znamená, že mám za měsíc narozeniny, jo? (smích) Bude mi dvacet jedna. A do patnácti let jsem žila v Y, což je malý město kousek odsud. Hrála jsem závodně fotbal. Nevím, co je důležitý, radši se mi ptej, to bude lepší.

Můžeš povědět něco bližšího o rodičích a rodině vůbec?

Rodiče jsou pořád spolu už dvacet dva let a pořád asi šťastný, je to na nich i vidět. Jinak taťka je dispečer u dopravce a mamina je vedoucí jedny z největších firem tady v ČR. Mamina je hrozně komunikativní, ta se umí prosadit úplně všude a taťka je zase chytřej. Sice nemaj ani jeden vysokou, taťka je dobrej přes matiku a technický věci a všechno umí opravit, taky vaří. Jsou to hodně praktický lidi, který se umí v životě prosadit. Jsou pro mě takovej vzor. Jinak nejsou věřící, já třeba taky nejsem, ale neříkám, že nic neexistuje. Byli jsme tříčlenná rodina plus jeden pes. Jinak od sedmnácti let bydlím sama, naši si postavili baráček a bydlí čtyřicet kiláků odsud a to bych musela vstávat v pět ráno a jezdit do školy. Bydlela jsem sama v bytě jediná a pak se ke mně přestěhovala bývalá přítelkyně.

Jsi tedy jedináček?

Sourozence nemám, nemůžu mít sourozence, protože jsem byla hrozně moc nemocná, když jsem byla malá a může to bejt přenášený genetikou. Je to hodně častá nemoc teď, co se objevuje a docela se to spojuje s výbuchem Černobylu. Já jsem se narodila sice až v roce 1994, ale hodně se ta nemoc s tím spojuje, protože dřív vůbec nebyla a teď se objevuje hlavně třeba u žen v oblasti prsou a děložního čípku. Takže rodiče děti mít můžou, ale jelikož mamka se mnou byla dva roky v nemocnici, protože mi našli doktoři v osmém měsíci v oblasti páteře zhoubnej nádor, tak se mnou byla dva roky v nemocnicích a sama řekla, že jelikož jí řekli než jsem šla na operaci, ať jede domů, že mám necelých 5 % na přežití, ať se s tím vyrovná po cestě. Ale ona byla taková, že tam zůstala a čekala a nakonec se operace teda povedla a jsem tu pořád. Já jsem prodělala dřív všechny nemoce, co šly a dodneška mám problémy s imunitou a málokdo dneska chápe, že člověk je nemocnej dýl než tejdén na chřípku a hlavně učitelé ve škole to nechápali.

Máš nějaké vzpomínky z mateřské školky?

Vůbec si nepamatuju školku, to je strašně dávno, to je snad osmnáct let zpátky. To je šílená doba, asi to bylo v pohodě, když si bohužel nic nepamatuju.

Jak celkově vzpomínáš na období základní školy?

To bylo v pohodě, až na to, že mě trošku šikanovali. Jenom kvůli tomu, že jsem měla jedničky samý. Nebyla jsem sice šprt, ale nikdy jsem se neučila, vpodstatě první knížku jsem přečetla ve čtyřech letech, ještě před tím, než jsem šla do školy. Sice jenom Pejska a kočičku, ale myslím, že i tak to bylo dobrý, když dneska děcka neuměj číst v polovině první třídy. Ale já jsem to měla spíš takový vrozený, já jsem se neučila a oni měli s tím problémy, že jsem jedničkářka.

Co bys ještě pověděla jiného ze základky, nějaké vzpomínky třeba?

Vzpomínky mám dobrý, ale jednou jsem měla velkej problém. Počkaly si na mě v parku v zimě tři holky a já na základce měla na asi 30 kilo na 140 cm, fakt takovej pidižvík malinkej. A ony si na mě počkaly v zimě a jedna vzala takovej trojhrannej klíč a rozřízla mi takhle podélně tvář. Já jsem přišla domů a viděla jsem, jak mi teče krev a mamka se zeptala, co se mi stalo. Já jsem si toho v tom afektu ani nevšimla, jak jsem před nima zdrhala a přišla jsem na to až pak. Nemám tam teda žádnou jizvu. Byly to holky problémový, co měly čtyřky a já nikdy problémy neměla, všichni o mně mluvili dobře, doma jsem byla teda dáblík, ale byla jsem celkově spíš slušňáček. Pak se to vyřešilo přes rodiče, protože mamka se mě dost zastává, dovede se mě opravdu zastat, když už jde fakt do tuhýho. A tenkrát, jelikož to je malý město, tak to řešila přímo s rodičema těch holek a ředitelem. Už se to naštěstí nikdy nestalo.

Měla jsi v období dětství nějaké koníčky?

Od pěti let jsem hrála na flétnu, tam jsem se prosadila a dostala se hodně vysoko v pozdějších letech. Ted' už nehraju, pak jsem chodila na potápění, tam taky v pohodě a hlavně jsem hrála třináct let fotbal, takže spíš kluci a kolektiv kluků. Určitě jsem od malička měla víc kamarádů kluků. A žádný panenky, jen autíčka.

A pak jsi pokračovala na střední...

Chodila jsem na střední, jednu z nejprestižnějších tady. Já to nechci říkat blíž, protože jsem odsud odešla kvůli učitelce, že mě psychicky týrala. Ta učitelka si na mě zasedla a ve třetíku jsem kvůli ní odešla, protože jsem se psychicky složila a byla jsem tři dny v nemocnici. Pak mi řekla moje psychologka, kterou jsem musela mít, že mi učitelka psychicky týrala a že nejvíc lidí to má tady z té školy. Nebyla jsem na té škole ani první ani poslední. Víím, že kolikrát se tam člověk složil u tabule. Já jsem tam šla, protože je to jedna z nejlepších škol tady. Víím, že i ostatní lidi začali odcházet jinam, protože se jim nelíbilo chování sboru.

A čím si vysvětluješ důvod té šikany?

Asi vzhled jí vadil a já jsem ve znamení beran, takže si nenechám nic líbit. A ona byla taková, že si myslela, že když zařve, tak že si všichni sednou na prdel a to já nejsem. Tady hrála určitě roli orientace, ona jí rozpoznala a začala mi říkat před celou třídou, že mě viděla někdy s holkou a že špiním jméno školy. A já jsem jí tam natvrdo řekla, že určitě všude vyřvávám, na kterou školu chodím, když jsem někde ve městě a že jí to může být jedno, protože škola a můj soukromý život jsou podle mě dvě rozdílné věci. Já jsem byla ve škole si myslím v pohodě, nemůžu sice říkat, že jsem se nějak extra učila, ale byla jsem průměrná, ale pořád to bylo v pohodě. Žádný průšvihy, nic. A najednou ona si mě dobírala, známky se mi zhoršily a psychicky jsem byla úplně jinde. Nechtělo se mi pak do školy chodit, začala jsem hákovat, já se za to nestydím, bylo to vyloženo kvůli tomu. Né že bych chyběla nějak moc, ale třeba bylo stanoveno 20 % chybění a já jsem měla třeba 19 % a jednou ve třetíku se mi stalo tohle:

Tekla mi z ucha krev a já jsem šla s krvavým kapesníkem na uchu za učitelkou, jestli by mi mohla omluvit a nepočítat mi tady tu hodinu, tu poslední, co jsem mohla chybět. Bylo to asi dva tejdny před vysvědčením. Šla jsem za třídní a i ta, protože už byla navedená od té učitelky, mi řekla, že mi to bude počítat a dá mi „enka“, ať si tam dojdou jindy k doktoru. A přitom viděla, že mi teče zevnitř z ucha krev, nebylo to žádný bebičko, že jsem si tam chtěla dojít místo školy. Bylo to fakt vážný a jí to bylo v podstatě jedno. A to mi na tom strašně štválo, že jsem i přesto odešla a nechala jsem si dát „enka.“ Mamka pak tu učitelku, co mi šikanovala, vyřvala u ní v kabinetu jako malý dítě, ta už si mi pak nevšímala a já jsem hned potom odešla. Mamka mi volala do nemocnice, nemohla za mnou o chřipkových epidemiích, tak mi volala a ptala se, jestli se tam chci vrátit a já ani náhodou nechtěla, tak jsem se tam nevrátila. A to mi ještě ta učitelka nechala dát dvojku z chování za ty dny, co jsem byla v nemocnici, že jsem jí nedonesla omluvenku. Moje mamka tam zase nalítla a řekla, ať mi dá jedničku z chování a že odcházím ze školy. Tady to všechno překročilo hranice a ta učitelka získala další lidi na svojí stranu. Přitom ta učitelka je vyléčená alkoholička a vypadá staře. Ten alkohol co udělá s obličejem, to je hrůza.

Co jsi dělala pak, když jsi z týhle školy odešla?

Pak jsem šla na kuchaře-číšníka na kurz. Udělala jsem si rychle výučák a teď chodím dálkově na nástavbu, protože pracuju. Teď si dodělávám maturitu. Já pracuju, už se teda nějakým způsobem žívím, proto musím chodit dálkově.

Zažila jsi ještě nějaké další problémy ve škole?

Jedna holka mě začala pomlouvat, že ohrabávám všechny ve třídě a všechny holky ve třídě se mě pak zastaly, obejmuly mě a dosvědčily, že to tak není.

Kde momentálně pracuješ?

Dělám finančního poradce. K tomu stačí hlavně nějaký zkušenosti, člověk nepotřebuje mít školu, ale spíš vlohly a chuť podnikat a komunikovat s lidma. To ostatní se dá vždycky dohledat a zeptat se. A postupem času se to stejně člověk naučí.

Máš nějaké podstatné kamarády z období školy?

Mám dva kámoše ze střední. A s tima se vídám dodneška a máme supovej vztah. Nevídáme se sice často, protože není čas, ale když se vidíme, tak úplně super, úplně úžasnej vztah. Já si rozumím spíš s klukama, zdá se mi, že holky se mezi sebou strašně pomlouvaj a to mi nevyhovuje, protože já taková nejsem. Každěj pomlouvá, každěj o někom něco řekne, ale vadí mi způsoby holek, kdy se pomluví za rohem, ale neřeknou si to do očí. A tohle kluci nedělaj, ty si to řeknou na rovinu a nedělaj tam okolo toho opletačky. My jsme se s tima klukama kolikrát pohádali, ale řekli jsme si to na rovinu, jak já jim a oni mně a dodneška jsme v pohodě. Známe se sedm let. Teď mám přátelé hlavně v oblasti homosexuálů nebo se kamarádím

s kolegyněma z práce. Třeba přítel mojí kolegyně se k nám domů k mojí Blance³ chodí střídat. Takže se pobavíme. Upřímně nemám moc času, věnuju se práci a tak.

Následovaly otázky, které se týkaly jména a příjmení. Věděla jsem, že respondentka má zvláštní jméno.

Nevím, jestli mám být na Českou republiku hrdá, co se tu občas děje. Proto jsem si dala i neutrální jméno, který nepřipomíná českou národnost. Abych řekla pravdu, moje původní křestní jméno se mi nelíbilo. Všichni mi stejně říkají přezdívkou, nikdo mi neřekne jménem. Navíc když se někde představuju, tak vypadám jako kluk, vím to. Už jenom ten pocit, že v městský ti revizor řekne, že to není tvoje průkazka, ať mu dáš svojí... Takže i z toho důvodu jsem se přejmenovala. Doma mi říkaj ale pořád Lenko, aby to druhá babička nevěděla.

Na Lence mě zaujalo její oblékání, následovalo několik otázek na toto téma.

Jako malá mě oblíkala mamka, to už nevím jak, děti to myslím nevnímají do tří let třeba. Byla jsem hodně dobrá na flétnu, to se musím pochlubit a tam jsem musela třeba nosit sukně. Ale tehdy jsem ještě moc nevnímala, jak se v sukních cítím. Na tu jednu hodinu jsem to nevnímala. V patnácti už jsem to třeba vnímala, bylo mi to nepříjemný. Vybírám si ty volný věci, cítím se v tom mnohem líp. Ale třeba do práce chodím úplně normálně, striktně, uplejší kalhoty, společenský boty, plátáčky, košili, sako. Ale když jdu normálně, tak volnější věci, protože se v tom cítím fajn. Určitě to může souviset s orientací, protože nenesím ani kalhotky, nosím trenky, taky se v tom cítím líp. Dřív jsem je nosila tajně, teď už je nosím normálně, i mamina mi je kupuje. Myslím si, že na tom nic není, holky mají taky kraťáskový kalhotky. Je to každého věc, co kdo nosí.

Přináší Ti klučičí styl oblékání třeba nějaké výhody?

Na jednu stranu je to výhoda, že se tě na to nemusí ptát a takovej ten trapnej moment- Jsi na holky? To je trapnej moment, pro obě strany. Já jim to klidně řeknu, mně to je jedno, ale pro někoho to může být trapný. Já jim to nechci cpát, oni ke mně taky nechodí a neřikají mi- Hele, já mám přítelkyni, jsem hetero. Spíš u mě ani nepoznají, že jsem holka. Nesu to úplně v pohodě, protože už od malička jsem měla spíš krátký vlasy a jak jsem nosila vlasy pak do drdolu, už v deseti si mě pletli s klukem, i rysově. Mě to neurazí, občas mě to i potěší, je to lepší, než aby si o mně povídali, že jsem lesba. To je lepší, když si myslí, že jsem kluk. Někdy když jdu s Blankou, pletou si mě s klukem, ale někdo pozná, že jsem holka. Prý když se mi kouknou do očí, tak to poznají.

Neuvažovala jsi o změně pohlaví?

Ne. Víš, jak je to nechutný, když se jim to tam houpe? (smích) Jsem víc klučičí, ale není to tak, že chci mít mezi nohama „to.“ To vůbec ne. Já jsem byla u sexuologa a řekla jsem mu na rovinu, že mám ráda to, co mám dole. Jelikož jak jsem měla ten nádor, tak uvažuju, že si nechám odstranit prsa, aby nebylo riziko rakoviny. Je riziko, že kdybych jí dostala, nemusím se z toho vyléčit, jak jí mám už jednou za sebou. Byla jsem kvůli tomu u sexuologa, aby mi to pojišťovna proplatila a on se mi ptal na pohlaví. Já bych ale radši měla jedničky nebo nuly, menší prsa by mi nevadily. Já mám docela velký prsa. Mám trojky. Ale není to vidět, protože mám stahovák. To je taková stahovací podprsenka. Na veřejnost nevyjdu jinak, než se stahovákem. Lidem je úplně jedno, že nemám prsa. Někdo je taky plochej jako letištní dráha.

Jak dopadaly vztahy s opačným pohlavím?

Ve čtrnácti jsem měla kluka, nikdy jsem s ním nic neměla. Několikrát jsme se líbali. Byla jsem s ním teda dost dlouho, ale spíš jako takový strašně dobrý kamarádi. Jen to líbání, jinak jsme spolu nic neměli. Chápeš se, jo? On na mě netlačil naštěstí, i když mi bylo už dávno patnáct, nic se nezměnilo. Mně to pořád nedocházelo, ono připustit si, že jsi na holky, je strašně těžký. Nejdřív to musíš připustit sobě, pak až okolí. A já si to nepřipouštěla. Víš, že mi to bylo protivný ty kluci, ale to líbání jsem zvládla. Ale dneska už bych to neudělala. Ani si neumím představit sex s klukem, zdá se mi to nechutný. Aby to nevyznělo blbě, já nemám nic proti hetero párům, ale mně osobně to přijde divný. Je to pro mě nepřírozený a nepředstavitelný.

Jak jsi prožívala první uvědomění homosexuální orientace?

Když to popíšu ze své zkušenosti, tak ono to tušíš. Když to vezmu zpětně, něco jsem tušila už třeba ve škole, člověk zjistí, že něco je jinak. Ale trvá strašně dlouho, než si to člověk připustí. Hlavně malý dítě to nezná a dřív to tolik nebylo. Já jsem vůbec třeba do dvanácti let nevěděla, co to je gay a lesba, protože za nás to nebylo. Za nás jsi neviděla dvě holky. Nebo ne že bych byla nějak stará, ale když jsem byla menší, tak jsem normálně neviděla dvě holky nebo dva kluky na ulici jako pár. Nebo i ty filmy. Nebo jsem to možná nevnímala.

³ Současná partnerka Lenky

Vyvolalo v Tobě tohle uvědomění orientace nějaký pocit?

Co to vyvolalo za pocit nevím, když nad tím přemýšlím, já jsem si to vůbec neuvědomovala. Akorát když mi bylo třeba šestnáct, začala jsem koukat na lesbický videa a to už ti pak docvakává, že se ti líbí spíš líbání dvou ženských, než ženský a chlapa. Potom mi docházelo, že tam něco není v pořádku. A jednou se mi stalo, že kámoška mi asi k šestnáctinám položila na stůl a vykousla se se mnou. A když měla narozeniny ona o něco pozdějš, tak jsem jí dávala pusu a ona se se mnou skoro líbala přede všema. Ona teplá není, ale připadalo mi, že je možná trochu bi. Já jsem vůbec nepřemýšlela, že jsem bisexuál, já jsem si rovnou říkala, že jsem asi na holky.

Jaký máš názor na bisexualitu?

Nevěřím na bisexualitu. Tohle řeším hodně často. Bisexualita by pro mě byla, že jsi byla s 30 holkama a 30 klukama, ale to nikdy v životě nebude, protože ten člověk vždycky s někým zůstane. A s kým zůstane, tak takový je orientace. To, že se o něco pokusí, to je strašně hezký, jak si dneska pubertální holky hrajou, že jsou lesby, tak to je úplně super. Aby byly zajímavý. Mně třeba psala holka a celou dobu si myslela, že jsem kluk. Fakt. Myslela si to na základě fotek z facebooku, psala mi, jako kdybych byla kluk a já jsem jí v tom záměrně nechávala. A s Blankou jsme jí napsaly spolu, že jsem holka a ona najednou napsala, že jí to nevadí, že je bisexuálka. Já jí v tom nechala, vždycky jsem jí nějak odbyla. Najednou zničehonic mi nejdřív psala jako klukovi úplně v pohodě a pak obrátila úplně, že je bisexuální, že to nevadí. Ví, že mě balila jako kluka a psala mi, že se jí o mně zdál sen. Bisexualita pro mě neexistuje. Buď seš lesba, gay, nebo seš prostě heterák. Nic mezi neexistuje. Bisexualita je asi etapa toho, než se ten člověk rozhodne. Třeba ten člověk experimentuje, ok, ale když ty holky potkáš za dvacet let, tak stejně budou buď s chlapem, nebo s ženskou. Nikdy nebudou s obouma zároveň. A to, že si občas užijou heteračky s ženskou, to není že jsou bisexuální. Spíš je to baví a chtějí něco nového zkusit.

Jak probíhal coming out v rodině?

Ten jsem měla zajímavě, ten tě bude bavit. (úsměv) Já jsem si našla slečnu, mamce jsem samozřejmě nic neřekla. Už jsem si to přiznala, už jsem to věděla dávno, ale mamce jsem se to ještě pořád bála říct. A jednou jsem s tou slečnou šla do kina, byla mladší než jsem já teda, asi o tři roky, bylo jí tehdy čerstvě patnáct a mně už táhlo na osmnáct. Přišla jsem pak z kina, lehla jsem si do postele a hned ten den jsem to řekla v návalu radosti mamince. Taťka spal. A já jsem řekla- „Mami, já jsem asi na holky.“ A já jsem řekla, že mám holku a úplně v pohodě. Myslím, že do jistý míry to asi čekala, protože už to chování od malička- fotbal, autíčka, to asi není úplně typický, že jo. Byla jsem ráda, že jí to už netajím.

Kdo všechno z rodiny ví o Tvoji homosexualitě?

V rodině to ví mamka, taťka, strejda a teta od mamky, babička jedna, ale druhá ne. Protože ta je hodně kontroverzní a u tý se bojím, ale myslím, že to tuší, ale nic jsem jí neřekla. Babička z taťkovo strany to ví, je úplně v pohodě, má ráda Blanku, jezdíme tam, byly jsme tam několikrát s bratránkem a jeho přítelkyní. Já jsem za ní přišla, je to docela nedávno, tak možná pět měsíců zpátky a šla jsem za ní a říkám- „Babi, já bych ti chtěla něco říct. Blanka je moje přítelkyně.“ Ona tam byla se mnou už podruhé. A ona, že to ví. Já jsem jí to chtěla jenom říct, aby si neřekla, že jí lžu, chtěla jsem, aby to věděla fakt ode mě. A ona- „Já to vím a bylo to vidět od malička.“ Akorát to nesmíme říkat dvěma malým sestřenkám, ale jinak už jsme všichni dospělí. A Blanku berou totálně dobře, jezdíme k nim i na návštěvu ke všem. Berou to tak, že máme vztah a ona je moje přítelkyně a berou to úplně normálně, jako kdybych měla kluka.

Měla mamina z něčeho obavy?

Ne, mamina ne. Třeba dýl to zpracovávala, nemyslím rok, ale třeba měsíc to zpracovávala, myslela si, že ne, že je to jenom nějaká etapa. A pak jsem jí v tom utvrdila, že jsem na holky. A ona to mezitím dokonce už řekla taťkovi. Akorát taťka to teda zpracovával dýl, půl roku. Ale ne tak, že by na mě byl hnusnej, nebo by mě odsuzoval. Spíš jenom se o tom nechtěl bavit, že nechtěl narážet na tohle téma. Mamina byla první z rodiny, komu jsem to řekla. Jednou mi dokonce řekla, že hlavně, když budu šťastná a zdravá, že to je pro ní priorita a je jedno, jestli to bude s chlapem nebo s ženskou. Třeba mojí přítelkyni Blanku úplně zbožňují oba dva, jak mamka, tak taťka. Můj taťka je takovej zvláštní člověk, on mi nikdy v životě neřekl, že mě má rád, ale vždycky mi to dal najevo nějak. Ale třeba i Blance. Řeknu kravinu. On jede pro maličkost, třeba čokoládu a on řekne- „Tady jsem vám koupil, tady máš Ty a tady má Blanka.“ Že jí totálně přijal a má jí strašně rád, on to jenom neumí vyjádřit.

Komu ses ale svěřila úplně nejdříve?

Ještě před mamkou jsem to řekla kamarádovi. To mi taky bylo stejně jako jsem to řekla mamce. Kamarádovi to řekneš líp, že jo. On to bral stylem- brácho, tak jdeme na holky. My jsme se hodně bavili, často jsem přespávala u něj, protože od sedmnácti bydlím sama v X.

Proměnily se Ti vztahy vlivem coming outu?

Vůbec. Já říkám vždycky, že pravýho kamaráda poznáš vždycky, když uděláš něco neobvyklého. A to je třeba to přiznání, to není úplně obvyklý, že ti kámoška řekne, že je na holky. Ale nikdy nic, ani ten můj bejvalej, co jsem s ním „chodila“ tak vůbec. Ten byl úplně v pohodě s tím.

Připravovala jsi předem čas a místo, kde jim to řekneš?

To vůbec, já se na nic nepřipravuju. Já jsem hrozná držka. Já jsem přišla a řekla jsem, že jsem na holky. A myslím si, že je to nejlepší. Myslím, že třeba ten kámoš to tušil a kdyby se se mnou nechtěl bavit, tak se se mnou nebaví. Myslím, že člověk, kterej se s tebou kamarádí a baví se s tebou, tak se s tebou baví kvůli osobnosti. Osobnost. Ne jestli jseš na holky, kluky nebo marťany. To je jedno, prostě se baví kvůli tomu, že jseš osobnost. A já chci být osobnost a je mi úplně u prdele, co si kdo myslí. A hlavně já lidi, který proti mně něco maj, nejsou pro mě lidi, který maj místo v mém životě, protože žiju jenom jednou. Nelámu si s tím hlavu, to je radši vyměním.

Měla jsi tendenci svojí orientaci zakrývat?

Ne, to vůbec. Já jsem žádnýho kluka ani neměla, tak jsem si neměla na co hrát. Já mám štěstí, že jdu vždycky proti proudu, nikdy nechci jít s davem.

Co Te napadá k navazování vztahů se stejným pohlavím?

To je ještě lehčí než s chlapama. Jako úplně první ta kámoška z narozenin, to nevím. Ale tu nemůžu brát vážně. Dneska se líbají i dvě heteračky. Ale pamatuju si svojí první bývalou přítelkyni. Navazování vztahů se stejným pohlavím já mám jednoduchý. Ono je strašně sobecký to říct, ale na mě holky strašně letí. A nemusím nic udělat. To by ses měla zeptat vedle Blanky, jak jsem jí sbalila. (smích)

Kde jsi poznala například první holku?

No spíš ti povím o Blance. To bylo na ---⁴ v roce 2012. Tam jsem se s ní seznámila tak, že přišla smutná a já jsem jí řekla, jestli chce cígo, a tak jsme se seznámily. Já se lidí většinou neptám na nic. Jen přijdu a řeknu- „Čau, já jsem Lenka. A jak se jmenuješ ty?“ Já to neřeším, já jsem strašná huba a hlavně díky mojí práci se nebojím seznamovat s lidma. Takže mně nedělá problém přijít za cizím člověkem a seznámit se s ním. Mám radši osobní kontakt. Seznamky vůbec, akorát dřív jsem měla ale profil na lide.cz a poznala jsem tam kámošku, se kterou se dodnes kámošíme. Pak jsem za Blankou ze začátku často jezdila a ona není místní, byly jsme spolu hodinku nebo dvě a to bylo málo. To je málo na to, abys vybuodovala vztah. Tak se pak nastěhovala ke mně, z mojí strany přišla iniciativa.

Kolik jsi měla celkově partnerek?

Ve vztahu jsem měla osm. Ten zbytek bysme nechaly, ten by byl v řádu desítek. A nikdy se mi nestalo, že by mi holka odmítla. Jinak moje čtyři bejvalky jsou heteračky a chodila jsem s nima normálně. Všechny mají teď kluka. A vím, čím to bylo. Protože ve mně viděly kluka, ale takovýho jinýho kluka. Já jsem citlivější než kluk třeba a sex se dá nahradit. S jednou z nich se bavím do teď hodně a na tu Blanka strašně žárlí a je to heteračka.

Pozoruješ u sebe něco jako „homoradar“?

Ten mám občas. Na většině to poznám, jelikož na mě většinou lesby koukaj. To poznáš, oni se koukaj trochu jinak. To na tý holce vidíš, jakým stylem se na tebe koukne.

Funguje rozdělení mužských a ženských rolí ve vztahu?

Ne. To je přesně ten omyl, co si každé říká. A kdo u vás dělá kluka? Do prdele, my jsme obě dvě holky. Pardon za sprostý slovo. Ale práce určitě se dělí, to je i u heteráků. Každé má něco jinýho. Já jsem víc technickej typ a umím vařit. Přítelkyně uklízí, vypere, vyžehlí. Ale rozdíl třeba v posteli vůbec není. My jsme obě dvě holky, to je důležitý. Já jsem víc klučičí typ, ale to neznamená, že budu nosit já kytku, že budu v posteli hrát kluka. To sorry. Třeba jí častějš přinesu kytku já, ale Blanka kolikrát taky přijde a sama od sebe mi přinese kytku. Třeba jenom tak, jako překvápko.

⁴ Akce pro homosexuální lidi ve velkém městě

Jak řešíš orientaci v práci?

Klienti se vůbec neptají. Ale kolegové to všichni ví, znají Blanku a scházíme se. Za prvý na mně to je vidět a za druhý já to většinou nikomu neříkám, když někoho neznám, protože vím, jak můžou reagovat. Je mi to jedno, když se mi na to někdo zeptá, tak mu to řeknu. Třeba ve škole, já jsem nastoupila na dálkový a tam se mě minule zrovna ptali. A já jim to řekla a oni v pohodě a jsou to všichni lidi, kterým je přes třicet.

Jakým způsobem dáváš svoji orientaci najevo?

Nechám to přirozeně a nebo když se mě zeptají, tak jim normálně odpovím, že jsem na holky a jestli s tím máte problém, tak je to váš problém. Nebo v meziřeči klidně řeknu něco. Proč bych nemohla říct, že jdu s přítelkyní? Jednou je to moje přítelkyně a já se za ní nestydím.

Jak si myslíš, že naše společnost pohlíží na homosexuály?

Myslím si, že mladý lidi na to pohlížej úplně v pohodě. Kolikrát se setkám se staršíma lidma, kterým je to úplně šumák. Až tak dobrej život tady homosexuálové ale nemají, třeba z pohledu adopce dětí.

Jaký máš názor na označování homosexuálů jako menšiny?

Tohleto by se nemělo rozdělovat. Ok, že rozdělují nějaký Araby, Romy. Ale rozdělovat člověka podle orientace mi přijde úplně nesmyslný, protože tím v podstatě zasahují do lidských životů, do kterých jim nic není kolikrát. Nechápu homofobní lidi. Když jsou homofobní, tak ať se k tomu nevyjadřou, když se s tím osobně nesetkávají.

Jaké preferuješ oslovení Vaší sexuální orientace?

Jsem lesba. Je to správná odpověď? (úsměv) Lesbicka je horší než lesba. Určitě ani jedno není hezký. Já kolikrát nad tím přemýšlím, proč nás někdo nazývá, že jsme lesby nebo gayové, když my nikdy neříkáme o někom, že je heterák. To je jak kdybych chodila po ulici a říkala bych- „Jé, ty jsi heterák.“ My jsme snad lidi jako ostatní, ten přístup nechápu. Lidi by měli trochu přemejšlet a neodsuzovat ostatní lidi. Nemám televizi, ale jednou jsem koukala na zprávy a tam nějaký prezident nějakýho státu uvalil na homosexuály trest smrti a druhý den za ním přišla jeho dcera a veřejně v médiích se přiznala, že je lesba. Tak si myslím, že si to chlapeček hodně rychle rozmyslel.

Jaký postoj zaujímáš k registrovanému partnerství?

Proč není manželství? Proč ne jako je to v jiných zemích? Přijde mi to jako omezování svobody, my jsme přece úplně stejní lidi jako oni, jako vy, jako všichni ostatní. Proč nemůžeme my mít nárok na děti a na manželství? Na partnerství mi vadí, že nemáme stejná práva jako manželé. Hodně se zajímám o právo a manželé mají tolik práv, že jeden za druhýho můžou jednat a tak dál. A to vůbec v registrovaným partnerství není. Ani na děti právo nemáš v podstatě zatím. Když se člověk registruje, tak ztrácí právo být matka. I přesto bych registrovaný partnerství uzavřela. Ale jen z principu toho, že chci, aby tam byl nějaký pocit sounáležitosti. Já když jsem se ptala ženský na matrice, jak je to třeba s příjmením, že bysme chtěly třeba obě dvě obě příjmení, tak mi řekla, že to nejde. Nemůžeme mít dvě příjmení, já moje a ještě partnerky. Společný příjmení si vzít můžeme, ale zase je okolo toho zbytečně oplejtačka, musíš za to třeba platit. Navíc jsem četla nějaký článek, že víc rozvodů je v heterosexuálních párech než v homosexuálních a tohleto ta vláda nevidí? Nebo jsou to homofobové?

Jak nahlížíš na adopci dětí homosexuálními páry?

Já čekám, že projde zákon, že si je budu moct adoptovat, protože já děti rodit nemůžu. A jakmile by Blanka porodila, tak já jsem tomu dítěti cizí momentálně. Já na něj nemám žádný nárok. Nemůžu s ním nikam chodit, nemůžu za něj nic podepisovat a ani si ho adoptovat. To se teď právě adopce probírá a já jsem pro ní. Co si budem povídat, jaký dítě je šťastnější? To, který bude vyrůstat s dvěma ženskejma nebo chlapama, nebo to, který bude vyrůstat v dětským domově, kde nemá ani mobil, počítač a ani televizi. Jednou jsme to probírali na hodině a jedna holka říkala, že gayové jsou špatný. Tak jsem jí řekla- „Hele, vem si, že my a gayové to rodičovství musíme plánovat.“ Což znamená, že já si řeknu, že až budu zabezpečená třeba v 26 letech a už budu brát měsíčně pěkný peníze a budu na to dítě mít a budu mít třeba vlastní byt. Myslíme trošku jinak než ty heteráci. Čekáme až budeme na to dítě mít, vím, že první rok dítěte stojí sto tisíc. A kde vezme šestnáctiletá holka, když tamhle porodí děcko, sto tisíc? Všechno to platí rodiče. My se na to dovedeme připravit. Neznám ani jeden homosexuální pár, kde by jeden z nich vyloženě chodil chlastat do hospody. Kolikrát si ty lidi udělají děcko a pak ten chlap je totálně ožralej. My si to vždycky můžeme naplánovat, protože dvě holky spolu neotěhotní. Hetero pár si to taky může říct, ale za dva roky může bejt holka v tom. A najednou neví co. Nemaj bydlení, nemaj prachy. Třeba maj, ale třeba taky ne. A jde o to, že já jsem třeba neviděla nikdy homosexuální pár, ať už to jsou kluci nebo holky, že by jeden z nich měl sklony

k alkoholismu, že by se doma mlátili nebo nevím co. A tohle jsme řešili právě na tý hodině s tou holkou a já jí říkám- „Vem si, že ty gayové se na to dlouho připravují a pak tomu dítěti daj úplně všechno.“ Většinou jsou gayové na stejně vysokých funkcích a dělají nějakou kariéru, mají hodně peněz a dovedou dítě zabezpečit. To dítě se má pak mnohem líp. A nejlepší názor a to chci, abys tam napsala, je ten, že když dva gayové nebo dvě lesby budou vychovávat dítě, tak že to dítě bude homosexuální. Takže v podstatě homosexuál neexistuje, protože vždycky mě vychovávala mamka s tatškou. Takže já nejsem homosexuální.

A když se vžiješ do pohledu těch dětí, co mají dva rodiče stejného pohlaví?

Mám plno kamarádek, který mají děti na prvním stupni a jsou lesby. Mají je třeba z předchozího partnerství s chlapem. Jedna známá měla sice přítele, ale ten zdrhnul, sotva otěhotněla. A v podstatě odmalička je s ženskou a malá, no teď už je jí deset a odmalička ta její máma byla s ženskou. A myslím, že ty malý to nic neudělalo. Ve škole to berou úplně v pohodě, ty lidi jsou čím dál tím víc tolerantní, nemá to vůbec vliv na její výchovu. Ta holčička se učí fakt dobře. Proč by se jí posmíval někdo? Děti samy o sobě nejsou zlé. Ty rodiče jim řeknou, že je to špatný a ty děti to automaticky převezmou. Nemají v sobě zlo, děti jsou úplně čisté. A ještě je rozdíl mezi vesnicí a městem. Na vesnici už jenom to, že jsi lesba, je špatný.

Zúčastnila ses někdy Prague Pride?

Nikdy jsme tam nebyly s Blankou. Chtěly jsme tam jet, ale zase na druhou stranu si myslím, že někdo má pravdu v tom, že heteráci taky nechodí v průvodu s tím, že by říkali, že jsou hetero. Kolikrát to zhoršuje naši situaci, protože ty lidi se tam opijou, neumí se chovat a pak akorát na sebe upozorňují. Jak je tam televize, tak se akorát víc předvádí a pak je vidět, že oni dělají kraviny.

Jak dlouho jste spolu s Blankou a jak Vám to funguje?

Jsme spolu rok a třičtvrtě a bydlíme spolu. Snažíme se náš vztah pořád ozvláštňovat. Jak spolu bydlíme, tak přijdeme večer a jsme spolu doma. Jednou za čas děláme to, že spolu třeba nejsme celý den, ona jede třeba k mamce na víkend a v neděli se sejdeme a jdeme na rande. To je takový oživení toho našeho vztahu. A děláme, že se neznáme. Já nevím, jaký je to jít na rande s chlapem, tak to neporovnám, jestli je to u heteráků stejný. Přijde mi, že na svůj věk to beru jinak než mí vrstevníci. Já se starám o sebe, v podstatě o Blanku a psy a mám takovej už život. Neříkám, že nedělám kraviny, taky se dovedu chovat jako pětiletý děčko, ale mám ten rozum, kterej dnešním lidem strašně schází.

Myslíš, že jsou homosexuálové společností považováni za promiskuitnější?

Jsou. Ale to je i u heteráků, dneska myslím, že je to u všech úplně stejný. Je to o člověku, není to o jeho orientaci. Když ten člověk bude chtít dělat kraviny a nebejt ve vztahu, tak to bude dělat, ať už je jakýkoliv orientace. Ať je klidně i bisexuál, na kterýho nevěřím.

A co se týče obav a plánů do budoucna?

Moje obava je třetí světová. (smích) Teď mě láká bejt v managementu a postupovat v práci, to je můj plán. A nemůžu plánovat, protože já žiju teď a nežiju za tejdén. Za tejdén tu bejt nemusím. Já promejšlím do detailu spíš nějaký akce, ale nepromejšlím, co bude za deset let.

Příloha č. 6.: Přepis rozhovoru III. (Aleš, 22 let)

15. 11. 2014, 64 minut

Teď Tě nechám chvíli volně vyprávět. Poprosím, aby si mi převyprávěl svůj život, máme hodně času, takže i se všemi detaily, co Tě napadnou. Všechno je podstatné.

Tak pocházím z X, kde jsem studoval do druhé třídy a pak jsem se přestěhoval s rodičema do Y⁵, kde naši začali podnikat, podnikání jim moc nešlo, takže když mi bylo dvanáct let tak se rozvedli. S tím, že to byl mezi nima docela těžkej rozvod, měli docela krušný chvílky a všechno okolo bylo taky špatný. Mamka si našla přítele, se kterým jsme bydleli. Mám sestru, která je teď dospělá, ale je mladší. Studoval jsem tady technickou střední a to téma, kvůli kterému tady my jsme, tak bych tak od těch patnácti, šestnácti let si myslím... Že je ten hlavní zlom, kdy jsem si nějakým způsobem začal uvědomovat, že se mi víc líbí muži než holky. Nicméně jsem si nebyl jistej, hledal jsem se, tudíž jsem randil s holkama, chodil jsem s holkama, měl jsem jich jako přítelkyně třeba šest, sedm od těch šestnácti do nějakých dvaceti let. S tím, že s pár holkama jsem nechodil. A mezitím už jsem začal jakoby vyhledávat i tu přítomnost těch mužů. Kdy zlomových pro mě bylo těch osmnáct let. Kdy jsem se s tím já smířil, kdy jsem se rozhodl, nebo rozhodl- smířil jsem se zkrátka s tím, že to takhle je. Nicméně i přesto jsem nechtěl doma dávat nic najevo, takže jsem občas spal s holkama. Nebylo to tak, že bych nechtěl a udělal jsem to jenom z toho důvodu, aby se doma nic nepoznalo. To ne, to zase s těma holkama mě to taky bavilo. Nicméně jsem si myslel, že jsem byl do několika holek zamilovaný, než jsem před rokem a půl našel kluka, se kterým jsme se poznali. A hned jsme spolu zašli na kafe a tohle a já jsem až ve svých dvaceti letech skutečně zjistil, co to je někoho milovat. V tu chvíli, kdy jsem byl s tímhle člověkem, byli jsme spolu přes rok, tak jsem zjistil, že skutečně někoho miluju. S tima holkama mi nikdy tak nebylo. Tím pádem už jsem byl přesvědčenější, byl jsem si jist tím, jak to mám a ve svých jednadvaceti letech jsem šel za mamkou, které jsem to řekl a... Ta to teda nevezala. S tím, že to nebere dodneška. Moc se spolu nestýkáme. Ale jinak víceméně s tátou máme vztah dobrý. A já jsem potom odešel na vysokou školu, kterou jsem přerušil a teď půl roku pracuju už nastálo.

A ten přítel, o kterým mluvíme, jste spolu doted?

Nejsme, s tím jsem se rozešel v lednu. A pořád jsme dva nejlepší kamarádi a držíme celou naši partu kamarádů, co máme. Měli jsme pár měsíců, kdy jsme se neviděli a nebavili jsme se spolu. Nicméně fakt to bylo tím, že my jsme se rozešli kvůli tomu, že jsme se přestali mít rádi. Už to vyprchalo takový to prvotní... (pauza) My jsme se rozešli a ještě dneska jsme nejlepší kamarádi. Teď mám přítele měsíc a půl, kterej se mnou teda nebydlí, ale je tady furt. Mám ho tady pořád. (smích) Obrázky tu ještě žádný nejsou, žádný naše rodinný alba. Ještě ne. (smích)

Povídáš skvěle.

Já to mám možná školou, prací, vším.

A nepomáhal jsi už někomu s bakalářkou na tohle téma?

Ne, bakalářku ne. Ale bavili jsme se spolu o tý vernisáží T.B. Což je místní fotografka, která se chtěla nějakým způsobem za první prosadit a za druhý se chtěla prosadit nějakým tématem, které je jí blízké. Tím pádem vznikl projekt ---, který obsahoval jedenáct fotografií, které jsme my její kamarádi nafocovali. Byly to fotografie na tohle téma. Nebylo tam nic intimního, nebyla tam žádná erotika. Byli jsme oblečení, skutečně to jsou krásný fotky a díky tomu teď v létě ta vernisáž dobře vyšla. Dělalí jsme na tom rok a skutečně T.B. ta vernisáž prosadila. Skutečně je šikovná fotografka, fotí už plno věcí. A my každý z nás co jsme fotili a chtěli jsme, tak jsme mluvili. Měli jsme to fakt velký, povedlo se to, bylo tam hodně lidí. Ten večer byl skvělejší. Byla tam super atmosféra, byli tam starší lidi, byli tam dědečkové a babičky. Nicméně už teď bude druhá vernisáž, už se fotí druhé pokračování. Já už tam neúčinkuju, nemůžeme mít pořád ty samý modely. A navíc v tý naší partě se už moc nevidáme, na kafe spolu zajdem, ale už to není takový, jako to bylo před tím rokem. Teď se připravuje druhý projekt, kterej by měl bejt před Vánoce. Takže by ses tam mohla přijít podívat, určitě bych ti dal vědět dopředu. Ještě není žádný určitý termín. Zase tam budou fotografie, zase tam bude výstava a určitě tam budou mluvit lidi. Měli jsme dokonce na tý minulý vernisáží herce z divadla, který momentálně pracuje v Praze a měl tam docela zajímavou půl hodinovou přednášku o výkladu Bible, kdy si člověk může vyložit strašně moc způsoby a že jsou všechny tyhle problémy, které Bible a všechno kolem toho odvrhují

⁵ Nyní žije ve velkém městě

a odsuzují, tak se o nich při tom v Bibli mluví a mluví se tam o nich hezky v dobrém. Akorát je to o tom, jak si člověk Bibli vyloží.

Ještě mi napadlo, když to mamka nepřijala, jestli to nemůže souviset s vírou?

Akorát babička je věřící. Ale není to tím. Je to tím, že moje mamka s babičkou jsou nejlepší kamarádky. Obě dvě na to mají stejný názor. Oni věří strašně moc horoskopům, hvězdám a těmhle věcem. Takže si na mě nechávaly dělat x horoskopů, x posudků, ve kterých všem vyšlo, že nejsem. Jelikož jsem to skrýval před rodinou. Máma mi řekla- „Proč jsi mi to neřekl? Proč jsi to řekl všem a ne mně?“ A já jí řekl, protože je nejtěžší říct to dycky rodičům že jo. Takže jsem to nechal bejt a máma tomu dodneška nevěří. Ona si myslí, že je to nějaká přetvářka, že momentálně něco prožívám. Ale nevěří tomu, vůbec. Nepřijímá to, chce, abych šel na testy a na podobné věci. Je to pro mě těžký, kord když to ví ona, babička a její ségra a ty na to mají všechny tři stejný názor. S tím že mamky přítel, ten by se od ní snad i odstěhoval, kdyby se to dozvěděl, protože ten tohle opravdu strašným způsobem odsuzuje. Stejně tak to neví můj děda, kterej by mě taky úplně zavrhl. Takže z nejbližší rodiny to ví můj pravej táta, se kterým jsem teď dva roky bydlel, ten to vzal, víceméně to respektuje. Taky mu to asi není příjemný, ale neřekl mi půl špatnýho slova ohledně toho.

Jak se k Tvé orientaci staví sestra?

Ségra neví. Podle mě to ségra ví, protože máme pár známých, jsme místní děcka. Tady si to ty lidi poví. Já jsem před rokem a čtvrt to řekl svým kamarádům, čtvrt roku na to jsem to řekl rodičům. Takže mezi kamarády se to rozkřiklo, takže pochybuju, že by se to k ní nedoneslo. Nicméně jsme se spolu o tom nikdy nebavili. Nemáme spolu moc dobrý vztah, protože ségra procházela takovou tou těžkou pubertou. Dlouhý blondatý vlasy, nalakovaný nehty, obrovský kozačky. A furt to má. I když je už dospělá. Fakt je to takový to dítě, který bys nechtěla mít doma asi. (smích)

V jakém odvětví pracuje Tvoje mamka?

To je docela vtipný, když se mi na tohle někdo zeptá, tak já odpovím, že dělá ve školství. A všichni se mě ptají, jestli dělá učitelku. Ale ona dělá uklízečku. (smích) Plus navíc doplňuje v pár krámech zboží, dělá víc těchle prací. Má jenom učňák. Takže nemohla dosáhnout žádný lepší pozice. Ale teď si dělá nějaký kurzy na kosmetiku a bude si dělat teď svůj salon, tak snad jí to už vyjde.

Můžeš mi ještě upřesnit život s Tvým pravým tátou?

Do ty druhý třídy jsme bydleli s taťkou. V X jsme bydleli všichni pohromadě, ještě se ségrou. Sem jsme se odstěhovali všichni čtyři, po dvou letech tady se naši rozváděli. Já jsem žil s mamkou až do svých skoro devatenácti a pak jsem se přestěhoval k tátovi, kvůli tomu, že když jsem šel na vejšku, tak jsem měl školu odpoledne, tak jsem chodil domů pozdě večer. Měli jsme navíc se ségrou společnej pokoj, rozdělený jenom takovou zdí a ségra zase jezdila tenkrát ještě na střední jinam, než přešla na ten učňák tady. Takže vstávala v pět ráno, takže budila zase ona mě a já jsem jí nenechal vyspat. Tak jsme se domluvili, že půjdu k tátovi. Bylo to pragmatický.

Když se dostaneme na základní školu, co bys ještě o tom mohl povědět?

To bylo hrozný. Základka byla strašná. První a druhá třída v X, to si pořádně ani nepamatuju. Měl jsem tam kamarády určitě, ale nějaká parta jsme ještě nebyli ve druhé třídě. To bylo takový to kamarádění, že jeden den se kamarádíš s tímhle a druhý den se kamarádíš s tamtím a pomlouváš toho druhýho. To dělají všichni děti. My jsme tady na základce, když jsem přišel do Y, tak jsme byli třetí, čtvrtá, pátá třída třída zpěváků. Byli jsme rozdělení třídy, měli jsme třídu sportovců, umělců a muzikantů. Muzikálně založená třída. Tam jsem chodil já, protože já jsem zpíval, hrál na klávesy, hraju i teď. Na kytaru jsem chodil rok, na flétnu, na harmoniku, tady tyhle všechny hudební nástroje co snad existujou tak jsem na ně musel chodit. Až nerad. (smích) Ale teď jsem rád, že si něco na klávesy zahraju. A v šestej třídě, když naši jedinou třídu rozdělili, tak nás rozdělili po deseti dětech a my jsme připadli do třídy těch sportovců. Takže už v šestej třídě začaly takový ty namachrovaný fotbalový hlavy, pitomý a hloupý. Jenom fotbal, nic jinýho se nehrálo, takže mám averzi k fotbalu. Úplně jsme tam odsud vypadli. Měli jsme tam hlouček nás dětí umělců, ale do tý devátý třídy se to taky trochu změnilo. V tý devítce už jsme byli i kamarádi, bavili jsme se všichni se všema. Já co se týče kamarádů, tak jsem měl všechny z okolí, ale nechodil jsem ven s dětma ze školy. Že třeba jsme byli ve třídě a pak jsme šli odpoledne všichni někam ven, to ne. Já jsem měl svoje kamarády na sídlišti, úplně jiný kamarády z jiný školy nebo třídy. Ale jinak ta naše třída nebyla nějaká extra dobrá.

Takže z období základky nemáš žádného nejbližšího kamaráda?

Ne. Mám ze školy kamarádku od osmý třídy Evu. My se známe od třetí třídy, kdy mě zbila. (smích) Že jsme se neměli rádi, ale v osmý třídě se to změnilo a jsme kamarádi dodneška, nejlepší. Ona chodila do těch umělců, je to moje vrstevnice.

Setkal ses v tu dobu se šikanou?

Ne. To si myslím, že ne. Šikana ne. To víš, že se nám občas posmívali. Ale jak říkám, ta základní škola je o tom, že je parta čtyř kluků, jeden něco provede, ty tři se s ním nebaví. Tak se jde bavit s někým jiným a navzájem se pomlouvají.

Dá se shrnout, jak ses ve škole cítil v tu dobu?

Proplouval jsem na základce.

A pak jsi šel na střední...

Pak jsem šel na střední, kde se to úplně otočilo. My jsme byli obor, kde bylo půl na půl kluků a holek. A tam už teda se to úplně otočilo. Tam jsem byl největší sígr ze třídy ještě s klučinou, se kterým jsme si sedli první den spolu a seděli jsme spolu celý čtyři roky. Takže jsme byli největší hovada třídy, největší srandisti třídy, největší sígři a průseráři třídy. Takže všechno jsme za ty čtyři roky zvládli, od dvojek z chování, ředitelských důtek až po podmíněčný vyloučení. Nebylo to o tom, že bysme někoho šikanovali, bylo to o nástrahách učitelům, o ničení školních pomůcek a všeho možného. A mě nikdo nešikanoval kvůli orientaci, protože v tu dobu to o mně nikdo nevěděl. Já jsem to o sobě přiznal až před rokem a čtvrt. Už jsem měl ukončenou střední školu, to bylo až po střední. Já se dneska s lidma ze střední normálně bavím, úplně se všema. Je to v pořádku, chodíme na akce, zapaříme. A ví to samozřejmě všichni. Rozkřiklo se to. Nikdo s tím žádný problém nemá. Mám jenom jednoho kamaráda, kterej mě má rád, ale pořád je mu to trošku proti srsti, tak si občas rejpe. Já se urazím, on se mi přijde omluvit. Prostě takový, že to od něj беру. Že ač si fakt rejpe, protože mu to téma není příjemný, tak pořád to беру, že to je kamarád, on to chápe, ale má potřebu si občas rejpnout.

Jak dopadaly vztahy s opačným pohlavím?

Vztahy dopadly většinou hrozně, protože mě to s nima nebavilo. Furt něco chtěly a furt... (smích) Od rána do večera- Dobrou noc, dobrý ráno. V šest ráno SMSka- Ahoj zlato, proč mi neodpovídáš, ty už jsi vzhůru a ještě si mi neodpověděl. Nevím, jestli jsem měl blbý štěstí na holky.

A kde jsi ty holky vzal?

Tak normálně kolem baráku. (smích) Jako kamarádi, s někým ses seznámila, někoho jsi poznala. Většinou to bylo po sídlišti.

Jak dlouho trval nejdlejší vztah?

S holkou? Necelej rok. Vydržel jsem s ní tak dlouho. Ale jak říkám, nebylo to kvůli tomu, že by se mi ta holka nelíbila nebo mi to s ní nebavilo v posteli, ale takový ty aspekty okolo který mně moc nevyhovovaly. Furt se hlásit. A já jsem takovej člověk kterej... Já jsem rak, ten chodí po zadu. A já strašně nerad dodržuju pravidla, jakýkoli. Já jsem člověk, kterej strašně rád vytváří pravidla, miluje život podle pravidel, nejradši by kibicoval všechny okolo sebe, ale sám je nedokáže dodržovat. Takže se mnou se i třeba na něčem domluvit je strašnej problém. Kord když třeba mi někdo řekne- Co kdybychom se příští týden sešli. Já řeknu, že ok. Já si to nenapíšu a do toho zařídím milion dalších věcí a potom musím všechno rušit. Takže tak. Ale jinak s těma holkama, to jsme byli ještě takový děti praštěný, lítali jsme kolem baráku, dělali jsme hovadiny. Ale chodili jsme za ruce, měli jsme se rádi. I na obědě doma jsem měl pár holek a já jsem se znal s jejich rodičema. Jako že to nebylo nějaký natajno.

Co v Tobě vyvolávaly za pocit sexuální zkušenosti s holkama?

Já už vůbec nevím. Já jsem s holkou nespal dva roky. Já nevím, já si fakt nevzpomenu. (přemýšlí)

To nevadí...

Pořád jsem chlap, furt jsem chlap. Když chlap je nadrženej, tak má potřebu to někde vypustit. A když se ještě ožral ten chlap, tak je ti to ještě spíš jedno. (smích)

A Ty jsi býval opilý, když jsi s těma holkama něco měl?

Ne vždycky, ale to víš, že občas se to stane. Jako v normálním vztahu se to stane. Že se někde dva opijou a pak spolu souloží.

Ty holky si všechny znal, nebo to byly i náhodné?

I se mně stalo, jakože náhodně. I to se mi stalo. Dokonce jsem byl takový perverzní čuně, že jsem dokonce s jednou spal u náměstí ve výloze hospody. (smích) Ještě že nepřišla policie, nevím, jak bych jim to vysvětloval. Asi že fotíme nový katalog. (úsměv)

Měl jsi nějakého nejbližšího přítele, komu jsi svou orientaci prvně svěřil?

První, kdo se to z mejch kamarádů dozvěděl, byla Eva s Markem. Moje nejlepší kamarádka ze základky. Dozvěděli se to teda jelikož jsem byl ožralej a měl jsem potřebu jim to říct. Docela teda čuměli, ale Evča tušila, nějaký náznaky tam předtím už byly... No my jak žijeme takovej ten společenskej život, tak jsme byli zrovna někde na párty Drum and Bass. Tam jsem jim to řekl, večer jsem jim to oznámil.

Plánoval jsi to předem?

Nevím. Spíš možná tam už to byl takovej impulz k tomu. To víš, že párkrát předtím už jsem nad tím přemýšlel. Ale zrovna ten večer mi to přišlo jako dobrej nápad jim to oznámit.

Jak reagovali?

No čuměli. Řekli- „Fakt? Nekecej. No tak to je hustý.“ Žádná špatná reakce určitě neproběhla. A den na to jsme měli společnou narozeninovou oslavu kamarádky a tam jsem to řekl svým nejbližším kamarádům. Všem, co tam byli, nějak deset nebo patnáct. Všem na féra jsem řekl, ať jsou zticha, že jim chci něco říct. Oni všichni ztichli, tak jsem jim to řekl. Tak první se ozval jeden kámoš, kterej mi na to řekl- „Děláš si prdel?“ A já řekl, že ne. A on- „Hustý, tak teď Tě obdivuju.“ Bylo to v pohodě.

Odvrátil se od Tebe někdo zády, nebo se vztahy spíš utužily?

Jestli mluvíme o kamarádech, tak ne. Tak jsem nikoho neztratil. U některých se mi ty vztahy utužily, u některých je to dokonce možná i lepší, protože na mě třeba pár kluků taky žárlilo. Už jenom takový to přirozený mezi kamarádama. Kamarád má holku, druhej kamarád má holku. Jdou spolu na kafe a teď už to řešit nemusím. A ty holky se s náma cítí taky líp koneckonců v naší společnosti. Taky teď za mnou přišel kamarád a povídá- „Ty Aleši, vysvětl mi, jak Vy to děláte tohleto?“ A já říkám- „Hele, úplně jednoduše. Přijdeš...“ Teď tam seděla kamarádka. Přijdeš a chytneš jí za kozy. A všichni záchvat smíchu, kdyby to udělal normální kluk, tak už jí má, že jo. (smích)

Teď se ještě vrátíme ke vztahu s mamkou. Zkus ho nějak popsat.

My jsme nikdy neměli s mamkou úplně normální vztah, protože my jsme strašně složitá rodina. Máma je... Jak to popsat. Máme takovej zvláštní vztah, furt se u nás doma křičelo. I když blbý vynesení koše. My jsme na to už byli zvyklí. Taková trošičku Itálie. Máma přišla z práce a první co, že začala křičet, jakej je tady bordel.

Měl jsi teda bližší vztah s mamkou nebo otcem?

S mámou. A myslím si, že ho pořád mám.

Snaží se o nějaký kontakt?

Není to tak, že bysme se viděli jednou za měsíc. Vidíme se třeba jednou za týden nebo za čtrnáct dní. S tím, že někdy spolu jdeme vyloženě na kafe, což se nám poštěstí jednou za ten měsíc nebo za dva. Teď jsem šel na kafe k ní, byl jsem tam asi moc dlouho a dostali jsme se na tohle téma. A samozřejmě zase jsem odešel v půli rozhovoru. Vůbec se s tím ještě nesmířila. Je to tím, že babička je stejná a její ségra taky. A všichni dělají to samý a není v tej rodině nikdo, kdo by byl na mé straně. A naši nemají dobrej vztah. Táta kdyby za ní šel a vysvětloval jí to, tak mu řekne, ať jde do prdele. Já nemám oporu v tý rodině, která by to mámě vysvětlila. Ale upřímně já si s tím hlavu už nelámu. Já jsem si prožil svoje. Jak jsem kreslil tu křivku, tak to jsem si prožil, to nejhorší. Ten půl rok od loňského léta někdy do prosince to byl nejhorší půlrok. A pak už to nějak trošku vyšumělo a nebavíme se o tom. Spíš se o tom nebavíme. Ale už to není s mámou takový. Ale zase když pak spolu jsme, jsme na tom kafi, tak se zasmějeme. Všechno dobrý, dokud nedojde na tohle téma.

A to začne většinou ona o tomhle tématu, nebo Ty?

To je takový... To vyplyne. Nějak se něco řekne.

Ona ví, že máš přítele?

Ne. Já jí to ani nehodlám říkat. Nehodlám jí s ním seznamovat, ani babičku, ani dědu. Nikoho. Nehodlám. On to ví, on to akceptuje. Nehodlám vůbec jim sdělovat nic o svém soukromým životě. Nehodlám. Já už to neřeším. Teď už je to jenom jejich problém. Já jsem se to mámě snažil vysvětlit, snažil jsem se jí pomoci, aby to pochopila. Když to pochopit nechce, tak já si kvůli tomu hlavu neutrhnu. Koneckonců naši když se rozvedli, tak jsme neměli peníze, takže já jsem od čtrnácti muset pracovat na brigádách. Takže na co jsem si nevydělal, to jsem neměl. Takže jsem byl samostatnej víceméně. Už od mala. Takže máma mi moc peněz

ani nedávala. Takže nemáme nějaký důvod ten vztah pořádně udržovat. Udržuju ho, ale na takovém tom minimu toho, abysme se zbytečně hádali. Máma ta je psychicky špatná z toho úplně strašně. Ta z toho začala kouřit, chtěla tenkrát skočit i z okna. Vůbec to nebere.

Dosáhl jsi tajemím orientace nějakého efektu?

V tej době jo. Dneska už je to špatně.

Takže kdybys to mohl změnit...?

Tak jim to řeknu určitě dřív. Stoprocentně bych jim to vpálil už v těch sedmnácti. Já jsem se taky hledal, nevěděl jsem to stoprocentně. Ale zase pořád je jednodušší říct rodičům v sedmnácti letech, že jsi na kluky a pak najednou v pětadvaceti mít holku a dítě a zjistit, že to tak nebylo. Než naopak. Než tvrdit, že jsi na holky a pak přijít s klukem... Byly by na to spíš připravený. Aspoň trošičku spíš připravený.

Vzpomeneš si, kdy jsi prvně slyšel o homosexualitě a začal si jí spojovat sám se sebou?

V těch patnácti. Neřeknu ti, kdy to bylo poprvý, nebo s kým to bylo poprvý. To nevím. Nebo poprvý bych si vybavil, ale to si myslím, že nemusíme rozebírat. Ale kdy přesně to bylo, to si nejsem úplně jistý.

Co Tě motivovalo k hledání holek?

Spíš taková potřeba někoho mít. Mít blízkou duši. Samozřejmě určitě i proto, že všichni s někým chodí. Ten sociální tlak. Tak jsi chtěla taky nebejt sama. A nemůžeš v šestnácti letech přijít na střední školu mezi kamarády s klukem za ruku.

Ale už si v tu dobu cítil, co jsi měl ty holky, že to není s nima to pravý?

Víceméně jo. Ale určitě mi s nima nebylo špatně. Že bych se jich stranil, nebo s nima nechtěl spát. To určitě ne.

Můžeš mi ještě povědět o uvědomění a o první reakci, když sis to připustil?

To je strašně dlouho... Já jsem to vůbec neřešil v tý době. Já jsem to začal řešit až po tom dvacátým roce. Do té doby vůbec jsem to neřešil. Mně to bylo jedno, já jsem neměl potřebu to řešit. Tam bylo jenom- Líbí se mi kluci. No a co? Tak se mi líbí kluci. Tak jsem si občas s nějakým napsal. Já jsem si to ne neuvědomoval, ani ne nepřipouštěl, ale neřešil jsem to. Žádná bouřlivá emoce neproběhla. Až když se mě máma zeptala, jestli mám holku. Já řekl, že nemám. A nejseš na kluky? Tak jsem řekl, že ne. Za to jsem se trošičku styděl, říct, že třeba nevím.

Srovnal ses svojí orientací rychle?

To určitě ne. S tím se srovnáváš strašně dlouho. S tím jsem se srovnával... Já se srovnávám furt. S tím se budeš srovnávat celý život. Vždycky tam bude pořád něco. Zamyslet se nad tím, přemejšlet nad tím. Ať už to je v dvaceti pěti letech když zjistíš, že chceš dítě. Nebo ve čtyřiceti. Homosexuálové mají koneckonců trošičku jiný život než normální lidi. Takže třeba i v tom. Že nikdy nebudeš mít takový to normální rodinný zázemí. Nevím. Ale doba je jiná, bůhví jak to bude za dvacet let. Já moc na tu budoucnost nekoukám.

Co na tomhle období prvního uvědomění bylo úplně nejtěžší?

Aby to nikdo nezjistil. Takový tajný moje. Taková moje třináctá komnata. (smích) Ale já jsem se za to nestyděl, ne že bych se za to styděl, ale... Já jsem neměl potřebu to nikomu říkat. Dělal jsem si, co jsem chtěl. To je takový to, že třeba by sis našla milence, kterej ti úplně strašně vyhovuje v posteli, úplně super. Ale nikomu jsi to nechtěla říct. Je to jenom moje tajemství. (úsměv)

Neřekla Ti mamka ten důvod, proč se jí orientace nelíbila?

Protože já jsem jí takový nikdy nepřišel. Nikdy. Ona se mě na to několikrát zeptala. Protože jsem třeba neměl dlouho holku, nebo jsem měl kamaráda, kterej teda byl jasnej už od patnácti. Ale to byl náš společnej kamarád s tou Evou. Nebo mi našla v počítači erotický fotky. Ale pořád tvrdí, že jako osoba jsem nikdy takovej nebyl. Říká se, že každá máma to na svým dítěti pozná, tak evidentně ta moje ne. Nevím, jestli je to jediná výjimka na celý planetě, podle ní to tak asi je, nicméně si myslím, že těch náznaků tam bylo dost, aby si toho mohla všimnout. Asi brala ty holky jako bernou minci, když k nám chodily.

A ulevilo se Ti i přesto, že ten coming out u mamky nedopadl dobře?

Jo, určitě. No když jsem jí to řekl, tak ten první půlrok jsem byl úplně na prášky.

Litoval jsi toho?

Jo, litoval jsem, že jsem jí to vůbec řekl. Teď už vůbec. Neřeším to. Ale zatímco takhle slyším, tak to většina rodičů vzala.

Při jaké příležitosti jsi to řekl tátovi?

Mamka mi tenkrát napsala zase nějakou smsku ve stylu že to nejsem já, ať se proberu, ať si to všechno uvědomím, že to tak není, že jsem uzavřenej v nějaký bublině. Tak jsem šel domů naštvanej a táta

se zeptal, co mi zase je. Protože já mám hrozný nálady. Tak jsem řekl, ať si jde sednout, že mu to řeknu. Tak jsem mu to řekl, že se mi líbí kluci. A můj táta je takovej trošku švihlej, tak mi na to odpověděl- „No, třeba se hledáš, třeba ne. Je to tvoje volba. Podívej se na takovýho Jara Slávika.“ (smích) A já říkám- „Tati, to je něco úplně jinýho.“ Jediný co, tak táta je toho názoru, že jsem to mám říkat neměl. Myslí si, že jsem měl jít za ním, jemu to říct, ale neříkat to mámě. Že to je věc, kterou máma vědět nemusela. Jenomže skrývej to před ní padesát let. To nejde. S tátou jsem o tom mluvil před rokem. Jenom tohle jsme si v pohodě řekli a od té doby jsme se o tom nebavili.

Došlo k nějakým zásadním změnám vlivem přiznání?

Jak říkám, už se s mamkou tolik nevidám. Ale nějaký zásadní změny to určitě ne.

Jaký máš postoj ke své orientaci v práci?

Tak já tam dělám řadovýho zaměstnance, kterej dělá na dvou směnách. Pracuju ve finančních službách. Normálně sedím v kanceláři a nabízím lidem kreditní karty, konsolidace. Střídám se tam s paní. Víceméně tři místní, který tady se mnou jezdí po okolí, tak to jsou kamarádi. Dva kluci a jedna holka. Ty to o mně ví, s tím, že jeden ten můj kolega je taky na kluky. Ale jinak z práce to lidi neví. A myslím, že to ani nepotřebujou vědět.

Jak by ses zachoval, když by se Tě dneska někdo zeptal na orientaci?

V práci kdyby se mi někdo zeptal? Tak asi řeknu, že jo. Už bych to asi netajil. Navíc říká se, že v tom našem finančnictví pracuje polovina gayů z republiky.

Jak si myslíš, že nahlíží společnost na homosexuály?

To je strašně sporný. Já si myslím, že kdybych to vzal jako celek. Tak třeba pár let zpátky to bylo ještě tak, že sedmdesát pět procent populace byla proti a těch zbylých dvacet pět procent to chápalo. Teď už si myslím, že je to tak půl na půl. Nicméně zase ze své zkušenosti co jsem se setkal s lidma, tak s tím neměli problém. Ale jelikož to vidím u tý svojí rodiny, tak na to třeba můžu mít trošičku zkrslenej názor. Na vernisáži se se mnou bavili dědečkové a babičky kamarádů. Já jsem tam o tom mluvil o tý svý mámě. A přišel za mnou děda jedný slečny tam. A ten mi řekl- „Hele, my máme doma vnučku, který je dvacet let a je na vozíčku, nemluví.“ Že měla nějakou chorobu. A že kdybych chtěl, že se s mojí mamkou sejde a vysvětlí jí, že na světě jsou mnohem horší věci, co se můžou stát dětem. Takže strašná podpora z mého okolí. A moje máma to zase vzala jako útok na její osobu. Ten pán se s ní nesešel nakonec, ale dozvěděla se o tý vernisáži, dozvěděla se, o čem jsem tam mluvil a vzala to jako útok na svojí osobu. Ani ne tak z mojí strany, jako ze strany těch lidí tam.

Jak probíhala vysoká škola?

Já jsem na vejšku strašně flákal. Tam já jsem kamarády neměl. Byl jsem tady na jedný z vysokých škol. Nebylo to nic jako, že bych tam byl se spolužákama nebo kámošema. Vyloženě jsem docházel jenom na přednášky, takže cizí lidi. Přišla jsi na jedno cvičení, tak úplně cizí lidi. Takže si se znala s tima lidma víceméně jenom tam. Teď polovina z nich pitomci, polovina z nich ještě větší pitomci. Takže tam nebyl nikdo s kým si popovídat. Já jsem tam byl rok a půl, ale spíš jsem tam nebyl se dá říct. Spíš mám kamarády z okolí, co jsem poznal za těch dvanáct let, co tu bydlím.

Pojďme se bavit o navazování vztahů se stejným pohlavím. Souhlasíš s dělením na mužské a ženské gaye?

Jo, je to tak. Úplně je to daný.

Kam by ses zařadil?

Já to mám třeba strašně složitý. (úsměv) Když jsem byl s tím prvním přítelem, tak jsem byl já ta ženská evidentně. A občas jsem se sám nad sebou zamyslel a říkám- Ty vole, chováš se jako ženská. Hysterie kvůli něčemu a tak. Teď třeba s odstupem času... Teď si tak třeba nepřijdu, co jsem s přítelem. Ale určitě je to tam v uvozovkách rozdělený na to, kdo hraje chlapa a kdo dělá ženskou. Samozřejmě určitě jsou páry, který to mají v uvozovkách vyrovnaný, že jsou to fakt takový ty středy toho. Ale fakt většinou je to jeden a ten druhý dělá toho druhýho. A jak si to rozdělí, to vyplyne z toho vztahu. Vyplyne to z chování toho člověka jako takovýho. Není to v nějakých určitých úkolech. My třeba tady to máme rozdělený taky, že já vařím a Filip⁶ meje nádobí. Ale je to jenom proto, že já miluju vaření, Filip nesnáší vaření a já nenávidím mytí nádobí a jemu nevadí. Ale nemáme rozdělený, že ty jsi ženská a děláš tyhle věci a já že jsem chlap a dělám tyhle věci. To určitě ne. Zase pořád jsme chlapi.

⁶ Současný Alešův přítel

Můžou spolu fungovat i dva stejné typy?

Můžou spolu žít i dva mužský typy.

Dají se poznat podle vizáže?

Dají. Asi určitě jsou takový typy. U holek je to většinou jednodušší. Jedna holka je fakt jedna holka a druhá je taková ta klučičí. U těch holek je to poznat spíš, protože oni ty homosexuálové jako kluci jsou v uvozovkách všichni ženský. Nicméně ženský jsou některý ženský a některý jsou chlapi. Rozumíš? Já holek neznám tolik co kluků, ale pár kamarádek takových mám. A mám jednu z nejlepších kamarádek, která je taky na holky. Ona je úplně skvělá, ale taky je taková klučičí. Kratší vlasy, nosí takový volný oblečení. Že věřím, že si jí někdo splete s klukem. Ale mně třeba připadá jako naprostá holka. A právě si našla přítelkyni a to je holka, úplně krásná holčina. Že většinou u těch holek se to pozná snáží, než u těch kluků.

Jak se poznáte gayové mezi sebou?

Já nevím. To je taky strašně složitý. U nějakých to poznáš hned a do nějakých bys to v životě neřekla. To pak třeba vidíš, že kluk udělá (předvádí gesto) a jede dál jako chlap. Tak říkám- Ten je jasnej. (smích) Ale třeba to tak není, i chlapi ze sebe umí udělat ženskou a přitom jsou normálně to. Poznáme se spíš, ale samozřejmě není to tak, že jdeš po ulici a víš stoprocentně, že tamhleten je na kluky a tamten na holky. Že to víš stoprocentně.

Stalo se Ti někdy, že jsi na párty pro homosexuály potkal třeba spolužáka?

Jo, jednou jedinkrát se mi to teď stalo. Byla to kamarádka. Říkala- „Čau, co ty tu.“ A bavíme se a já myslel, že už to ví, protože je jedna ze sídliště, to ví snad celý sídliště. „A počkej, Ty jsi na kluky?“ A já říkám- „No, já myslel, že to víš.“ A ona- „No to je pro mě novina.“ Ale v pohodě, vůbec to neřešila. Ale zarazilo jí to, protože to o mně nevěděla.

Otázkou je, co na té párty hledala ona...

Ne, ona tam jen šla. Ale jak říkám, na tyhle párty nechodí jenom homosexuálové, tam chodí i heteráci normálně se pobavit. Protože plno heteráků se kamarádí s homosexuálama. To není tak, že jsou homosexuálové a heteráci a ty se mezi sebou nekamarádí. To určitě ne.

Když se dostaneme k mužským partnerům, kdy prvně jsi měl vztah s mužem?

Teď. Ve dvaceti letech. Takže teď mám druhej.

A kde se seznamuješ?

No se svým prvním přítelem jsme se seznámili úplně náhodou ve studentském klubu. Já jsem o něm vůbec nevěděl, v životě jsem tady toho kluka ve městě neviděl, a že tady už tři roky bydlel. Já jsem tam byl s kamarádem, kterej je taky na kluky, on že tam má s někým schůzku. A mně to bylo úplně jedno. A najednou pařím a příběhla za mnou kamarádka- „Hele, vidíš toho kluka vepředu? Tak ten je teplej.“ A běžela za ním a říká- „Vidíš, toho kluka za sebou? Ten je teplej.“ A my jsme se na sebe tak podívali, a já si říkám, že to je docela hezkej kluk. Ale byl ožralej. No a šli jsme ven, šli jsme se projít a chvíli si povídat. Potom proběhla nějaká pusa. To naše seznámení na parketě se seběhlo strašně rychle. Šlo se na bar a už se pařilo.

Nevybral jsi ho svému kamarádovi, co s ním měl mít schůzku?

On s ním neměl schůzku, oni se tam měli jenom potkat. Oni se seznámili taky na iboys⁷. On to nějak neřešil. On tam nešel za ním na rande. On ho tam měl jenom potkat, že se uvidí.

Jak se to mezi Tebou a prvním přítelem vyvíjelo dál?

No jsem si uložil jeho telefonní číslo, že druhej den se musíme vidět. Tak v osm ráno už jsem se vzbudil a už jsem měl od něj zprávu, jestli to fakt platí. Tak jsem hned k němu večer jel a bylo to super. Tak jsem hned říkal- „Hele pojd', musíš poznat moje kamarády, jsou super.“ Jezdili jsme právě na H., k tomu, kterej se tam měl s ním poznat. Bylo to super druhej den. Večer jsme byli spolu u něj a pak jsme šli na H. za našima kamarádama, který tam bydleli právě všichni, co byli včera v tom klubu, jak nás seznámili. Takže se hned seznámili s ním a byli z něho hned všichni hotoví. My jsme tam na H. byli pečený vařený, to byl pro nás v uvozovkách takovej azylák. Měli jsme takovou partu. Byl tam ten jeden homosexuální kamarád, se kterým jsem byl v tom klubu a pak jeho spolubydlící, to byla ta, co nás seznámila. My tři jsme byli nejlepší kamarádi. Do toho on natahal další kamarády a já natahal další kamarády, takže díky tomu vznikla ta naše parta, která je dodnes.

⁷ Sociální síť a komunikační portál určený primárně pro homosexuály

Jak si vysvětluješ to, že jsi ho předtím nepotkal? Chodil jsi už předtím někam do komunity?

Nevím. Já jsem toho kluka v životě neviděl tady. Nevšiml jsem si ho nikdy vůbec. Že už prý byl na plno akcí předtím, že už jsme možná i někdy byli ve stejném klubu.

Tak to byla docela náhoda...

Jo. To jo. Na rok. Náhoda na rok. Vlastně náhoda napořád, protože my jsme pořád kamarádi. (úsměv)

Zmínil jsi iboys.cz. Popíšeš mi, jak probíhá schůzka, kterou si tam domluvíš?

„Čus, pokecáme?“ (smích) Přihlásíš se jako na Facebook a hned jedeš kdo je online ve městě. Zadáš si tam věk, nebudeš se chtít seznamovat s nějakým padesátiletým pánem. Jsou teda takoví, ale já na to nejsem. Koukneš na fotku, napíšeš mu, pokecáte a pak třeba jdete na pivo. Jste si sympatický, nejste si sympatický, jdete rovnou do postele. Různý.

A už se Ti to stalo, že bys šel rovnou do postele?

Rovnou ne. Ale taky už se mi to stalo. Ono se říká, že z osmdesáti procent případů první homosexuální schůzka jak u kluků tak i holek rovnou končí postelí. Oni mají homosexuálové pestřejší život, fakt je to tak. Je to různý, ale ty homosexuálové mají pestřejší sexuální život určitě.

Kde jsi poznal současného přítele?

My jsme si psali kdysi na iboys, to už je tak dva roky. On tady vůbec nebydlel, on bydlel jinde a pak semka šel na školu a on mi napsal taky na iboys, že je v Y. Už je to dávno, co jsme si psali, tak jsem na to i zapomněl. Tak jsme se sešli a šli jsme na kafe. To bylo v pohodě. Druhej den jsme šli ven.

Souhlasíš s označením homosexuálové jako menšina?

Takový to... Kolik že je nás? Tři procenta?

Čtyři se říká...

To je strašně málo. Je jich mnohem víc. Ne že to nechápu, ale nerozumím tomu. Jsou heterosexuálové kluci, který to chtějí vyzkoušet s chlapem a vyzkoušej to a baví je to. Ale jsou heterosexuální. To samý mají i holky. Znam to. Ne ze svý vlastní zkušenosti, ale ze svýho okolí. Víím, že nějaký kluk, kterej je heterosexuální, tak to zkusí s klukem.

A měl jsi někdy heterosexuálního kluka?

No třeba v těch sedmnácti jsem měl kluka, kterej má dneska dítě. Taky se mohl hledat.

Jak je to s oslovením orientace, co preferujete?

Hele, jako oslovení. (důraz) Oslovení je „pán, pani“. My třeba z prdele v tý naší komunitě si říkáme „buzny“. My jsme byli s buznama. A vůbec nás to neuráží. Záleží, jak to řekne někdo jinej. Když mi kamarádka řekne, že tam je to samej buzík. Tak mi to nevadí. Jako třeba- „Seš buzerant.“ Je to takový, fakt to záleží, jak to řekneš. Jak to slovo použiješ, v jakým kontextu, jaké to má tvar to slovo. Je strašně aspektů.

A o sobě řekneš- Jsem...?

Jsem buzík. Normálně buzík. No jasně. Nám to nepřijde vůbec nic špatnýho. (úsměv)

Jaký si myslíš, že mají homosexuálové v ČR život?

Pestrý. Taková zajímavost, že sedmdesát procent světovýho homosexuálního porna točí Češi. Čeští kluci. A že jsme snad předběhli i Francouze, kterých je tam prej taky mraky. Ale já bych řekl že... Jakej maj život? To víš, že těžkej. V něčem je to těžký. Určitě se za svuj život setkají s někým, komu se to nebude líbit. Taky nemůžeš běhat za každým a mít to napsaný na čele. Třeba já jsem nikdy takovej nebyl, já se nevžiju do situace těch kluků, který to o sobě dávají vědět vším. Gestama, mluvením, oblíkáním. Třeba fakt takový jsou, cejtí to tak. Já to neodsuzuju, ale já třeba bych takovej nedokázal bejt, aby sem na sebe tu pozornost poutal. Nepotřebuju to, protože si myslím, že dneska s tím lidí ještě nejsou natolik srovnaný, abychom my měli potřebu jim to pouštět do éteru. Takže nějaký pochody v Praze, Prague Pride nebo co to je. Tam bych nešel. A není to z toho důvodu, že bych to nechtěl podpořit. Ale z toho důvodu, že teprve se to ty lidi učí přijmout a učí se to, tak jim nemůžeš hodit rovnou bombu mezi ně jako to největší. Rozumíš. Proto se mi líbí třeba takový projekty jako je od T.B. Není to nikomu nucený, je to nenásilný, ať se přijde podívat, kdo chce. Někdo si o tom může myslet svý, nemusí. Je to různý.

Víš něco bližšího o Prague Pride?

Netuším. Já jsem se o Pride dozvěděl poprvý letos v létě, že jsem to někde zahlédl na netu. Vůbec jsem o tom pochodu nikdy nějak nepřemejšlel.

Symbolem je duhová placka. Vzal by sis jí někdy na sebe?

Kdybych žil v Praze, možná že jo. Ta Praha je úplně jiná než tady. Pořád ti tady bydlí několikrát míň lidí, než v Praze. Ta Praha je fakt jiná, mně třeba říkala kamarádka, která žila pět let v Londýně, že kdyby sis v Londýně dal na hlavu hovno, že se ti nikdo nevšímne. V Praze jo. A zas tak je to odstupňovaný v těch menších městech. Já nemám potřebu se prezentovat jako gay. Jak říkám, ne všichni k Tobě budou hodný a kamarádský a vezmou to. Jsou lidi, který to vyloženě odsuzují a můžou ti ublížit. Já je zatím vyloženě osobně nepotkal, ale je to evidentní a i z doslechu to vím.

Uvědomují si homosexuálové vyšší riziko nákazy sexuálními chorobami?

To se hlídáme, že jo. Já jsem říkal z legrace, že kdyby sem do Y přišel AIDS, tak to má za chvíli půlka gayů tady. Ale my kluci si dáváme bacha na to, s kým spíme. A když ne, tak vždycky s ochranou. Což teda samozřejmě ne vždycky můžeš zabránit nějaký tý nákaze, ale tomu nejhoršimu tím zabrániš. (pauza) Většina, nebo ne většina, ale jsou kluci, který si to fakt hlídají a chodí darovat krev jednou za půl roku. Tam se ty testy dělají. Já jsem chodil darovat plazmu, už teda nechodím, protože mi to nebylo příjemný. Není to tak, že nějaký AIDS nám nic neříká. Já si myslím, že ty místní kluci co takhle znám si myslím, že... (přemýšlí) Když jede místní kluk vyloženě do Prahy do nějakýho klubu, kde ví, že bude s někým spát, tak vždycky s ochranou. To je to nejhorší. Tam je to úplně jasný, tam je strašně velký riziko nemoci, v Praze.

Dá se říct, že homosexuálové jsou společností považováni za promiskuitnější?

Určitě. My to o sobě víme. Máme rádi sex. Protože je nás míň, rozumíš, tím pádem je tam větší pravděpodobnost toho, že ty kluci budou a hlavně... Jak říkám potřetí, jsme chlapi, chlapi mají rádi sex.

Takže myslíš, že když jsou dva chlapi spolu, že je to horší v tomhle ohledu než žena s chlapem?

Toť otázka. To už je pak na tom vztahu chlapa s tou ženskou. Ale pořád chlapů s ženskýma je na světě mnohem víc, než homosexuálních párů. Tím pádem je tam ta větší procentuální pravděpodobnost toho, že ty dva kluci budou mít sexuálně pestřej život. I holky to tak maj. Je to opodstatnění tím, že je nás míň.

Jak nahlížíš na bisexualitu?

Já si myslím, že to neexistuje. Já si myslím, že ne. Já jsem se s nikým takovým nesetkal přímo. Ale podle mě bisexuál je člověk, kterej se pořád hledá anebo člověk, kterej si nedokáže přiznat, že je na kluky.

Jaký máš názor na registrované partnerství?

To registrovaný partnerství možná ještě jo, to akceptuju, když jsou dva, který spolu chtějí být a ví to, tak určitě. Proti tomu nemám vůbec žádnou výhradu. Zatím jsem se ale nikdy blíž o registrovaný partnerství nezajímal, tak netuším, jak přesně funguje. Určitě nemůže být svatba v kostele (úsměv). Až o tom jednou budu přemýšlet, tak to začnu vyhledávat a zajímat se o to.

Pokus se zamyslet nad adopcí dětí stejným pohlavím.

Já si myslím, že je na to ještě brzo. Co se týče adopce dětí, proti tomu nemám žádnou výhradu, nicméně je na to brzo, společnost ještě není na to připravená. Ještě to není takový, aby lidi mohli svobodně žít. Ta adopce je jenom o čase, věřím tomu, že za padesát let to může být úplně jiný. Ale lepší je si dítě adoptovat, už jenom z toho důvodu, že ty partneři jsou potom k tomu děcku rovnocenný. Už jenom psychické stav tý rodiny. Lepší než že by bylo jednoho a že mu ho odosila ženská.

Takže kdyby sis chtěl pořídit dítě, jaký bys vybral způsob?

Nejllepší je si myslím adopce, protože je taková nestranná, je to rovný pro oba dva ty partnery. Tu si umím představit. Představ si, že by ses měla bavit se svým partnerem, čí bude to dítě.

Jak dlouho jste s partnerem?

Měsíc a půl. Zatím dobrý, funguje nám to.

Bydlíte spolu?

Jo i ne.

Dá se ještě říct, že se nacházíš v coming outu, nebo už to máš uzavřené?

Já v sobě už to mám překonaný. Jestli se s tím srovná okolí, nebo nesrovná, to nevím.

Ohlížel ses v minulosti na společnost, co si o tobě myslí?

Jo. A furt, každej člověk se zajímá o tom, co si o něm druhý myslí. I v padesáti letech, i v šedesáti letech. A to není jenom já, ale to všichni lidi... Není ti lhostejný, že tě lidi nemají rádi. Chceš vědět, proč to je, z jakýho je to důvodu, co jsi udělal špatně, abys to mohl třeba změnit. Proto já vždycky říkám svejm kamarádům, ať mi říkají všechno na rovinu- „Teď se takovej a takovej. Uklidni se.“ Protože člověk to na sobě nevidí, ty chyby. Jsou chyby, který člověk dělá, třeba arogance, se kterýma může pracovat. Ale když to člověk o sobě neví, že takovej je a nedá mu to to okolí na vědomí, tak s tím nic neudělá logicky. Taky mi řekne

kamarádka- „Teď se chováš jako namyšlená, arogantní bužna.“ Tak řeknu- „No, díky žes mi to řekla. Dám si na to pozor.“ Už třeba vím, v čem se tak třeba chovám. A pak si řeknu, no ty vole, fakt jsem se choval jako arogantní hajzl.

Máš nějaké obavy z budoucnosti, ve srovnání třeba s obavami z dospívání?

Tak ty obavy tam nebyly, protože já jsem to v těch patnácti neřešil. Jak jsem ti říkal, vůbec jsem nějaký obavy neřešil, jak to jednou bude, nebude. Neřešil jsem to. Jestli v budoucnosti mám nějaký obavy. Asi ne.

A co plány pracovní?

Vycestovat do zahraničí. Naučit se tam něčemu novému a vrátit se sem určitě. Mně se tu líbí. Jo, stojí to tu penězně za hovno, ale určitě bysem se chtěl podívat do světa.

Příloha č. 7.: Přepis rozhovoru IV. (Pavla, 25 let)

30. 10. 2014, 71 minut

Začneme nejprve tím vyprávěním. Jestli Tě mohu poprosit, vyprávěj mi svůj život, co považuješ za důležité. Nemusíme pospíchat, máme času hodně, takže i všechny podrobnosti. Je to teď vše na Tobě, záleží, co povíš.

No tak můj život... Já si teda na rozdíl od mé sestry nepamatuju, co jsem dělala ve čtyřech letech, nebo ve třech dokonce. Já si ze čtyř let mého života pamatuju akorát to, že jsem byla přes měsíc v nemocnici, protože jsem měla natrženou slezinu, protože jsem spadla ze schodů mojí vlastní vinou a v nemocnici to pro mě byl dost intenzivní zážitek nepříjemnej, takže ten si pamatuju. Jinak moje mamka byla učitelka, takže nás brávala hodně s sebou na lyžáky, mezi lidi, mezi děti a byli jsme docela socializovaný. Bylo to fajn. Jinak pocházím z vesnice, moji rodiče měli vždycky dost zvířat, takže jsme tak sžitý s tou přírodou trošku. A můj taťka je veterinář ještě do toho, takže docela sranda. Potom nástup do školy, měla jsem trošku problémy ve druhý třídě, protože jsem začala nosit strašně špatný zámky ze školy, nevědělo se proč... Pak se objevila ta úžasná cesta po těch všech psychologách a psychiatrech. A zjistili mi, že mám poruchu soustředění, dyslexii, dysgrafii, takže mi potom diktáty opravovali trošku jinak. Ale já jsem byla šikovná na literaturu a tak dál. Takže to bylo v pohodě. A takhle se to přehouplo ta základka, ta byla myslím docela v pohodě, měla jsem trošku problémy s matikou, ale to jsem nějak překousla. Sportovala jsem. Pak jsem se nějak uzavřela do sebe, ani jsem nevěděla proč a neměla jsem žádnýho chlapce do devítky nikdy. No a nastoupila jsem na střední, na tu střední už chodila moje sestra, naši si mysleli, že mi to pomůže, že budu mít materiály, že i když mám ty poruchy, jaký mám, že to zvládnou. No tak jsem tam nastoupila a tam jsem zjistila hroznej potenciál, kterej nabízí město na příležitosti. Chodila jsem na sporty. Takže jsem se začala hodně rozvíjet. Bylo to i tím, že jsem chodila do školy s lidma, který se svým způsobem taky vzdělávali v těch sportech a tak, takže jsem začala chodit na spoustu sportů. Začala jsem chodit na aikido, začala jsem chodit na jiu-jitsu a dostala jsem se do šermířský skupiny. No každéj den jsem měla něco, byla jsem na sebe pyšná.

To bylo sportovní gymnázium?

Vůbec ne, to byla obchodní akademie. Ale našla jsem tam člověka, kterej mě přivedl někam a ten zase znal jinýho člověka, kterýho jsem tam poznala a ten mě přivedl zase jinam. Takhle jsem se záhadným způsobem dostala do spousty odvětví a byla jsem na sebe strašně pyšná, strašně hrdá. Tak jsem si říkala, že už bych teda měla něco s nějakým tím klukem mít. No a zjistila jsem, že to není ono. Zkoušela jsem to ještě dvakrát, abych si to potvrdila, že to nebude asi ono. Tak jsem si potom musela přiznat, co teda vlastně jsem. Zhubla jsem asi sedm kilo za deset dní, protože já jsem nejedla, nespala jsem, svým způsobem mě to trápilo, nedokázala jsem si to srovnat, protože jsem to nikomu nechtěla říct. S nikým jsem se vo tom nechtěla bavit.

Kolik Ti bylo v tuto dobu zhruba let?

No to mně bylo asi těch osmnáct. Zhruba. Pak jsem si to teda nějak přiznala a začala jsem to brát jako další můj potenciál, takže jsem si to začala náramně užívat. A užívala jsem si nejenom tohle, ale i celkově ty sporty. Všeho jsem si užívala plnými doušky. Pak přišly trošku problémy s účetnictvím, tam jsem se zase trošku zabrzdila, musela jsem chodit na doučování. Ale střední jsem udělala v pohodě. Dobrý. Pak jsem chtěla jít na vejšku, ale nedostala jsem se tam, ale byla pro mě skvělá příležitost dostat se na animátora a cestovní ruch. Pro mě úplně vysněná práce. To už jsem měla první přítelkyni, dlouhodobější a nastoupila jsem tam a cejtila jsem se jako král. Já jsem se cejtila hrozně skvěle, mně všechno šlo, všechno co tam bylo, všemu jsem rozuměla. Takže úplně srdíčko mi plesalo, jak mi to všechno jde. To byla jenom nástavba na rok a měla jsem druhou maturitu. No a pak jsem se dostala na vejšku. Se vším tím mým potenciálem najednou jsem dostala děsnou ránu a facku, protože mi najednou nic nešlo. Protože jsem nebyla ze zdravky, tak mi nic nešlo. Já jsem neuměla anatomii, já jsem tomu vůbec nerozuměla, nerozuměla jsem vůbec ničemu. Strašně jsem se ztrácela, latina další hrob hrozný. Takže tenhle okamžik jsem začala o sobě hrozně pochybovat, sebralo mi to strašně mého elánu, mojí energie, vylítávala jsem ze všech zkoušek. Já už jsem se skládala... Brečela jsem, probrečela jsem noci. Pak jsem si našla i psychologickou pomoc, abych to zvládla. Tahle psychologická pomoc mi hrozně pomohla. Zároveň jsem se na konci prváku rozešla s tou svojí dlouhodobou přítelkyní, protože jsem měla pocit, že mi stahuje spíš dolů. No a pak po prázdninách mě Tina doučovala latinu a anatomii.

Takže Tvoje současná přítelkyně?

Současná přítelkyně Tina mě doučovala, pomáhala mi hodně se školou.

A kde jste na sebe narazily?

Ve škole. Ona to byla nejlepší kamarádka mojí velmi dobrý kamarádky z mého oboru. A ona mě právě přivedla na kalbu k nim a tam byla Tina. A kdykoliv se někam šlo, tak tam vzala Tinu. Ale ona mi už rovnou ta kamarádka řekla, ať na ní nic nezkouším, protože je absolutně heterosexuální. Takže ať na ní vůbec nic nezkouším. Nicméně se mi Tina moc líbila, ale furt jsem se držela zpátky, protože jsem si říkala, že nebudu do nikoho dělat kdo to takhle nemá... Samozřejmě ono je to úplně jedno, ona by se se mnou vyspala i kdyby byla heterosexuální, ale já jsem od ní chtěla něco víc. (smích) Já jsem chtěla vztah. A pak nějak se to stalo, nějak jsme se daly dohromady, to je zase jinej dlouhej příběh...

Ale ten taky přijde na řadu...

Taky přijde na řadu. Takže jsme se daly dohromady, začaly jsme spolu bydlet a Tina mi neustále intenzivně podporovala ve škole.

Jak je to dlouho tenhle začátek Vašeho vztahu?

Začátek toho vztahu byl ve druháku, takže je to už přes tři roky. Bylo mi dvacet jedna. No a v tenhle okamžik jsme spolu začaly bydlet, tak se o mě začala i starat. To jsem neznala. Začala mi i prát věci. (úsměv) Tina si sama pronajala jednu místnost ve spolubydlení. A tam jsem s ní žila dva roky. Dva roky? (váhá) Jo, dva roky. V té jedné místnosti.

Kolik tam bylo lidí kromě vás dvou?

Ještě jeden pár. Heterosexuální. Čtyři lidi. No my jsme potřebovaly samozřejmě ze začátku jenom postel a počítač. My jsme víc toho nepotřebovaly. Jsme byly opojeny láskou a nadšením, takže to bylo fajn. To bylo parádní. (smích) Pak začala ta naše bytná chodit na vejšku. Jakožto medička, jakožto doktorka že bude. A začala na nás strašně tlačit, že tohle a že je nedoplatek. Dřív jsme s ní tyhle problémy vůbec neměly. Jakmile nastoupila na vejšku, začaly tyhle problémy být na denním pořádku, navíc měla docela přítele, kterej byl takovej feťák. Oni dřív v tom spolu plavali, tak byli oba takový trochu zvláštní. Načež jsme se rozhodly, když Tina začala pracovat, dostala práci, že půjdeme do svýho.

Jak je to dlouho, co jste se rozhodly odejít do vlastního bytu?

To bylo před tím rokem. Tak jsme si pořídily nádherný jedna plus jedna, všechno jsme to oběhávaly. Dostaly jsme skvělou nabídku, byla tam i lednička. Takže paráda. A to jsme měly toho jednoho pejska. Pak že budeme mít druhýho pejska, takže se tenhle rok v lednu narodila malá fenečka a já jsem státnicovala. Hrozný nervy to byly. Protože já jsem prodlužovala o rok kvůli jednomu blbýmu zápočtu. A teď jsem šla na státnice a neudělala jsem jeden předmět. Pro mě úplně hrůza, protože jsem to nedokázala překousnout sama pro sebe. Pro Tinu ještě větší hrůza, protože jsem hodně plakala, tak mě musela utěšovat. Bylo to takový hodně silný období. Pak jsem šla v září na ten jeden předmět, udělala jsem ho, takže jsem odstátnicovala, jsem hrdej záchranář bakalář všude se tím chlubím. (smích) Protože tam byla hrozně těžká cesta nejenom pro mě, ale i pro Tinu. Já to vím. Vážím si toho, že to se mnou vydržela. No a hned co jsem v září odstátnicovala, tak jsem dostala nabídku k práci. Takže jsem ji přijala a od listopadu bych měla nastupovat. A ještě se mi do toho přimotala jedna velká příležitost dělat pro jednu firmu, tak se teďka hodně snažím, protože se do budoucna chci mít hodně dobře, chci se hezky starat o svojí přítelkyni, chci žít s ní v hojnosti, chci se mít dobře, a proto to dělám. (pauza) To je asi tak všechno. Teďka dělám teda ještě v té jiný práci a tam je teda kolektiv skvělej. Skvěle to tam frčí.

Co máš aktuálně za náplň práce?

Je to marketing, takže je to úplně něco z jinýho oboru.

A v práci o Tvé orientaci ví? Nebo jak to tam probíhá?

V týhle práci je každému jedno, kdo s kým spí, ale jak dělá. A jestli dělá dobře.

Takže to tam tuší, nebo myslíš, že tam vůbec nemají představu?

Oni to dokonce ví, já jsem tam totiž na první schůzku přišla s mojí přítelkyní. Takže to ví. Vůbec to neřeší. Naproti tomu když jsem šla na pohovor do té práce do nemocnice, tak tam neustále byly narážky, jestli mám nebo nemám partnera. Já jsem potom na tyhle narážky řekla, že mám partnerku. Náhle se můj pohovor přijímací vyvinul v psychologickou debatu a neustálou salvu otázek a odpovědí. Ale bylo to velmi příjemné. Všichni- „Nekecej, jo a jak to, takhle...“ Tak jsem tam mluvila s nima přes hodinu. A oni- „My už se na Vás tak těšíme, to bude super. A kdyby si na Vás někdo dovoloval kvůli tomuhle, tak to nám řekněte, to my nestrpíme. Vy jste taková super, to je taková paráda, to je úplně bezva.“ Takže myslím si, že tam se na mě hodně těší. Tak je to zase asi i tím, že se tím netajím a rovnou s tím přijdu, rovnou to řeknu. Když se mi třikrát zeptají na přítele, tak jsem řekla, že mám přítelkyni. Protože jsem to já, nezměním to a jsem na to pyšná. A když oni

viděli, že jsem s tím v pohodě, tak se mě začali ptát. Oni lidi většinou když zjistí, že je ten člověk v pohodě, tak jsou zvědaví, začnou se ptát. A když jsem příjemně odpovídala, tak tím pádem se na mě hrozně těšej. Takže jsem moc spokojená.

A budeš jezdit v sanitce? Když se řekne záchranář, tak si představím tu sanitku, jak v ní jezdíš.

Já jsem si to před prvkem představovala taky tak. Ale oni mě do té záchranky nevezmou, dokud nebudu mít dva roky praxe. Takže já musím napřed do nemocnice a pak můžu do záchranky. Já budu dělat to samý, co sestra. Na tom příjmu většinou sanitka přiveze někoho, já ho buď musím přepíchnout mu kanulu, nabrat krev, pustit infuzi, změřit ekg, změřit tlak, někdy i vycévkovat. Pomocť tomu doktorovi při vyšetření a pak se posílá ten pacient na oddělení. Ale jinak práci na oddělení a mytí pacienta, z toho jsem státnicovala, tak to mi taky jde docela od ruky.

Na tu střední obchodní školu jsi dojížděla?

Ano, vlakem každý den.

Ještě sourozenci...

Mám sestru, starší o rok a tři měsíce. Právě se vdala. Takže jsme dvě holky.

Mohu poprosit ještě více informací o rodině?

Rodinu mám úplnou, můj tatka a mamka se vzali a nerozvedli se, žijou spolu doteď. U nás je to takovej model zvlášť z mamky strany, babička byla s dědou skoro šedesát let. Děda nedávno umřel. Jinak ze strany od tatky mám dvě babičky, protože babička se s dědou rozvedla, když bylo mému tátovi dvacet pět. Tak se rozvedli dokonce a děda si našel novou manželku, takže mám druhou babičku.

Jste věřící?

Babičky jsou křesťanky, moji rodiče se považují asi taky za křesťany. Nemáme žádný stálý rituály, slavíme samozřejmě Vánoce a Velikonoce. Ale já v něco věřím, není to křesťanství, je to něco... Já to nedokážu popsat, věřím asi v tajemství, věřím že něco je, ale já se nerada škatulkuju do nějakýho náboženství. Protože pro mě jakýkoliv náboženství když je zfanatizovaný je špatný. Ať je to jakýkoliv. Jakmile tam je přehnaná víra, tak je to dycky špatně. Proto se tam nerada škatulkuju. Takže spíš preferuju takovou umírněnost.

Popíšeš mi, jak trávíš svůj volný čas?

Nejradši ho trávím s přítelkyní. Rádi chodíme do kina a do divadla, když se tam dostanem. Chodíme tančit, chodíme se bavit, chodíme na procházky. Já si občas zahraju nějakou hru na počítači. Jednak obě jsme docela čtivý, i když já teďka po těch státnicích nechci vidět písmo dlouhou dobu. (smích) No takže to je tak moje náplň. Dřív jsem hodně sportovala, teď skoro nesportuju, ale doufám, že se zase do něčeho dokopu. Jinak jsem docela tvůrčí, takže zase vymýšlím různé aktivity. Třeba jsem začala vyrábět záložky, který jsou moc hezký, líbivý, z fotek. Jsou to takový okamžiky, kdy mě něco napadne a já to musím vyrobit.

Když se vrátíme do období školky, máš na tuto dobu nějaké vzpomínky?

Ze školky moc asi těch vzpomínek nebude. Víím, že jsem tam zůstávala poslední, protože moje mamka učila na střední. Ta střední byla naproti mojí školce, takže mamka až když skončila, tak si pro mě přišla. Dost často to bylo nejpozději, co to šlo. Takže jsem tam byla mezi posledníma, nebo většinou poslední.

Potom jsi šla na základku. A jak ses ve škole celkově cítila?

No to bylo různý období a různí učitelé mě ovlivňovali. Ale vesměs jsem se cítila dobře, pokud se nejednalo o matiku a fyziku, to byly moje kletby hrozný, který jsem nedokázala překousnout. Ty když jsem měla, tak jsem se cejtíla velmi nepříjemně až nehezký, ale jinak jsem milovala češtinu. Měla jsem skvělou češtinářku, takže ta zase viděla můj potenciál jinde. A ta mi řekla, že nemusí bejt člověk dobrej ve všem, že každej je individuální a je dobrej v něčem jiným. A já že mám zrovna tady silnou stránku a jinde zase slabou.

Probíhal v průběhu školních let nějaký kontakt s vrstevníky?

Já jsem byla vždy oblíbená. Já jsem velmi sociální typ, byla jsem takový tmel těch lidí. To já jsem ani nemusela vymýšlet aktivity, já jsem začala něco dělat a všichni se ke mně přidali. (úsměv) Nezkazila jsem žádnou srandu.

Už sis na té základní škole uvědomovala nějakou odlišnost, nebo něco zvláštního? I když jsi to třeba tehdy neuměla ještě blíž uchopit...

Určitě bylo velmi zvláštní, že mi imponovala moje češtinářka nějakým způsobem. Nevěděla jsem proč a jak, ale imponovala mi. Jinak jsem ten rozdíl nepocítovala, krom toho, že jsem se cejtíla trošku víc bláznivější asi než ostatní, kdybych to takhle řekla. Ale jinak jsem žádnéj extrémní rozdíl nepocítovala.

A na střední škole to bylo obdobné?

Tam už se to velmi silně projevilo. Dokonce se u nás ve škole dělal test na šikanu a zároveň tam bylo, kdo je oblíbenej, nebo s kým by šli všichni nejradši na pivo. No tak jsem byla já ta oblíbená teda. (úsměv) I když tam o mně všichni věděli, že jsem homosexuální, tak přesto by se mnou na to pivo šli. Protože se mnou byla zábava, já jsem se opravdu žádný srandě nebránila. Snažila jsem se moc věcí zbytečně nepitvat, nerejpat do lidí. Já se nerada i hádám, já se ráda bavím s každým. Je mi jedno, kdo to je, jak je postavenej, je a není... Jestli je homosexuální. Mně když se ten člověk líbí, tak se s ním chci bavit a bavím se s ním bez jakýchkoliv předsudků.

To je správný přístup. Kdyby to takhle měl každý, tak je svět hned hezčí. A kdy se spolužáci dozvěděli o Tvé homosexualitě?

No já jsem šla o rok později do školy. V tom prváku to bylo tak, že si všichni mysleli, že chodím s jedním mým spolužákům. My jsme si teda skvěle sedli, do dneška jsme nejlepší přátelé. Ale on se mnou i strašně chtěl chodit, ale já jsem mu řekla, že já to cítím jinak. Ale myslím si, že ten prvák si lidi mysleli, že s ním chodím a že spolu něco máme. Pak v tom druháku jsem začala jezdit od přítelkyně, co jsem tady měla a ta mi vždycky dělala svačiny. Já jsem nikdy svačiny nenosila a kdykoliv jsem přišla se svačinou, tak všichni věděli, že jsem byla u své přítelkyně. Takže to už pak věděli všichni.

Ještě bych se zeptala na ty pokusy o vztah s opačným pohlavím. Jak probíhaly a jak většinou dopadly?

No tak moje sestra byla velmi sexuálně aktivní už od čtrnácti let a už i ty vrstevníci. Tim že jsme byli ale maloměsto s tou základkou, tak se to tolik nehrotilo jako ve městě. Takže jsem to začala řešit myslím až v tom prváku na té střední, že bych teda měla někoho mít. Když už to dělají všichni, že jo, tak se přidám k davu. Já jsem ale na to neměla odvalu si s někým střízlivá začít. Takže já jsem musela na diskotéku, dost se uvést do nálady, abych k sobě pustila někoho blíž a pak v týhle uvolněný náladě jsem si říkala- „Jo tak pojď, tak to uděláme.“

Ty první sexuální partnery, které popisuješ, si tedy neznala?

Neznala. Já jsem je teda znala asi od vidění, ale byl to náhodnej člověk. No tak se to stalo. Tak jsem si řekla- „No každé říká, že poprvý to stojí za houbu.“ Tak jsem si říkala, že to musím vyzkoušet ještě jednou. Úplně stejnej scénář to byl, zase to byl nějaký drahej neznámej a zase to bylo hrozný. Tak jsem říkala- „Hele to jsem asi porouchaná, vadná nebo nevím. Tak hele do třetice. Musíš to vyzkoušet, třeba to bude už konečně dobrý.“ No tak jsem to vyzkoušela a řekla jsem si- „A to je ono? To je to, o čem všichni mluvěj, co hejbe světem? No to teda je pěkně na nic. To teda se mi vůbec nelíbí.“ Pak jsem jela s mojí sestrou na kolaudaci, kde bylo čtrnáct chlapců, já, moje sestra a jedna blondatá hezká holka. A s tou jednou blondatou holkou jsem se tam někde za rohem začala líbat. Pak se to přesunulo a pak jsem odcházela domů s tím, že tohle je to, co asi by to mělo bejt.

Vyprávěj mi něco bližšího o svých přátelích. Měla jsi někoho nejbližšího, komu jsi to mohla svěřit?

Já jsem to ani nemusela moc svěřovat, protože moje sestra mě s tou blondatou slečnou načapala přímo tam v tom kolaudovaným domě. Takže jsme přijely domů, my jsme tam teda dokonce přespaly a přijely jsme druhý den domů. Já jsem jí řekla, že jsem teda spala s holkou a že jsem asi možná na holky a ségra řekla- „No to nevádí, já s nima spím taky.“ Takže já jsem byla dost vyšokovaná. Tak jsem si řekla, že to asi není špatný. Pak přišla do kuchyně moje mamka a ptala se, jak jsme si to se ségrou užily. A moje sestra- „Pavla si to užila dobře, ta se tam vyspala s holkou.“ A mamka na to- „Jo, fakt? No tak vyzkoušet se musí všechno, že jo.“ Já jsem potom začala vehementně zkoušet a až pak jsem to řekla doma, protože jsem předpokládala, že mamka to vezme dobře, protože je taková akční, je moderní... A ona teda že jo, že dobrý. Ale vůbec jsem nevěděla, že moje mamka to nesla dost těžce. Četla si o tom knížky, nechápala to, že dva heterosexuálové jako je mamka a taťka můžou mít homosexuála. Tak to docela dost řešila a to jsem nevěděla vůbec. Nicméně mýmu tátovi jsem se bála to hodně říct, protože můj taťka je ze starý školy, je to bručoun, křikloun, umí bejt agresivní, takže tomu jsem se to bála hodně říct. No a jednou to samozřejmě muselo prasknout. Takže to prasklo tím způsobem, že já jsem někam odjela a taťka se ptal mamky, kde jsem ve středu v deset večer, když mám druhý den jít do školy. A mamka... No z toho se nedalo nijak vycouvat, tak řekla, že jsem odjela k přítelkyni. A táta odpověděl jenom „Aha“. Pak mi přišla smska, že táta to ví, tak at' se zejtra připravím, že se mě na to asi bude ptát. Tak jsem jela do školy, přijela jsem domů a tátu napadlo, že půjdeme ven pracovat. Horko jako blázen a táta se se mnou skoro nebavil. Jenom to, co bylo potřeba k tý práci. A já jsem to už čekala, kdy to přijde. Chtěla jsem, aby to už bylo za mnou a přemýšlela jsem, co mu

mám říct. A pak se se mnou zavřel do skleníku, ve skleníku bylo asi padesát stupňů, on zavřel a sednul si tam. A řekl- „Hele pojď sem, já vím, že máš nějaký jiný názory na vztahy, ale já nejsem tak blbej, abych to nepochopil.“ Takže mi vynadal, ale ne za to, co jsem, ale za to, že jsem mu lhala. A táta byl v pohodě.

Podle toho co jsi říkala, musela jsi jeho přístupem být celkem překvapená.

To jsem vůbec nečekala. To jsem byla mile překvapená. Takže to jsem byla hodně překvapená. Pak jsem třeba za ním přišla, aby mi udělal díрку na pásek a on se zeptal, kam jedu. Já jsem řekla, že jedu na víkend pryč. A on se ptal, kam jedu. A já jsem mu řekla, že jedu za jednou holkou. A on na to- „Jo tak hlavně opatrně. O Tebe se ale nebojím, Tobě ty holky neublíží.“ Takže dobrý.

Dá se říct, že jsi měla s jedním z rodičů bližší vztah?

Jo, bližší vztah mám asi s mamkou.

Působí to na mě tak, že sestra to přijala víceméně neutrálně...

Jo, ta to brala úplně že se nic neděje. Pohoda. A vím, že když chodila s nějakým přítelem, kterej přijel k nám a ptal se mě, tak já jsem se trochu ostýchala říct, co jsem. A ona teda řekla- „Prosím Tě, ta je na holky, ta to má úplně v pácu, rozumíš.“ Takže se mě i zastávala, vůbec kdokoliv, kdo by mě chtěl nějak urazit. Tak já mám sestru ochranitelku, takže kdyby na mě chtěl kdokoliv něco říct že jsem taková, tak by mu to rychle vysvětlila.

Když porovnáš vztah s rodičema před coming outem a po něm, posunul se ten vztah nějakým způsobem?

Myslím si, že s mamkou je stejnej. S tátou je, myslím si, trochu bližší. Protože mě bere teď jako takovýho nechci to říct blbě.. Takovýho parťáka. Že když se bavíme, tak se bavíme o těch ženských. A on- „No Ty tam máš doma taky tu svou.“ Myslím si, že vztah s tátou se dokonce prohloubil.

Víš, jestli se po coming outu u rodičů objevily nějaké obavy?

Samozřejmě měli tu klasickou obavu u homosexuálů. Co vnoučata. Tak samozřejmě tahle tam proběhla právě z té mamky strany, která se tím hodně zabývala, že je to divný, že jsem homosexuální a tak co vnoučata. Tak jsem jí řekla, ať se nebojí, že to nějak bude, že nějak si je udělám, ať se o to nebojí. Když jsem jí tohle vysvětlila několikrát, tak mi řekla, že jo, že dobrý.

A jak to přijali Tví přátelé.

Vůbec jsem neměla žádnou změnu u přátel. Podle mě to bylo tím, že jsem s tím rovnou přišla a rovnou jsem to řekla.

Kolik Ti bylo let, když jsi jim to rovnou řekla?

No tak podle toho, kdy jsem je potkala. Ale ten okruh nějakých mých bližších přátel to věděl, dá se říct hned po tom, co jsem si to přiznala já. Tak potom, když se mě kdokoliv zeptal, jestli někoho mám, jestli se mi někdo líbí, tak už jsem o tom rovnou mluvila s tím, že jsem se nepozastavovala vůbec nad tím, že jsem homosexuální. Třeba- „No zrovna teď se mi líbí jedna pěkná holka.“ V pohodě. A oni- „Holka jo? Nekecej.“ Já jsem jim ani nedala možnost, aby mi nějak řekli, že je to špatně, protože já jsem s tím rovnou přišla.

Takže to byl takový plynulý proces?

Přesně tak. A bylo to tak vždycky. A vždycky když jsem někam přišla, tak rovnou když se mě někdo zeptá... Ono většinou na to dojde, že se hned člověk zeptá, jestli někoho máš nebo co Ty. Tak já rovnou říkám, rovnou s tím jdu do placu, protože lidi mnohem víc nesou hůř tu lež než to, co se za ní schovává. Protože můj kamarád je nepřiznanej, ale všichni to o něm věděj nebo si to aspoň myslí. Ale on tím, že to neřekl, tak je zklamal, tím, že jim lhal. A oni to nesou strašně těžce ty lidi. Takže já když s tím rovnou přijdu, tak rovnou vyčistím vodu, kdo se se mnou bavit chce, kdo se se mnou bavit nechce. Stejně se se mnou nakonec bavit chtěj. Ale setkala jsem se s blbou reakcí, když jsem začala chodit s Tinou. Byla to její nejlepší kamarádka do té doby. A moje velmi dobrá kamarádka. Tak ta to nějakým způsobem nepobrala, že my můžeme bejt spolu a začala se chovat až nepřátelsky. Začala proto mně štvát lidi ve škole. Naprosto zbytečně. Ale ona to tak cítila. Já jsem řekla, že jí přemlouvat nebudu, ať mě má ráda. Měla jsem tam svý lidi, který... Bylo jich teda o dost míň těch ovlivněnejch, ale byli tam pořád ty lidi, který mě měli rádi, těch jsem se držela. A dneska já i když jsem přišla na praxi třeba, tak se mě ptali, jestli někoho mám. Já jsem prohodila- „Jo já mám babu. A pěknou.“ Tak hned jsme se o tom začali bavit, takže já většinou se snažím to říkat úplně normálně, protože pro mě to normální je. Pro mě je to běžný. Je to pro mě úžasný.

Vzpomeneš si, kdy jsi prvně slyšela o homosexualitě?

Abych nekecala. Tak jasně že každěj o tom má nějaký povědomí si myslím. Že někdo řekne o někom, že to je teplouš. A dítě se pak zeptá, co to je ten teplouš. Víš, to jsou dva lidi stejného pohlaví, co spí

spolu. Takže si myslím, že takhle povědomí o tom měl každý. Ale přímo o homosexualitě jsem si začala zjišťovat, až když jsem to tak opravdu začala cejtít. Až na přelomu sedmnácti a osmnácti let, kdy už jsem si to dala do souvislosti.

Měla jsi někdy v minulosti alespoň minimální snahu tajit svou orientaci?

Tajení bylo napřed s Tinou. Protože Tina si nepřála, aby to někdo věděl. Protože jsem byla její první slečna, tak s tím sama nebyla srovnaná. Takže ta to tajila. Já jsem tím pádem musela taky, protože jsem byla s ní. Ale jinak jsem orientaci vůbec netajila.

Ještě mi napadlo, jestli si myslíš, že zjištění homosexuality nesou hůř rodiče jedináčků, než třeba rodiče více dětí?

To je těžký odpovědět. Já si myslím, že je to individuální, že někteří rodiče to vezmou normálně. Ale u těch jedináčků je to asi specifický. Třeba tím, že od něj mají vždycky větší očekávání. Nemyslím si, že vždycky do očekávání patří, že jediný dítě bude homosexuální. Takže je to asi větší problém.

Jaké pocity Ti přineslo svěření se v rodině?

Nejvyšší pocity to ve mně vyvolalo, když jsem si to přiznala sama. Když jsem si sama řekla- „Jo, je to tak, já to tak cejtím a já to tak chci. Protože je to ve mně a chci to nějak naplnit.“ Já jsem se cejtěla hrozně špatně, když jsem tomu nerozuměla, co jsem. To bylo takový to období, kdy jsem nejedla a nespala. Furt jsem nad tím přemýšlela a furt jsem byla taková v tenzi. Pak jsem si to přiznala, kdo jsem a co jsem. A že tím jsem úžasná a výjimečná. Pak to přiznání těm rodičům a to přijetí byl skvělej bonus určitě. Ale i kdyby mě nepřijali, tak já bych to necejtěla jinak. I když byla jsem ráda samozřejmě když to mamka vzala a byla jsem ráda, když to vzal i tatí. Bez křiku a beze všeho. A byla jsem i ráda, když jsem věděla, že to ví i moje babička, že to všichni přijali. Takže celá rodina je s tím obeznámena.

Setkala ses někdy s diskriminací nebo se šikanou?

Vůbec ne. Takhle kvůli tomu, že jsem homosexuální, vůbec ne. A já bych se teda ani nenechala šikanovat.

Co se týče navazování vztahu se stejným pohlavím, kolik jsi měla před Tinou vztahů?

Vztahů nebo přítelkyň?

To nechám na Tobě...

Měla jsem třicet osm sexuálních partnerek a z toho asi pět vztahů včetně Tiny.

Můžeš mi povyprávět o tom, jak ses nejčastěji seznamovala?

Ze začátku jsem se hodně seznamovala na internetu, protože tohle odvětví jakožto homosexualita je, i když se to říká, že to není pravda... Tak navazování vztahů je zkrátka těžký. Takže to začínalo přes internet. Ale pak když už jsem byla taková hodně rozjetá, hodně drzá, namyšlená, tak jsem se dokázala seznámit i v baru s někým úplně cizím. Třeba i s někým heterosexuálním. Že to nebylo v barech pro homosexuály a ani to nebyly homosexuální holky.

Jakým způsobem jsi později balila ty ženy v barech?

Když jsem chtěla kohokoliv sbalit, i to byla heterosexuální ženská, i jsem to věděla, že je heterosexuální. Já jsem třeba byla v obchodě, když jsem byla v tom svém rozkvetlém období... Proto jsem měla tolik holek. Tak jsem byla hodně namyšlená. Já jsem třeba stála ve frontě v obchodu a najednou jsem nějakou holku sjela pohledem. Ta na mě koukala jako že je z toho nervozní, ale že se jí líbí, že na ní koukám. Tak jsem furt koukala samozřejmě namyšleně, pak jsem k ní přišla- „Jo, čau, ahoj. Jak se máš? Vypadáš skvěle. Zajdem na skleničku?“

A opravdu zašly?

Nemusely jsme ani zajít. My jsme třeba byly jenom na diskotéce, tak se mi stačilo jen tak bavit. Pak jsem řekla- „Jo, ty máš fakt sexy rty.“ A koukla jsem se jí na rty a ona už... Ale to vidíš, že ten člověk chce. Ať už to chce jenom vyzkoušet, nebo se mu taky líbíš, nebo se mu líbí, že jsi drzej... A většinou se líbí, že jsi drzej, oprsklej a namyšlenej. Tak ty lidi úplně- „Hm, tak to je super. Jo, dobře. Tak pusinku, to je úžasný.“ A pak už se to veze. (smích)

Ale Ty sis na tu namyšlenou jen hrála, nebo ne?

Mně shodila hřebínek ta škola. Ale teď už můžu bejt zase hodně namyšlená. Do dneška když řeknu něco namyšlenýho, tak Tina se dodneška trošinku rozzlobí. Já jsem navíc roztomilá, takže to je ještě vražedná kombinace. (smích)

Tina dodává: Ona byla namyšlená. Mě na to taky utáhla. Když jsem Páju poznala, tak byla hodně namyšlená.

A poznáš na první pohled, když bude v místnosti třeba sto lidí...

Jestli máme homoradary? Máme. (smích)

Myslíš, že dokážeš poznat někoho, kdo si není ještě jistý ani sám sebou?

Jo. Nemyslím si, že všechny. Ale jsou lidi, na kterých to vidíš už od hodně mlada. Na některých ale to třeba nevíš jistě. Ale většinou, abych nepřeháněla, tak si myslím, že na těch osmdesát procent to většinou poznáme. Je to tím, že se hodně s nima stýkáme... I s klukama homosexuálníma... Takže vidíš ty reakce, ty pohyby a názory, tu mluvu. Takže pak je to snažší to poznat, když se s tima lidma ještě stýkáš.

Funguje nějaké rozdělení rolí v partnerském životě?

Jako mamka a tatka? Já si myslím... Nebo já si to aspoň vždycky říkám, že já jsem ta dominantní. Ale tak máme rozdělený úkoly například v tom, že obě sice vaříme, ale Tina vaří mnohem víc. Já třeba neperu, moc nežehlím. Tina zase ráda uklízí. Ale jsou věci, který zařizuju já. Když je potřeba něco zařídit, tak to zařídím já. Tak si myslím, že ty role tam v nějaký fázi rozdělený jsou, ale jinak že se o to snažíme dělit.

A ty role se vygenerovaly spontánně, nebo jste si je musely domluvou vytvořit?

Spontánně úplně. Takže se doplňujeme.

Když se použije označení homosexuálů jako menšiny, co to v Tobě vyvolává za reakci?

Já si myslím, že tak málo jich není, aby byla menšina. Ale to je zase věc sčítání a přiznání se. Ale menšina asi ne. Myslím si, že je jich dost a je jich dokonce i spousta skrytejš, ty to ani nikdy nepřiznaj. Takže si myslím, že je homosexuálů víc, než se uvádí. Řekla bych místo čtyř procent, že by to tak odpovídalo spíš deseti procentům. A prý to tak i v dávných dobách v Egyptě bylo normálně.

Jaký máš názor na registrované partnerství?

Hm, registrace... Já kdybych chtěla, tak už bych si chtěla svojí partnerku nějakým způsobem legálně vzít. Registrace je pro mě pouze byrokratická záležitost. Není to o tom, mít na někoho papír, ale spíš o tom, že když je v nemocnici, že se o něm můžu něco dozvědět. Že když je potřeba, že mám ten štempl, že já jsem ta partnerka, která má tady na to právo.

Jak nahlížíš na adopci dětí homosexuálními páry?

Podle mě v dnešní době je spousta dětí, který potřebuju lásku. A stejně tak si myslím, že homosexuální rodina není méněcenná. Naopak. Dokonce na tohle téma bylo i pár studií, že homosexuální rodiče jsou také velmi dobří rodiče. Taky si musí dost často to dítě o dost víc vybojovat a pak si ho víc váží. Takže si myslím, že by určitě mělo bejt povoleno, že to není nějak proti přírodě. Pokud ty děti nemají dostatek lásky, měly by jí dostat. Budou šťastný i za homosexuální rodiče, než za žádný.

Jaký máš názor na Prague Pride?

Mně se líbí původní myšlenka průvodu, protože vznikl na popud rodičů homosexuálů, kteří spáchali sebevraždu. A tak se rodiče snažili ukázat světu, že svoje děti a další homosexuály můžou milovat bez ohledu na jejich orientaci.

Pokus se zamyslet nad životem homosexuálních lidí. Jak bys nazvala jejich život v ČR?

Jako myslíš z pohledu společnosti nebo z pohledu mého?

Z Tvého pohledu, Tvůj subjektivní názor na to, jak se tady u nás žije homosexuálům.

Já si myslím, že homosexuálním holkám se žije líp než klukům. Protože přece jenom na holky je furt hezčí pohled než na ty kluky. Oni si lidi vždycky prvně představěj sex, takže ten je příjemnější představit si u holek. Ale jinak ten život je úplně normální jako jakýhokoliv jinýho páru. Mají stejny problémy. Většinou když k nám někdo přijde úplně novej na návštěvu, tak nám řekne- „Tyjo, já jsem si říkal, jak Vy tady asi budete bydlet, když jste homosexuální. A vy žijete úplně normálně, obyčejně jako my.“ Takže bych řekla, že se jim tu nežíje špatně, akorát že u homosexuálních kluků je problém, že jsou velmi promiskuitní, tak jim se žije hůř v tom, že oni v tom vztahu většinou jako mladý se nedokážou udržet dost dlouho na to, aby něco stačili vybudovat.

Na tohle jsem se zrovna chtěla zeptat. Co si myslíš o tom, že homosexuálové jsou považováni společností za promiskuitnější?

Já si myslím, že stoprocentně to pravda je. Lhala bych sama sobě do kapsy s mým počtem partnerek. Ale myslím si, že je to tím... Člověk si myslí, že je jinej tou svojí orientací, tak že mu to svým způsobem dává právo, když si to přiznám, ten život si víc užít. Protože ten, kdo se popere s tím, že je homosexuální, tak má pocit, že si ten svět musí užít plnýma douškama. To vím z mojí vlastní zkušenosti. Podle mě je promiskuita u heterosexuálů taktéž, akorát se o tom tak asi nemluví. Ale u těch kluků je to extrémní. Myslím si, že holky jsou taky promiskuitní, ale chlapi asi tak o sto procent víc.

Uvědomují si homosexuálové vyšší riziko pohlavních chorob?

Já mám pocit, že velmi uvědomělých homosexuálů jsem potkala zatím málo a že to většinou neřeší. Já jsem se divila, že někteří vědí, na koho si mají dát z nich pozor. Myslím, že někteří to monitorují, ty to řeknou zase těm, na kterých jim záleží, ale zase mám pocit, že jakmile to na ně přijde, že jim je to stejně nakonec jedno. Takový to spontánní- tak se spolu vyspíme. Tak tam že se jim zatmí a nepřemýšlej ty lidi. Holky si myslím, že přemejšlej i při sexu. Ty si myslím, že to mají promyšlený až do konce. Taky my nemáme těch pohlavních nemocí tolik. Na rozdíl od těch kluků.

Kde a jak se nejčastěji setkáváš s ostatními homosexuály?

My spíš děláme takový house party. Soukromý. Taky se šlo na motokáry, taky se občas někam jde. Scházíme se třeba v klubu.

A kde jsi poznala první homosexuály?

V klubu, nějaký ve škole. Ono potom se v tom klubu stejně všichni sejdem. Takže tam si řeknem- „Jé, vždyť Ty se mnou chodíš do školy na přednášku.“ Takže tam třeba náhodou potkám někoho, koho znám. Ale ty lidi ve škole jsem většinou poznala už tím homoradarem.

Ted' si ještě promluvíme trochu o vztahu s Tinou, ano?

Hm.

Kolik let jste spolu?

Tři a kousek. Tři roky a tři měsíce.

Že jste šťastní a rozumíte si, to vidím. Takže tuhle otázku bych vynechala. Ale zajímá mě, zda se nějak ohlížíš na názor společnosti. Takové to klasické- „Co tomu řeknou lidi...“

Tak jsou lidi, od kterých mě mrzí, že si o mně třeba něco myslí. Ale víceméně je mi to jedno, protože ty lidi mě neživí. Ty lidi můžou mít názor, já jim ho neberu, ať ho maj. Ale já nemám ráda, když mi někdo něco vnucuje. Něco svýho. Já mám taky svý a necpu jim to. Takže já se tím nehodlám řídit. Navíc většinou rady rozdává ten, kdo toho nejmíň zažil. Takže jsem na to opatrná, abych se řídila někým jiným a jsem tady jenom jednou, takže bych měla žít podle sebe.

Náš rozhovor završíme poslední skupinou otázek, která se týká plánu do budoucna.

No do budoucna... Nechci žít obyčejnej život, chci žít život, kde si můžu dovolit jet na dovolenou, kdy můžu ledacos dopřát Tině. Chci žít v hojnosti a budu se o to celou dobu snažit.

A plánujete v budoucnu případně uzavřít registrované partnerství?

Vůbec se té myšlence nebráním. Už jsme i mluvily, jak by měla naše svatba vypadat.

Máš v současnosti nějaké obavy?

Jsem nervózní teď trošku z práce, je to moje první práce, kde budu dvanáct hodin denně. Každý den s nějakou dovčou. Ale je to velká zodpovědnost dělat v nemocnici. S Tinou se budu snažit bejt furt stejně dokonalá, aby mě samozřejmě neopustila.

NĚKTERÉ DODATKY, KTERÉ ZAZNĚLY V PRŮBĚHU ROZHOVORU S PARTNERKOU TINOU

Ted' mě napadá jedna věc, když se bavíme o tom oblečení. Tím, že se Pája takhle typicky oblíkne, je to nějaká obrana vůči něčemu, že třeba chceš, aby to všichni poznali na první pohled?

Tina: Já si myslím, že je to hlavně z toho důvodu.

Pája: No aby je to nepřekvapilo. A navíc já se oblíkám tak, jak je mi pohodlný. Sukně a šaty mi nejsou příjemné. Jsem spíš takový to víc mužský v našem vztahu. Tina nosí šaty, sukně. Já nosím radši kalhoty, nemám ráda podpatky, i když bych je měla nosit, protože jsem malá. Ale nenosím, protože mi to není pohodlný.

Tina: Páje jsou pohodlný ty klučičí věci. I si je objednáva, nakupuje v pánském oddělení. Já ne. Ty lesbičky by se daly rozdělit do dvou typů- holčičí a klučičí typ.

Můžou spolu žít dva klučičí typy?

Tina: Řekla bych že jo, když jim to vyhovuje.

Pája: Můžou. Já nemůžu teda mít někoho klučičího, já záměrně vyhledávám ke mně hodící se typ. Mě přitahuje ten ženskej vzhled, typická ženská, která má všechny ty křivky, co má mít. Zároveň já jsem jiná v tom klučičím typu, já se oblíkám do pánskýho, ale furt mám prsa, furt je to na mně vidět, že jsem ženská. Maluju se, i když mám krátký vlasy, furt je to na mně znát. Některý holky to dělají tak, aby to úplně mega

křičelo. Mají tu mikinu, mají ty otrhaný džíny, jsou takový zpocený, maskulinní, nadávaj, pijou pivo. Je to rozdíl v tom, že já nechci bejt zase až takhle moc mužskej typ. Já se tak oblíkám už dlouho, už na základce. Mně nikdy nevyhovovaly šaty, nikdy, ani podpatky.

Homosexualita jako trend

Tina: Někdy mi hlavně přijde, že ty mladý lidi to berou jako trend. Že se to dneska nosí bejt homosexuální. Hodně se používá výraz bisexualita. Že ty mladý lidi, aby se ukázali... Je to v dnešní době u nás otevřený téma, za který se lidi nemusí stydět. Tak to hodně využívaj a myslím si, že to hlavně využívaj holky.

Pája: Já si to myslím taky.

Tina: Myslím to tak, že mladý říkají, že jsou bisexuální, aby byli něčím zajímaví. A přitom jsou normální.

Pája: Anebo to jenom zkoušej. A řeknou o sobě, že jsou bisexuální. Pro mě je bisexuální, že nejenom můžeš spát s oběma, ale můžeš se i zamilovat do obou pohlaví. To je pro mě bisexualita. Homosexuál je nepřiznanej gay. U kluků určitě. U holek mi to připadá komplikovanější, že některý se třeba hledaj. Já jsem třeba měla slečnu, o který jsem byla přesvědčená, že je homosexuální. Ale přemohl jí ten mateřskej pud. A taková ta touha bejt normální. Přitom vím, že za patnáct let až ty děti vyrostou a odejdou z domu, tak že jí to bude chybět. Takže u těch holek je to takový, že mladý holky rády machrujou i si to rády vyzkoušej. Aby to byla i zkušenost do života, že se má vyzkoušet všechno. Dnešní společnost mladá je hlavně všechno vyzkoušet, všechno mít. Takže proto si myslím, že to ty holky dělaj. Ale bisexualita u holky si myslím že buď jenom v rámci toho zkoušení, že jsou třeba ochotný se s holkou vyspat, že jim to třeba i dělá dobře se s holkou vyspat. Ale furt ta pevná je u toho chlapa. Ale to se nemusí nazývat bisexuální, můžou říkat, že jsou experimentátorky.

Tina: Holky to zkouší, aby byly zajímavý, aby ty kluky přilákaly. Ale u kluka je to většinou v devadesáti devíti případech přechod k homosexualitě. Je nepřiznanej a neumí se s tím ještě smířit. Většinou u homosexuálů je bisexualita přechod mezi heterosexuálem a homosexuálem.

Návštěva bratrance

Pája: Byl u nás bratranec se svojí přítelkyní. Spali u nás, byli u nás na dva dny. A oni spolu jsou teda dýl než my, oni spolu jsou pět let. Pro mě se k sobě nechovali hezky. Oni tak okolo sebe chodili mi přišlo. A to už jsme spolu s Tinou byly dva a půl roku. A my se hodně chválíme. Nejenom že se chválíme, já jí pohladím, já jí chytám za ruku. Je to takový vztah, na kterým pracujeme neustále. Každý den, protože víme, že je to potřeba. A on z toho byl úplně unešenej. Říkal, že se k sobě chováme tak hezky. A my třeba ani spolu nemluvíme sprostě. Že si nenadáváme, protože pro nás je to důkaz toho, že si nevážíš toho druhýho a ani sebe. Když teda o někom jsi schopnej říct, že je s prominutím mega kráva, tím podkopáváš sám sebe. Tak proč s ním jseš, teda?

Homosexualita přirozená x získaná

Tina: Jestli nejsem homosexuální z toho důvodu, že s tou holkou mi to víc vyhovuje, protože ty vztahy s tima chlapama ne vždy byly šťastný. Určitě je to tím, že jsem měla ty vztahy nepovedený. Určitě to hodně dělá. Ale zase kdyby to s Pájou byl experiment, tak s ní nejsem už tak dlouho. Myslím že ženský se nevydrží tak dlouho přetvařovat. Myslím si, že chlap to vydrží dýl.

Pája: Jak jsme mluvily o tom šrámu na duši, že si ho každěj nějak nese ten homosexuál... Já jsem měla dost přítelkyň, který třeba byly zneužitý nebo měly nějakou špatnou zkušenost. Já věřím tomu, že je odpor k těm chlapům danej už díky týhle špatný zkušenosti. Myslím si, že existuje získaná homosexualita a pak přirozená. Ta, se kterou se narodíš a ta, kterou získáš. A u spousty holek jsem věděla, cítila jsem to, že je to získaný. Že se těch chlapů bojí, že s nima nechtěj bejt, že jim ta holka vyhovuje víc, že jim neublíží. Takže přirozená a získaná, hodně holek jí má získanou. Je to tou společností, že nějak ovlivnili takhle špatně ty chlapi. A mě se taky ptali na to, jestli to není mým tátou. Že můj táta umí bejt agresor, umí bejt zlej. Tak jsem řekla- „Já už jsem se s tím narodila a kdybych to měla získaný, tak se bojím chlapů a s tima ženskýma se nějakým způsobem snažím chodit.“ Ale mě holky strašně přitahujou, mně se líběj, mě rajcujou. Když jsem s Tinou, tak se po nich teda otáčet nesmím. (smích) Ale že to tak cejtím pořád, že mě přitahujou. A není to tím, že bych se chlapů bála. Já mám spoustu chlapskejš kamarádů. Ráda s nima chodím na pivo. Ale mě ty holky přitahujou hrozně moc a dá se říct, že mě dycky přitahovaly. Mě nikdy nepřitahoval kluk jakožto sexuální partner, mě přitahoval jako parťák na sport třeba. Líbí se mi třeba jeho tělo, ale není to nikdy v sexuálním

podtextu a navíc nikdy neřeknu, že mi chlap voní. To řeknu jenom o ženských. Protože mě ženská přitahuje hlavně vůní.

Tina: Mně chlap taky nevoní. Od té doby co jsem s Pájou, když zpětně přemýšlím, tak jsem zjistila, že mně nikdy žádný chlap nevoněl. Víš, že Pája mi voní strašně moc. Celkově ta chemie, ta kůže, když si k někomu čuchneš a řekneš si, že ten voní. A když si to vezmu zpětně, tak jsem to u chlapa nikdy neměla.

Pája: Partnera přitahuje vůně. Ať už je to testosteron a ten estrogen. Prostě přitahují ty feromony. A to jsem nikdy s chlapem nezažila.

Tina: Ale musí to být přírodní vůně, žádná voňavka. Když jsme ve společnosti chlapů, tak mi to nevoní.

Pája: Je to nejstarší smysl, nejvyvinutější. Tu vůni cítíš a je to to přirozený a to je to nejpritažlivější. Ženská může být nádherná jak chce, ale když nevoní, tak s ní nebudeš. Nezůstaneš s ní.

Příležitost

Pája: Je to o příležitosti, jak řekla Tina. Kdyby mě nepoznala a nepotkala, tak je rádo by heterosexuální ještě teďka. Musí tam být ale nějaká predispozice k homosexualitě. Moje mamka i kdyby se rozkrájela, tak jí to neláká. I kdyby jí balila ta nejhezčí buхта na světě. Musí to tam člověk mít. Já teda věřím, že každé to v sobě nějakým způsobem má. Měla jsem dost heterosexuálních ženských, abych na to přišla. Navíc když si to vezmeš a budeš pět let někde sám s jedním člověkem stejného pohlaví a byl by tam třeba i nějaký uvolňovací prostředek, třeba ten alkohol. Tak si myslím, že kdyby chlapi byli spolu už tři roky na jednom ostrově, tak že by si vypomohli. A to můžou být heterosexuální jak chtějí, ale stejně si ulevějí. Sex je základní lidská potřeba.